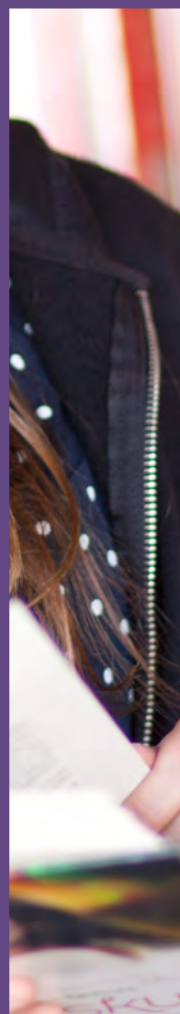

Kultur 2019

Kultur 2019

Kultur 2019

Udgivet af Danmarks Statistik

April 2020

Foto: Colourbox

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/kultur

ISBN 978-87-501-2354-5

ISSN 2446-3515

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-mail: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

- Nul
 - 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
 - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
 - .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
 - ... Oplysning foreligger ikke
 - * Foreløbige anslåede tal
 - | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Forfattere:

Agnes Tassy

Asger Benda

Henrik Huusom

Monika Bille Nielsen

Paul Lubson

Pétur Sólnes Jónsson

Søren Østerballe

Ditte Trier Duelund

© Danmarks Statistik 2020

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Kulturinstitutioner og -begivenheder samler os som befolkning. Vi griner og græder i kor i biografen og teatret, danser med nye venner til koncerter og omfavner sidemanden til sportsbegivenheder, når vores favorithold vinder – og når det taber. Hep og high fives i sportsklubben kan blive til nye relationer, mens fælles udflugter til museer eller filmaftener hjemme på sofaen plejer gamle venskaber.

I dette COVID-19-ramte forår skal vi stå sammen ved at være hver for sig, indtil vi igen kan gå de mange – og vigtige – kulturtilbud i møde hånd-i-hånd. Hos nogle af dem har krisen fremmet kreativiteten, så kulturen i endnu højere grad kan opleves og deles digitalt hjemme i stuerne.

Kultur giver os indsigt og forståelse for vores medmennesker og det samfund, vi lever i. En lærdom, der er vigtigere end nogensinde før. Film, scenekunst, musik, idræt, museer og kulturvaner er nogle af de emner, Danmarks Statistiks kulturstatistikker kaster lys på. Statistikkerne beskriver udviklingen i produktionen og forbruget af kultur, fx vores deltagelse i kulturlivet, omsætningen og beskæftigelsen i kulturerhvervene. Statistikkerne beskriver også de kreative sektorerers direkte og afledte samspil med andre erhverv og øvrige samfund. Samlet set bidrager Danmarks Statistiks kulturstatistikker til et helhedsbillede af kulturlivet i Danmark og kan derfor bruges til at understøtte og nuancere den kultur- og erhvervspolitiske debat.

Denne publikation giver et samlet overblik over og indblik i kulturstatistikkerne. Som noget nyt indeholder publikationen et kapitel om danskernes kulturvaner og præsenterer derudover resultater fra nye statistikker om idræt. Årets temakapitel giver en forsmag på en ny individbaseret biblioteksstatistik, der offentliggøres første gang i sin helhed i andet kvartal 2020. Kapitlet viser lånemønstre for biblioteksmaterialer fra landets folkebiblioteker og eReolen på tværs af befolkningsgrupper.

Publikationen er skrevet af Ditte Trier Duelund, Henrik Huusom, Agnes Tassy, Paul Lubson, Asger Benda, Monika Bille Nielsen, Pétur Sólnes Jónsson og Søren Østerballe. Figurer og tabeller er lavet af Ea Lahn Mittet.

Danmarks Statistik, april 2020

Jørgen Elmeskov, rigsstatistiker

Claus Werner Andersen, kontorchef

Preface

Cultural institutions and events bring us together as a population. We share tears and laughter at the cinema and the theatre, dance with new friends at concerts and embrace the person next to us at sporting events when our favourite team wins — and when it loses. Cheering and high-fives at the sports club can turn into new relations, while excursions to museums or film nights at home on the sofa nurtures old friendships.

As we are facing COVID-19 this spring, we must stand together by being apart, until we can join hands again and resume our many — and important — cultural activities. For some providers of culture, the crisis has spurred creativity and given us increased access to digital cultural experiences and sharing in our homes.

Culture gives us insight and allows us to understand our fellow humans and the society in which we live. An understanding that is more important than ever. Films, performing arts, music, sport, museums and cultural habits are some of the subjects dealt with in Statistics Denmark's cultural statistics. The statistics document the development in the production and consumption of culture, e.g. our participation in cultural life, the turnover and the employment in the cultural sector. The statistics also document the direct and indirect interaction of the creative sectors with other sectors and other communities. Altogether, Statistics Denmark's cultural statistics contribute to a comprehensive picture of the cultural scene in Denmark, and for this reason it can be used to support and balance the political debate on culture and business.

This publication provides a comprehensive view of and insight into the cultural statistics. As a new feature, the publication includes a chapter on the Danes' cultural habits, and furthermore, presents results from new sports statistics. This year's feature chapter gives you a taste of the new individually based library statistics, which will be first published in full in the second quarter of 2020. The chapter shows borrowing patterns for library materials from the Danish public libraries and their joint platform for e-books across different sections of the population.

The publication is written by Ditte Trier Duelund, Henrik Huusom, Agnes Tassy, Paul Lubson, Asger Benda, Monika Bille Nielsen, Pétur Sólnes Jónsson and Søren Østerballe. Figures and tables have been prepared by Ea Lahn Mittet.

Statistics Denmark, April 2020.

Jørgen Elmeskov, Director General

Claus Werner Andersen, Head of Division

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	6
1. Lånere på folkebiblioteker og eReolen.....	9
1.1 Bibliotekslån i befolkningen	10
1.2 Hvem låner biblioteksmaterialer?	12
2. Økonomi og erhverv	17
2.1 Offentlige kulturpenge	17
2.2 Fonde	19
2.3 Virksomheder og arbejdsmarkedet.....	20
2.4 Uddannelse	24
2.5 Forskning og udvikling.....	25
3. Kulturarv	27
3.1 Museer	27
3.2 Zoologiske anlæg.....	29
3.3 Fredede bygninger og fortidsminder.....	30
3.4 Arkiver	32
4. Biblioteker, litteratur og bøger	33
4.1 Folkebiblioteker	33
4.2 Forskningsbiblioteker	36
4.3 Bogproduktion	36
5. Medier.....	40
5.1 Trykte medier	40
5.2 Elektroniske medier.....	42
5.3 Kulturvaner: Film, serier og nyhedsforbrug.....	44
5.4 It-anvendelse i befolkningen.....	47
5.5 Annoncering	49
6. Biografer og film.....	51
6.1 Biografer og film	51
7. Scenekunst og musik	55
7.1 Scenekunst.....	55
7.2 Musikrettigheder.....	57
7.3 Musikskoler	60
8. Idræt	61
8.1 Økonomi og beskæftigelse.....	61
8.2 Idrætsudøvelse.....	62
8.3 Faciliteter og foreninger.....	65
9. Kultur- og fritidsvaner.....	67
9.1 Kulturvaner på tværs af kulturområder	67
9.2 Fritidsvaner.....	70
9.3 Frivilligt arbejde	70
9.4 Fritidsaktiviteter	71
9.5 Spillevaner (digitale spil)	72
English Summary.....	74
Bilag	
Kulturstatistik hos Danmarks Statistik	78
Kulturemner.....	79
Andre relevante kilder	80

Sammenfatning

Overblik over kulturstatistik

Formålet med publikationen er at give et letlæseligt overblik over Danmarks Statistiks kulturstatistikker. Publikationen præsenterer et udpluk af de offentligt tilgængelige statistikbank-tabeller samt resultater fra en særkørsel fra Danmarks Statistiks registre. Alle resultater viser udviklingen i kulturlivet *før* COVID-19.

Tema: Hvem låner biblioteksmaterialer på landets folkebiblioteker og Ereolen?

Temakapitlet giver en forsmag på en ny individbaseret biblioteksstatistik, der udkommer i andet kvartal 2020. Det beskriver lånemønstre i den voksne del af befolkningen i fjerde kvartal 2019 og kommer blandt andet frem til følgende resultater:

- De færreste lånerne låner mange biblioteksmaterialer, mens mange lånerne låner få materialer. Det betød, at 10 pct. af lånerne stod for 45 pct. af det samlede udlån, mens de resterende 90 pct. af lånerne stod for 55 pct. af det samlede udlån. De lånerne, der lånte flest materialer, lånte i gennemsnit 43 biblioteksmaterialer, mens de resterende 90 pct. af lånerne i gennemsnit lånte 6 materialer.
- Det er mest udbredt at låne biblioteksmaterialer i Nordsjælland og mindst i Vestjylland, Bornholm og Vest- og Sydsjælland. I Nordsjælland lånte 18 pct. af befolkningen biblioteksmaterialer, mens det gjaldt 12 pct. i de tre andre landsdele.
- Vestjyske lånerne holder sig i højere grad til digitale materialer end andre lånerne. 26 pct. af lånerne lånte kun digitale materialer, hvilket er 8 procentpoint flere end på landsplan.
- Det er mere end dobbelt så udbredt blandt kvinder som mænd at låne biblioteksmaterialer. 19 pct. af den kvindelige del af befolkningen lånte materialer, mens det gjaldt 9 pct. af den mandlige. De lånte til gengæld næsten lige mange materialer, hhv. 10 og 9.
- Det er langt mere udbredt at låne biblioteksmaterialer blandt personer af dansk oprindelse end indvandrere og efterkommere. Andelen af lånerne var 15 pct. blandt personer af dansk oprindelse, 7 pct. blandt indvandrere og 11 pct. blandt efterkommere. Lånerne af dansk oprindelse lånte i gennemsnit 10 materialer, indvandrerne lånte 9, mens efterkommerne lånte 7 biblioteksmaterialer.
- Andelen af lånerne er næsten fire gange så høj i den del af befolkningen, der har en uddannelse på bachelorniveau eller højere som i den del, der har en grundskole eller forberedende uddannelse som højst fuldførte uddannelse. 26 pct. af befolkningen med en længere uddannelse lånte biblioteksmaterialer, mens det gjaldt 7 pct. med en grundskole eller forberedende uddannelse.

Biblioteker, litteratur og bøger

Der var 3,8 mio. e-bogs-visninger (digitale udlån) på folkebibliotekerne i 2018. Det er en stigning på 140 pct. i forhold til 2014, hvor antallet af digitale udlån lå på 1,6 mio.

Antallet af skønlitterære e-bøger faldt fra 4.000 udgivelser i 2017 til 2.700 i 2018, svarende til et fald på 33 pct. Faldet betød, at antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger kom ned på et normalt niveau efter den såkaldte retrodigitalisering i 2016, der havde til formål at omdanne ældre titler til e-bøger.

Økonomi og erhvervsstruktur

Staten og kommunerne bevilligede tilsammen 24 mia. kr. til biblioteker, scenekunst, museer, idræt og andre kulturelle formål i 2019, hvilket var en stigning på 0,5 pct. i forhold til året før. Bevillingen svarede til 4.140 offentlige kulturkrone pr. dansker.

Der var 155.000 jobs inden for kultur ultimo 2017, hvilket svarede til 4,9 pct. af alle jobs på samme tidspunkt. Jobbene var fordelt på 23.700 arbejdssteder og udgjorde 86.400 årsværk i 2017.

Bruttoledigheden for kunst- og kulturuddannede faldt for fjerde år i træk til 9 pct. i 2018. Personer med en uddannelse fra et af landets konservatorier havde den laveste bruttoledighed, som lå på mellem 4-8 pct. Til sammenligning havde personer med en uddannelse fra Den Danske Scenekunstscole den højeste bruttoledighed blandt de kunst- og kulturuddannede, der lå på 20 pct.

Kulturarv I 2018 dækkede museumsstatistikken 355 museumsafdelinger fordelt på 216 museer, som til sammen fik 15,1 mio. besøg i løbet af året. En museumsafdeling er et arbejdssted, der administrativt hører ind under et museum. Eksempelvis er Krigsmuseet og Kronborg Slot museumsafdelinger, der begge hører ind under Nationalmuseet. To tredjedele af museumsafdelingerne og knap halvdelen af museerne var statslige eller statsanerkendte og tog imod 79 pct. af museumsgæsterne. Det samlede besøgstal i de 22 zoologiske anlæg, der indgik i zoostatistikken i 2018, var 4,5 mio.

Der lå 7.100 fredede bygninger i Danmark i 2018. Den mest udbredte bygningstype var etageboligbebyggelse, der udgjorde 15 pct. af de fredede bygninger.

Der var 33.100 registrerede fortidsminder i 2018, hvoraf 84 pct. var i kategorien begravelse. Det gjorde levn som gravhøje til de absolut mest almindelige fortidsminder.

Til trods for den øgede digitalisering vokser de konventionelle (papirbaserede) samlinger på landets arkiver stadig. I perioden 2016-2018 voksede de statslige samlinger fra 459.600 til 477.300 hyldemeter, mens samlingerne i stads- og lokalarkiverne voksede fra 255.400 til 273.900 hyldemeter. De statslige arkivers digitale samlinger voksede fra 28.400 gigabyte i 2011 til 207.000 i 2018, en stigning på 630 pct.

Medier De trykte medier er fortsat under pres. Antallet af avislæsere, der læser landsdækkende aviser på hverdage, faldt fra 2,1 mio. til 1,1 mio. i perioden 2010-2018, mens antallet af læste landsdækkende aviser på hverdage (bruttodækningen) faldt fra 3,1 mio. aviser til 1,4 mio. Det svarer til fald på hhv. 46 og 56 pct.

Andelen af danskere mellem 16-74 år, der havde adgang til nyheder via internettet inden for de seneste tre måneder, steg fra 52 pct. i 2008 til 82 pct. i 2019.

Fire ud af fem 16-74-årige brugte sociale netværkstjenester i 2019. Det er en stigning på 2 procentpoint i forhold til året før.

Film og biografer Der blev solgt 12,5 mio. biografbilletter i løbet af 2018. De danske biografer solgte 588.200 billetter i løbet af juleferien, hvilket gjorde uge 52 til den uge i løbet af året, hvor der blev solgt flest biografbilletter. Samme år var den mest populære film *Journal 64*, der solgte 749.000 billetter.

Scenekunst og musik De professionelle teatre i Danmark, der indgik i scenekunststatistikken i sæsonen 2017/2018, dannede rammen om 833 forskellige produktioner, der blev opført 14.800 gange foran 2,8 mio. publikummer.

For sjette år i træk steg salget af musik og rundede 582 mio. kr. i 2018, svarende til en stigning på 6 pct. i forhold til året før. Stigningen betød, at salget af musik overgik niveauet i 2008, hvor det lå på 557 mio. kr. Fra 2008 til 2018 gik danskerne fra at købe fysiske medier som cd'er og vinylere til at købe digitale medier som downloads og streaming. Ændringen betød, at salget af digitale medier gik fra at fylde 19 pct. af det samlede musiksalg i 2008 til at udgøre 91 pct. af salget i 2018.

For sjette sæson i træk var de seks mest populære instrumentfag på landets musikskoler klaver, akustisk guitar, slagtøj, sang, violin og elguitar. De kvindelige elever var i overtal til klaver-, sang- og violinundervisningen, mens der var flest mandlige elever til undervisningen i akustisk guitar, elguitar og slagtøj.

Ildræt I 2018 var 25.000 beskæftiget inden for idrætsbrancherne. Af dem var 46 pct. under 26 år, mens 21 pct. var 50 år eller derover.

De danske præstationer i de officielle sommer-olympiske discipliner i 2019 resulterede i 23 top-8 placeringer. Disse stod for 29 pct. af det samlede antal nordiske placeringer i de sommer-olympiske discipliner. 12 af disse var desuden podiepladser, dvs. guld, sølv eller bronzemedaljer.

På landsplan er 44 pct. af befolkningen medlemmer af en idrætsforening, men der er store forskelle mellem de enkelte kommuner. Der er en tendens til, at en højere andel af befolkningen i kommunen er medlemmer af en idrætsforening, jo længere mod vest og nord, vi bevæger os. De laveste andele ses i Hovedstadsområdet og i Region Sjælland, mens vest- og nordjyske kommuner topper listen.

Kulturvaner 'Musik' og 'film og serier' er de to mest udbredte kulturaktiviteter i befolkningen. 95 pct. af danskerne har lyttet til musik i de seneste tre måneder. Samme andel har set film og serier.

Den største forskel på kvinders og mænds kulturaktiviteter er inden for *læsning eller lytning af skønlitterære værker*. 69 pct. af kvinderne har læst eller lyttet til skønlitteratur, mens det er 49 pct. af mændene.

Personer med længere uddannelser har et større forbrug af kultur end personer med kortere uddannelser. Danskere med en bachelor eller højere uddannelse deltager i højere grad end gennemsnittet i alle de målte kultur- og fritidsaktiviteter på nær digitale spil og sportsbegivenheder.

På landsplan har hver 3. voksne dansker over 16 år givet deres arbejdskraft gratis væk som frivillige i en idrætsforening, til sociale indsatser, til kulturområdet – eller andre områder i det mangfoldige danske foreningsliv.

Fakta om publikationen

Kultur 2019 er den femte udgave af Danmarks Statistiks årlige kulturpublikation. Den præsenterer et udpluk af de statistikbank-tabeller, der beskriver kulturområdet og giver læseren et indblik i nogle af Statistikbankens mere detaljerede resultater.

Alle statistikbank-tabeller opdateres løbende på Danmarks Statistiks hjemmeside og udvalgte resultater beskrives i *Nyt fra Danmarks Statistik*. Begge dele kan tilgås gratis via dst.dk eller statistikbanken.dk.

Kulturstatistikkerne er baserede på forskellige metode- og datagrundlag, der er nærmere beskrevet i de enkelte statistikdokumentationer. De kan findes på linket: www.dst.dk/kulturdokumentation.

Danmarks Statistik udfører serviceopgaver på baggrund af vores omfattende datamateriale. Det kan være specialkørsler, der indeholder mere detaljerede oplysninger, viser andre kombinationer af data, eller på anden vis er tilpasset dine særlige behov.

1. Lånere på folkebiblioteker og eReolen

Introduktion Mængden af biblioteksmaterialer og mulighederne for at låne dem har aldrig været større og mere fleksible end i dag. Aftenunderholdningen kan hentes på flere af landets folkebiblioteker eller klikkes hjem i et digitalt format fra eReolen lang tid efter, at børnene er puttet. Men hvor udbredt er det at låne biblioteksmaterialer i befolkningen? Og har lånerne taget de digitale lånemuligheder til sig?

Dette års temakapitel viser, at 14 pct. af den voksne befolkning låner biblioteksmaterialer, og at størstedelen af lånerne udelukkende låner fysiske materialer. Det viser også, at en stor del af det samlede udlån foretages af få lånere, og at der er forskel på udbredelsen af bibliotekslån og lånemønstre i forskellige befolkningsgrupper.

Enkeltstående resultater og populationer Resultaterne i temakapitlet kan ikke direkte sammenlignes med andre af Danmarks Statistiks officielle statistikker grundet forskelle i definitioner og afgrænsninger. De populationer, der indgår i temakapitlet, er beskrevet i faktaboks 1.

Populationer

Temakapitlets omtale af *lånere* dækker alle personer på 18 år og derover, som indgår i Danmarks Statistiks befolkningsregister, og som har foretaget mindst ét fysisk eller digitalt lån af biblioteksmateriale fra et folkebibliotek eller eReolen i løbet af fjerde kvartal 2019. Antallet af lånere er 658.000 personer. I nogle tilfælde skelnes der mellem lånere, som kun låner fysiske materialer, lånere, der kun låner digitale materialer, og lånere, som låner begge typer af materialer. Populationen af lånere, der kun låner fysiske materialer, består af 457.000 personer, populationen af lånere, som kun låner digitale materialer, består af 119.000 personer, mens populationen af lånere, der låner begge typer af materialer, består af 81.000 personer. Alle personer på 18 år eller derover, som indgår i Danmarks Statistiks befolkningsregister, refereres til som *hele befolkningen*. Populationen består af 4.670.000 personer.

Datakilder Temakapitlet er udarbejdet på baggrund af flere forskellige datakilder, som er beskrevet i faktaboks 2.

Datakilder

Temakapitlet er udarbejdet på baggrund af individbaseret biblioteksstatistik for fjerde kvartal 2019 samt udtræk fra Danmarks Statistiks registre. Den individbaserede biblioteksstatistik indeholder oplysninger om fysiske udlån på landets folkebiblioteker samt digitale udlån på eReolen. Data indeholder oplysninger om digitale udlån for hele perioden. De fysiske udlån dækker hele perioden for 82 af landets kommuner, dele af perioden for 15 kommuner, mens der mangler oplysninger for en enkelt kommune. Dette skyldes, at autorisationen af leverancen af data i enkelte kommuner først skete efter 1. oktober 2019. Lån, som ikke er foretaget af personer, der indgår i befolkningsregisteret, eller som er foretaget med Unilogin, indgår ikke som en del af populationen.

Alle personoplysninger, oplysninger om filialadresser samt geografiske koordinater er hentet fra Danmarks Statistiks registre. Oplysninger om alder, køn, herkomst og bopæl er hentet fra befolkningsregistret, uddannelsesoplysninger fra uddannelsesregisteret, oplysninger om social status fra arbejdsmarkedsregisteret, oplysninger om indkomst fra indkomstregisteret, oplysninger om filialadresser fra Erhvervsregisteret, mens oplysninger om koordinater på filialernes og lånernes bopælsadresser er hentet fra Geomoduldata.

1.1 Bibliotekslån i befolkningen

14 pct. af befolkningen lånte biblioteksmaterialer

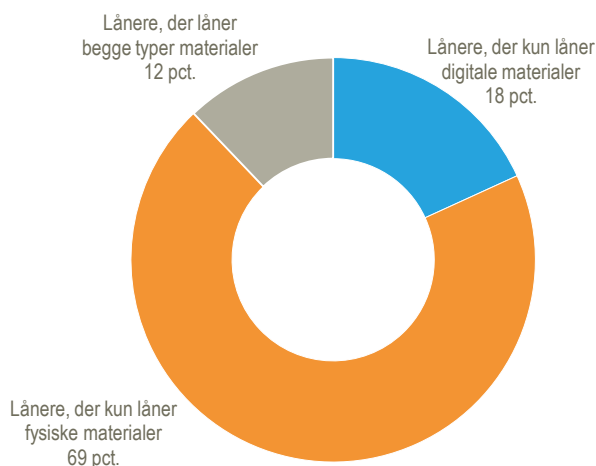
14 pct. af befolkningen, svarende til 658.000 personer, lånte biblioteksmaterialer fra landets folkebiblioteker og eReolen i løbet af fjerde kvartal 2019. Lånerne lånte tilsammen 6,5 mio. biblioteksmaterialer. Det svarer til, at hver låner i gennemsnit lånte 10 materialer i løbet af perioden.

De fleste lånere låner kun fysiske materialer

Langt de fleste lånere låner kun fysiske biblioteksmaterialer. I løbet af fjerde kvartal 2019 lånte 69 pct. af lånerne kun fysiske materialer, 18 pct. lånte kun digitale materialer, mens 12 pct. af lånerne lånte begge typer materialer.

Figur 1.1

Fordeling af lånere på lånertype. 4. kvartal 2019

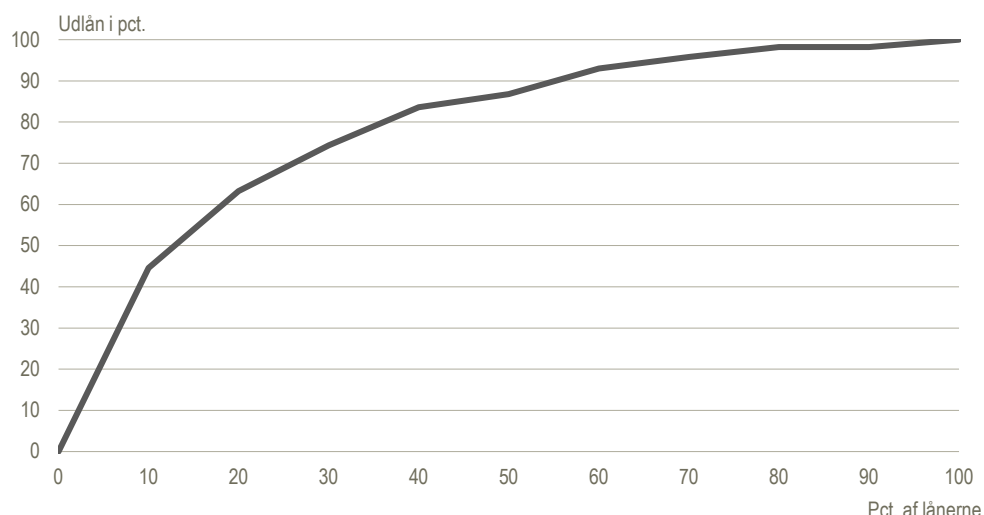
Anm.: Andelene udgør ikke 100 pct. i alt pga. afrunding.
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Lånere, der låner begge typer materialer, låner flest materialer pr. låner

De lånere, der låner begge typer af materialer, låner flest biblioteksmaterialer pr. låner, mens de lånere, der kun låner digitale materialer, låner færrest. Lånere af begge typer lånte i gennemsnit 16 materialer, mens rent digitale lånere lånte 5. Lånerne stod dermed for hhv. 21 og 9 pct. af det samlede udlån. De lånere, der kun låner fysiske materialer, lånte i gennemsnit 10 materialer, svarende til 70 pct. af det samlede udlån.

Stor del af det samlede udlån foretages af få lånere

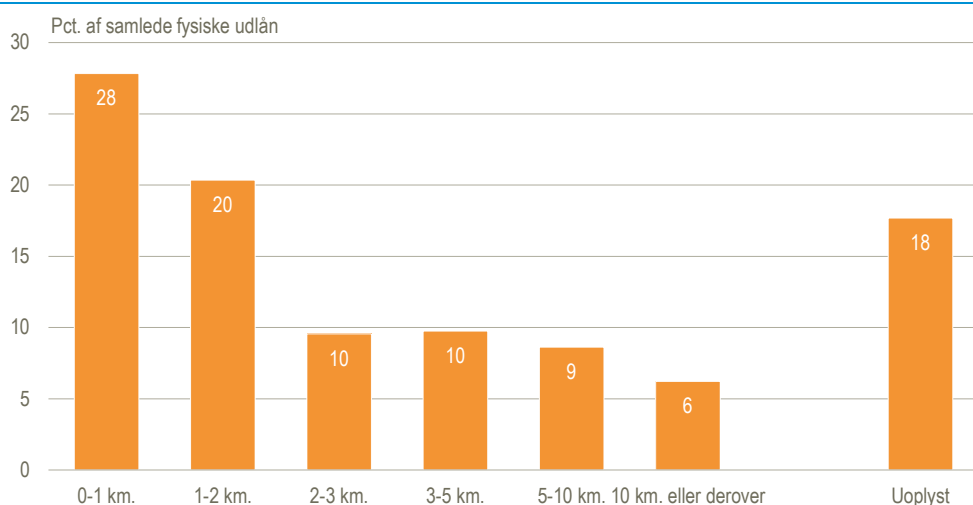
Der er få lånere, som låner mange biblioteksmaterialer, og mange lånere, der låner få biblioteksmaterialer. Det betyder, at en stor del af udlånene foretages af en lille andel af lånerne. I fjerde kvartal 2019 stod 10 pct. af lånerne for 45 pct. af det samlede udlån, mens 90 pct. af lånerne stod for 55 pct. Det svarer til, at de lånere, der lånte flest materialer, i gennemsnit lånte 43 biblioteksmaterialer, mens de resterende 90 pct. af lånerne i gennemsnit lånte 6 materialer.

Figur 1.2 **Fordeling af lånere i forhold til antal lån. 4. kvartal 2019**

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Størstedelen af det fysiske udlån sker fra filialer tæt på låneren

De lånere, der låner fysiske biblioteksmaterialer, låner materialerne fra de filialer, der ligger tættest på deres bopæl. I fjerde kvartal blev 28 pct. af det samlede fysiske udlån på 5,6 mio. materialer udlånt fra filialer, der lå inden for en radius på mindre end 1 km. fra lånerens bopæl. 40 pct. af udlånet skete mindst 1 km., men mindre end 5 km fra bopælen, mens 9 pct. blev foretaget fra filialer mindst 5 og under 10 km hjemmefra. Kun 6 pct. af det fysiske udlån, svarende til 346.000 materialer, blev udlånt fra filialer 10 km. eller længere væk fra lånerens bopæl.

Figur 1.3 **Samlede fysiske udlån fordelt på afstand til lånerens bopæl. 4. kvartal 2019**

Anm: Andelene udgør ikke 100 pct. i alt pga. afrunding. Uoplyst dækker over fysiske udlån fra filialer, hvor der ikke eksisterer oplysninger om filialens adresse. Det drejer sig både om almindelige filialer, bogbusser og serviceautomater.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Lånere af fysiske materialer låner kun fra én filial

Langt de fleste lånere, som låner fysiske materialer, låner kun materialer fra én filial. Det gjaldt 488.000 lånere, svarende til 91 pct. af de lånere, der lånte fysiske materialer i løbet af perioden. Kun 8 procent af lånerne lånte materialer fra to filialer, mens 1 pct. af lånerne lånte materialer fra tre filialer.

1.2 Hvem låner biblioteksmaterialer?

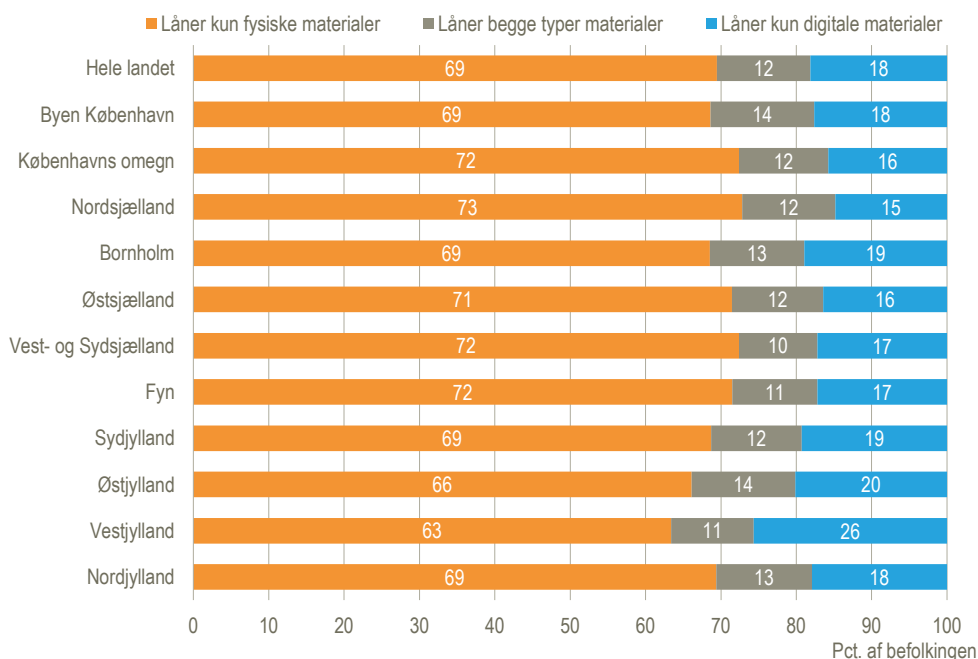
Bibliotekslån mest udbredt i Nordsjælland

Nordsjælland er den landsdel, hvor den største andel af befolkningen låner biblioteksmaterialer, mens Vestjylland, Bornholm og Vest- og Sydsjælland er de landsdele, hvor den mindste andel af befolkningen låner biblioteksmaterialer. I Nordsjælland lånte 18 pct. af befolkningen materialer, svarende til 65.000 personer, mens det gjaldt 12 pct. af befolkningen i de tre andre landsdele. I alle landets landsdele lånte lånerne i gennemsnit mellem 9 og 10 materialer.

Størst andel rent digitale vestjyske lånere

Andelen af lånere, der kun låner digitale materialer, er væsentlig større i Vestjylland end nogle af de andre landsdele. Rent digitale lånere udgjorde 26 pct. af de vestjyske lånere, hvilket er 8 procentpoint mere end gennemsnittet på landsplan. Andelen af lånere, der kun låner fysiske materialer, er størst i Nordsjælland, hvor 73 pct. af lånerne kun lånte fysiske materialer. At låne begge typer af materialer er mest udbredt blandt lånerne i Byen København og Østjylland, hvor andelen udgjorde 14 pct. af lånerne.

Figur 1.4 Fordeling af lånere på landsdel og lånertype. 4. kvartal 2019

Anm.: Summering af procenter afviger fra 100 pga. afrunding.
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

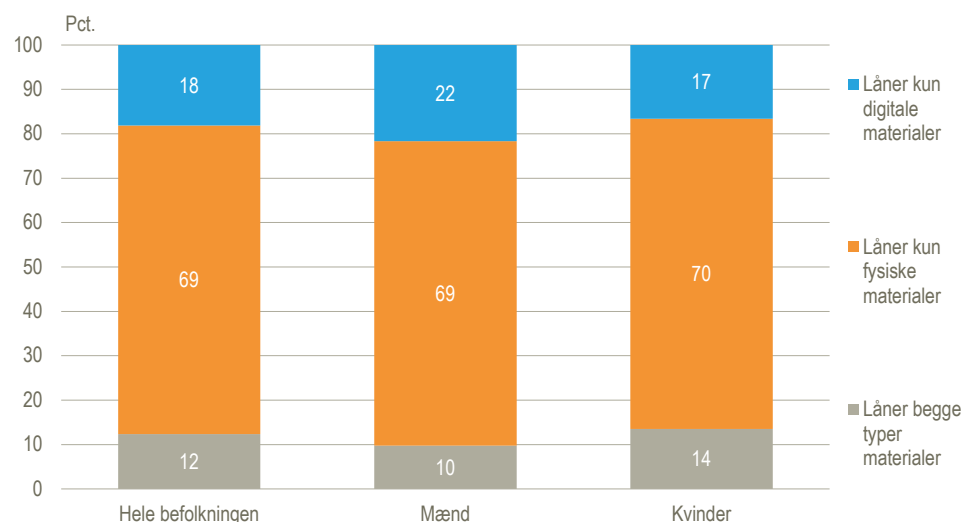
Bibliotekslån mest udbredt blandt kvinder

Bibliotekslån er mest udbredt blandt kvinder. I fjerde kvartal 2019 var der 457.000 kvindelige lånere, svarende til 19 pct. af kvinderne i befolkningen. I samme periode var der 201.000 mandlige lånere, svarende til 9 pct. af mændene i befolkningen. De lånte til gengæld næsten lige mange materialer. De kvindelige lånere lånte i gennemsnit 10 materialer, mens de mandlige lånere i gennemsnit lånte 9 materialer.

Mænd låner mere digitalt end kvinder

En større andel af de mandlige end kvindelige lånere låner kun digitale materialer. I fjerde kvartal 2019 lånte 22 pct. af de mandlige lånere kun digitale materialer, mens det gjaldt 17 pct. af de kvindelige. Lån af både fysiske og digitale materialer er til gengæld mere populært blandt kvindelige end mandlige lånere. Andelen af lånere, der lånte begge typer materialer, var 14 pct. blandt de kvindelige lånere og 10 pct. blandt de mandlige. De fleste lånere uanset køn holder sig dog til udlån af fysiske materialer. I perioden lånte 70 pct. af de kvindelige lånere og 69 pct. af de mandlige udelukkende fysiske biblioteksmaterialer.

Figur 1.5 Fordeling af mandlige og kvindelige lånere på låner typer. 4. kvartal 2019

Anm.: Summering af procenter afviger fra 100 pga. afrunding.
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

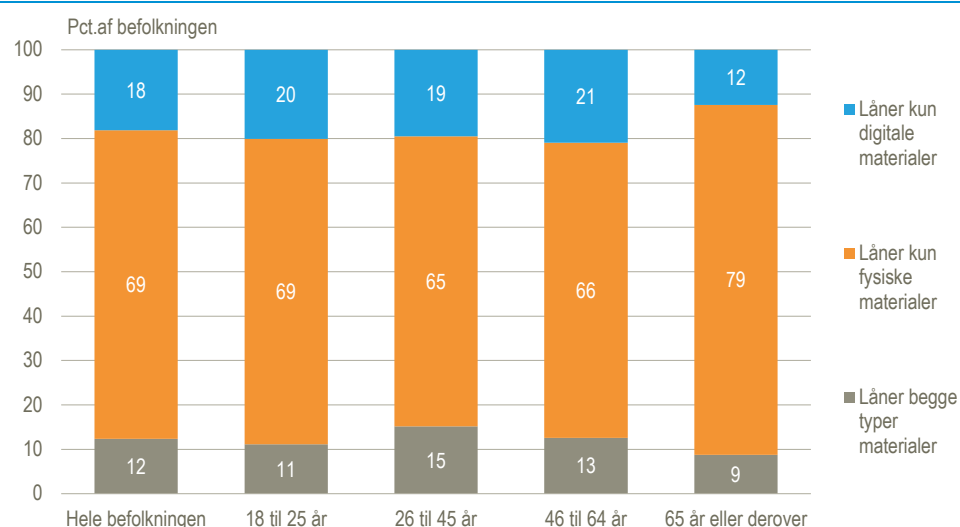
*Bibliotekslån
mindst udbredt
blandt 18-25-årige*

Det er mindst udbredt at låne biblioteksmaterialer blandt 18-25-årige. I fjerde kvartal 2019 lånte 9 pct. af aldersgruppen, svarende til 54.000 personer, materialer. Til sammenligning lånte 16 pct. af de 26-45-årige materialer, mens det gjaldt 14 pct. af de 46-64-årige og 15 pct. af befolkningen på 65 år eller derover. Det svarer til hhv. 231.000, 203.000 og 170.000 personer. De 18-25-årige var også dem, der lånte færrest materialer, mens de 26-45-årige var dem, der lånte flest. I perioden var det gennemsnitlige antal lån pr. låner for de to aldersgrupper hhv. 5 og 11 biblioteksmaterialer. For lånerne på 46 år eller derover var det 10 materialer.

*De ældste
lånere låner
især fysiske
materialer*

Lånere på 65 år eller derover holder sig i højere grad til kun at låne fysiske materialer end andre aldersgrupper. I fjerde kvartal 2019 lånte næsten 79 pct. af lånerne på mindst 65 år kun fysiske materialer, mens det gjaldt 69 pct. af lånerne mellem 18-25 år, 65 pct. mellem 26-45 år og 66 pct. mellem 46-64 år. Andelen af lånere, der kun låner digitale materialer, var størst blandt de 46-64-årige, hvor 21 pct. af lånerne kun lånte digitale materialer.

Figur 1.6 Fordeling af lånere på alder og låner type. 4. kvartal 2019

Anm.: Andelene udgør ikke 100 pct. sammenlagt pga. afrunding.
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Bibliotekslån mest udbredt blandt personer af dansk oprindelse

Lån af biblioteksmaterialer er langt mere udbredt blandt personer af dansk oprindelse end indvandrere og efterkommere. I løbet af fjerde kvartal 2019 lånte 15 pct. af personer med dansk oprindelse biblioteksmaterialer, hvilket er hhv. 8 og 4 procentpoint mere end de to andre befolkningsgrupper.

Bibliotekslån mere udbredt blandt efterkommere end blandt indvandrere

En større andel af efterkommere end indvandrere låner biblioteksmaterialer. I fjerde kvartal 2019 lånte 7 pct. af indvandrerne biblioteksmaterialer, svarende til 41.000 personer, mens det gjaldt 11 pct. af efterkommerne, svarende til 9.000 personer.

...men indvandrerne låner flere materialer pr. låner

De indvandrere, som låner biblioteksmaterialer, låner flere materialer end de efterkommere, der låner biblioteksmaterialer. I fjerde kvartal 2019 lånte indvandrerne i gennemsnit 9 materialer, mens efterkommerne lånte 7 materialer. Lånere af dansk oprindelse lånte i gennemsnit 10 materialer.

Tabel 1.1 Andel lånere og antal lån pr. låner, fordelt på herkomst. 4. kvartal 2019

	Andel af befolkningen, der låner biblioteksmaterialer	
	pct.	antal lån
Dansk	15	10
Indvandrer	7	9
Efterkommer	11	7
Hele befolkningen	14	10

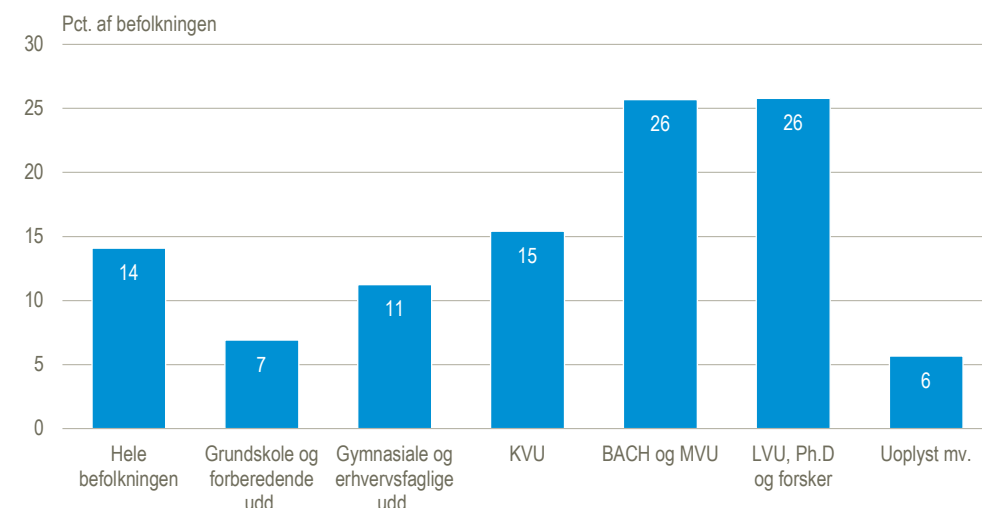
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Størst andel indvandrere og efterkommere låner kun fysiske materialer

De indvandrere og efterkommere, der låner biblioteksmaterialer, holder sig i højere grad til fysiske materialer sammenlignet med lånere af dansk oprindelse. Hhv. 81 og 78 pct. af indvandrerne og efterkommerne lånte udelukkende fysiske materialer, mens det gjaldt 69 pct. af lånerne af dansk oprindelse. Andelen af lånere, der kun låner digitale materialer, er størst blandt lånere af dansk oprindelse. 19 pct. af lånerne af dansk oprindelse lånte kun digitale materialer, mens det gjaldt 11 og 12 pct. af indvandrerne og efterkommerne.

Bibliotekslån mest udbredt blandt personer med en uddannelse på bachelorniveau eller højere

Det er langt mere udbredt at låne biblioteksmaterialer i den del af befolkningen, der har fuldført en uddannelse på bachelorniveau eller højere, end i den del af befolkningen, der ikke har. I fjerde kvartal 2019 lånte 26 pct. af befolkningen med en uddannelse på bachelorniveau eller højere biblioteksmaterialer. Til sammenligning gjaldt det 15 pct. af befolkningen med en kort videregående uddannelse, 11 pct. med en gymnasial eller erhvervsfaglig og 7 pct. af dem, der højst har fuldført en grundskole eller forberedende uddannelse. Det gennemsnitlige antal lån pr. låner var 11 for lånere med en uddannelse på bachelorniveau eller højere og 9 for de resterende grupper af lånere.

Figur 1.7 **Andel lånerne i befolkningen, fordelt på højst fuldførte uddannelse. 4. kvartal 2019**

Anm.: KVVU er korte videregående uddannelser, BACH er bacheloruddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Lånere med kortere uddannelser holder sig i højere grad til digitale materialer

Lånere, der højst har fuldført en kort videregående uddannelse, udgør den del af befolkningen, der er mest tilbøjelig til kun at låne digitale materialer. I fjerde kvartal 2019 lånte 20 pct. af lånerne med en kortere uddannelse udelukkende digitale materialer. Til sammenligning gjaldt det 16 pct. af lånerne med en længere uddannelse. Lånere med en lang videregående uddannelse eller højere er mest tilbøjelig til at låne begge typer materialer. I samme periode lånte 16 pct. af lånerne med en lang videregående uddannelse eller højere begge typer materialer.

Bibliotekslån mest udbredt blandt beskæftigede

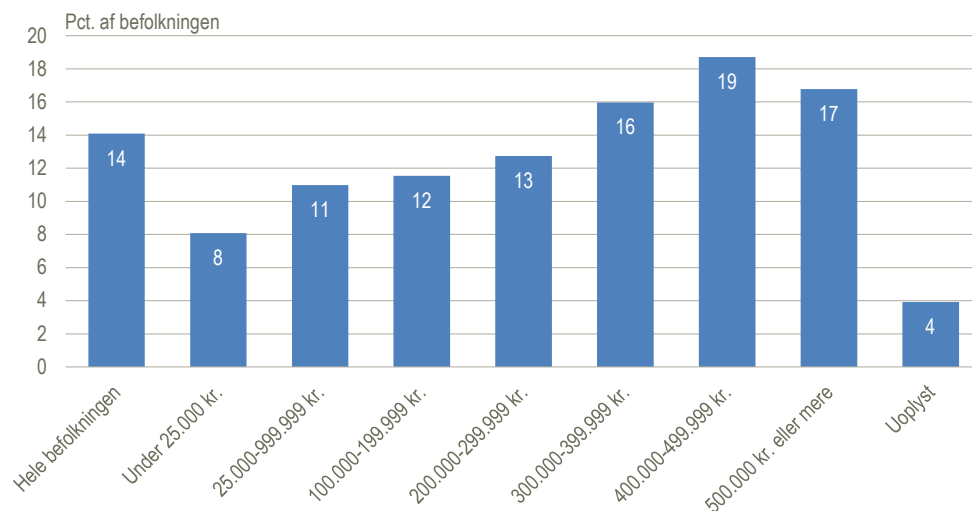
Andelen af lånerne er størst blandt den del af befolkningen, der er i beskæftigelse og mindst blandt pensionister. I fjerde kvartal 2019 lånte 15 pct. af de beskæftigede biblioteksmaterialer, svarende til 417.000 personer, mens det gjaldt 11 pct. af pensionisterne, svarende til 25.000 personer. Blandt ledige var andelen af lånerne 12 pct., svarende 30.000 personer. Blandt studerende var den 14 pct., svarende til 23.000 personer.

Pensionister låner flest materialer

Selv om andelen af lånerne er lavere blandt pensionister, er det dem, der låner flest biblioteksmaterialer, mens studerende låner færrest. De pensionister, der lånte materialer i fjerde kvartal 2019, lånte i gennemsnit 13 materialer i løbet af perioden, mens de studerende, der lånte biblioteksmaterialer, i gennemsnit lånte 7 materialer. Lånere i beskæftigelse lånte 9 materialer, ledige lånte 12, mens øvrige og personer uden for arbejdsstyrken i gennemsnit lånte 11 materialer.

Andel lånerne i befolkningen stiger med personindkomsten

Andelen af lånerne i befolkningen stiger generelt med personindkomsten. 19 pct. af dem med en personindkomst på mellem 400.000-499.999 kr. lånte biblioteksmaterialer, mens det gjaldt 8 pct. af befolkningen med en personindkomst på mindre end 25.000 kr. Blandt personer med en indkomst på 500.000 kr. eller mere var lånerandelen 17 pct. Blandt personer med en indkomst på 300.000-399.999 kr. var 16 pct. lånerne, mens lånerne udgjorde 13 pct. af dem med en indkomst på 200.000-299.999 kr., 12 pct. af dem med en indkomst på 100.000-199.999 kr. og 11 pct. af dem med en personindkomst på 25.000-99.999 kr.

Figur 1.8 **Andel lånere i befolkningen, fordelt på personindkomst. 4. kvartal 2019**

Anm.: Personindkomst er lig summen af erhvervsindkomst, overførselsindkomst, formueindkomster (ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig) og anden ikke klassificerbar indkomst, der kan henføres direkte til den enkelte person, og før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsbidrag.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Personer med personindkomst på 200.000-299.999 låner flest biblioteksmaterialer

De lånere, der har en personindkomst på 200.000-299.999 kr., låner flest bøger, mens lånere med en personindkomst på 25.000-99.999 kr. låner færrest. De to typer lånere lånte i gennemsnit hhv. 11 og 7 materialer.

2. Økonomi og erhverv

Kapitlet går gennem udvalgte statistikbank-tabeller, der beskriver kulturlivets økonomi og struktur. Først viser det hhv. udviklingen i og fordelingen af de kulturkroner, som staten og kommunerne bevilligede samt Kulturministeriets udbetalinger. Bagefter viser det, hvor meget fondene donerede til kulturelle og motionsmæssige formål. Kapitlet skitserer efterfølgende erhvervsstrukturen for nye og gamle virksomheder inden for kulturbranchen. Herefter viser det, hvor personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelse typisk finder arbejde, og hvor høj bruttoledigheden er inden for deres felt. Til sidst giver kapitlet et overblik over, hvor mange ressourcer universiteter og højere læreanstalter brugte til forskning og udvikling inden for kulturområdet.

2.1 Offentlige kulturpenge

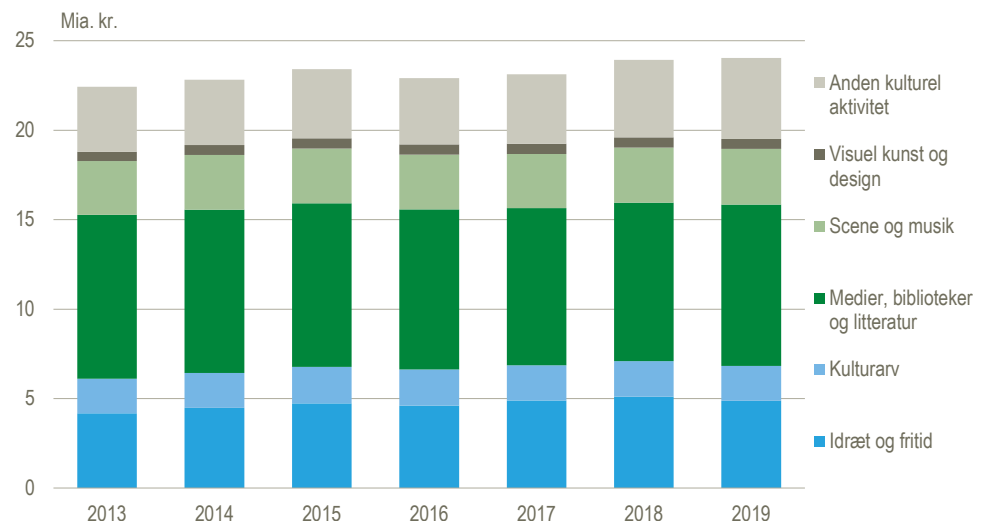
Introduktion til statistikområde

Statistikkerne om offentlige kulturpenge viser de beløb, som staten og kommunerne hvert år afsætter til kulturområdet. De afsatte midler kaldes offentlige bevillinger. Derudover viser statistikkerne, hvor mange statslige penge Kulturministeriet har givet til kulturelle formål i løbet af et år. De penge kaldes Kulturministeriets udbetalinger. Statistikkerne viser fordelingen af bevillinger og udbetalinger på kulturemner som idræt, biblioteker og design, geografi og modtagertype. Statistikkerne er baseret på forskellige registerudtræk fra Kulturministeriets tilskudsadministrative system, Statsregnskabet, Finansloven, aktstykker og de kommunale budgetter.

Det offentlige bevilligede 24 mia. kr. til kultur i 2019

Staten og kommunerne bevilligede til sammen 24 mia. kr. til kultur i 2019. Det svarer til en stigning på 0,5 pct. i forhold til året før. Størrelserne på og fordelingerne af bevillingerne har været stabile siden 2013, hvilket afspejler, at midlerne til kultur er politisk lagt fast.

Figur 2.1 Udvikling i offentlige bevillinger til kultur (løbende priser)

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

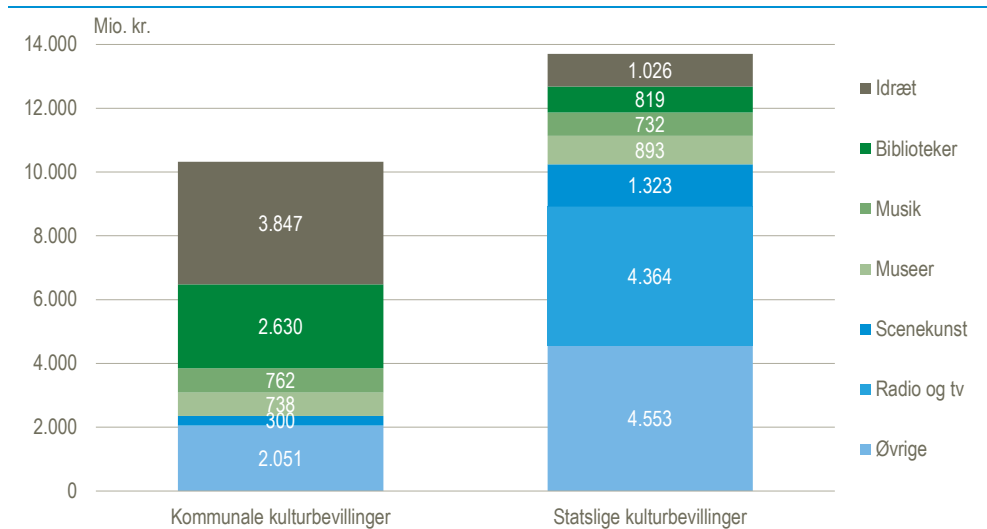
Offentlige bevillinger til kultur i 2019 svarede til 4.140 kr. per dansker

I 2019 var de kommunale bevillinger til kultur 10,3 mia. kr., hvilket svarede til 2,8 pct. af kommunernes samlede budgetter og 43 pct. af de offentlige kulturbevillinger samme år. Til sammenligning var de statslige bevillinger, der dækker finanslovsbevillinger, udlodningsmidler (tips) og licensmidler, 13,7 mia. kr. De statslige bevillinger til kultur svarede til 1,9 pct. af statens budgetterede udgifter for 2019 og 57 pct. af de offentlige bevillinger til kultur. Staten og kommunerne bevilligede sammenlagt, hvad der svarede til 4.140 kr. per dansker til kultur i 2019, hvilket var en stigning på 2 kr. i forhold til året før.

Staten og kommunerne støtter forskellige kulturremner

Der er kulturremner, der primært modtager offentlige tilskud fra kommunerne, og der er emner, som hovedsagligt modtager støtte fra staten. I 2019 bevilligede kommunerne hhv. 76 og 79 pct. af de offentlige støtte kroner til biblioteker og idræt, mens staten støttede scenekunst med 82 pct. og radio og tv med 100 pct. Kommunerne og staten bevilligede næsten lige store tilskud til musik samt litteratur og bøger.

Figur 2.2 **Kommunale og statslige kulturbevillinger (løbende priser). 2019**

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

Kulturministeriet deler de fleste af statens kulturpenge ud

Kulturministeriet delte 8,9 mia. kr. ud til kultur i 2018, hvilket svarede til 67 pct. af de statslige bevillinger samme år. Langt størstedelen af støtte kroner gik til hhv. driften af myndigheder og institutioner, der fik 77 pct. af udbetalingerne, og kulturelle projekter, der fik 16 pct. De resterende udbetalinger gik til hhv. personlige tilskud, der erhvervede 3,6 pct., anlæg, som fik 2,8 pct. og distribution, der modtog 0,2 pct. af kulturpengene. En del af udbetalingerne til anlæg er flerårige på samme måde som driftsmidlerne.

Scenekunst fik 15 pct. af Kulturministeriets udbetalinger i 2018

Scenekunst, herunder Det Kongelige Teater og Statens Teaterskole, fik 15 pct. af Kulturministeriets udbetalinger i 2018. Det gjorde scenekunst til det kulturremne, der modtog flest kultur kroner fra ministeriet det år. Idræt, herunder de store idræts- og gymnastikforbund, fik 12 pct., hvilket var den næststørste udbetaling. 10 pct. gik til folkeoplysning og folkehøjskoler, og den fjerde største sum gik til museer, herunder Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst, og var på 9 pct.

Tabel 2.1 Udvikling i Kulturministeriets udbetalinger (løbende priser) fordelt på kulturemne

	2015	2016	2017	2018
	mio. kr.			
Alle kulturemner	8 259	8 302	8 714	8 948
Idræt og fritid	925	988	1 003	1 029
Idræt	925	988	1 003	1 029
Kulturarv	1 350	1 355	1 348	1 336
Arkiver	218	222	236	222
Fredede bygninger	202	230	188	214
Fredede fortidsminder	23	14	12	18
Museer	870	852	876	845
Sprog	0	0	0	0
Zoologiske anlæg og botaniske haver	38	37	36	38
Medier, biblioteker og litteratur	1 948	2 024	1 974	2 055
Biblioteker	739	744	728	767
Computerspil	6	15	11	13
Dagblade og tidsskrifter	422	409	399	416
Film	358	400	365	393
Litteratur og bøger	255	271	279	274
Radio og tv	168	186	193	193
Musik og scene	2 151	2 104	2 100	2 117
Musik	747	756	765	798
Scenekunst	1 404	1 349	1 335	1 319
Visuel kunst og design	243	218	208	208
Arkitektur	21	20	15	19
Billedkunst	194	167	165	163
Design	15	19	15	14
Kunsthåndværk	13	12	12	12
Anden kulturel aktivitet	1 643	1 612	2 081	2 202
Statslig administration	524	520	529	530
Anden eller tværgående kultur	347	378	732	779
Folkeoplysning og folkehøjskoler	772	715	820	892

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBS01.

2.2 Fonde

Introduktion til statistikområde

Statistikken om fondes aktiviteter viser, hvor mange bevillinger fonde og fondslignende foreninger hvert år giver til forskellige modtagere som private virksomheder, personer, non-profit organisationer eller offentlige institutioner. Statistikken viser også, hvilke overordnede formål fondsmidlerne går til, fx om det er videnskabelige, sundhedsfremmende eller sociale formål. Statistikken er baseret på data fra en årlig, lovpligtig spørgeskemaundersøgelse.

Fonde støttede kulturlivet med 3 mia. kr. i 2018

Der er flere fonde, der støtter kulturlivet i Danmark. I 2018 donerede de samlet set 2,1 mia. kr. til kulturelle formål og 0,9 mia. kr. til sundheds- og motionsformål. Det svarede til hhv. 16 og 7 pct. af fondenes samlede donationer til alle formål det år. De erhvervsdrivende fonde stod for det største bidrag til kulturelle formål og donerede 1,4 ud af de 2,1 mia. kr. Den største donation til sundheds- og motionsformål kom fra de almene fonde og fondslignende foreninger og var på 0,6 mia. kr.

Tabel 2.2 Udbetalinger af fondsmidler. 2018

	Alle fonde	Erhvervsdrivende fonde	Almene fonde og fondslignende foreninger
	mio. kr.		
Alle formål	12 720	7 026	5 694
Kulturelle formål	2 084	1 435	649
Sundheds- og motionsformål	875	288	587

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOND01.

2.3 Virksomheder og arbejdsmarkedet

Introduktion til statistikområdet

Statistikken beskriver virksomheder og arbejdsmarkedet inden for kulturområdet. I statistikkerne kan man bl.a. finde tal for beskæftigelsen, nye virksomheder og antallet af arbejdssteder inden for forskellige kulturemner. Man kan også se på sammensætningen af arbejdskraften inden for kulturbrancherne mht. alder, køn, herkomst og jobtype, dvs. om det er de ansattes hovedbeskæftigelse eller bijob. Statistikken er baseret på flere af Danmarks Statistiks registre og opdateres årligt.

155.000 kulturjobs

Ultimo november 2017 var der 155.000 jobs inden for kultur, hvilket svarede til 4,9 pct. af alle jobs på samme tidspunkt. Jobbene var fordelt på 23.700 arbejdssteder og svarede til, at 86.400 personer var i beskæftigelse på fuld tid i løbet af 2017. Cirka 86 pct. af jobbene, arbejdsstederne og den samlede beskæftigelse var inden for kerneaktiviteter. Det samme gjaldt fordelingen af den årlige lønsum, der var 42 mia. kr. i 2017. Kerneaktiviteter er aktiviteter, der bidrager direkte til kulturen som arkiver, biografer eller museer. Støtteaktiviteter er aktiviteter, der bidrager med støtte til kerneaktiviteterne. Det kan fx være aktiviteter som handel med eller fremstilling af udstyr til kerneaktiviteterne.

Mange små arbejdssteder og deltidsansatte inden for kulturerhvervene

Antallet af arbejdssteder inden for kulturerhvervene udgjorde 7,9 pct. af alle arbejdssteder, mens det gjaldt 4,9 pct. af jobbene og 3,9 pct. af den samlede beskæftigelse. Det skyldes bl.a., at erhvervslivet inden for kultur er karakteriseret ved, at der er mange små virksomheder, og at de ansatte i højere grad end i andre brancher arbejder på deltid.

Tabel 2.3 **Kulturens erhvervsstruktur fordelt på kulturemne (overemne). 2017**

	Årlig lønsum		Samlet beskæftigelse (årsværk)		Arbejdssteder		Jobs	
	mio.kr.	pct.	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.
Alle kulturemner	41 972	86	86 402	85	23 684	86	155 363	86
Idræt og fritid	9 285	80	22 341	79	5 440	78	50 499	85
Kulturarv	2 657	98	5 856	98	436	96	9 275	98
Medier, biblioteker og litteratur	15 427	86	28 813	84	3 873	77	42 943	86
Musik og scene	3 585	94	7 564	94	2 501	94	15 950	96
Visuel kunst og design	6 109	97	11 976	96	8 351	96	21 411	96
Anden kulturel aktivitet	4 911	72	9 853	70	3 083	74	15 285	65

Anm.: Antallet af arbejdssteder og jobs er gjort op ultimo november 2017. Procentsatserne viser, hvor meget kerneaktiviteter bidrager til totalen.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Flest nye kulturjobs og -virksomheder i Byen København

Ultimo november 2017 var der 1.300 nye kulturjobs i hele landet, og i løbet af 2017 blev der skabt 2.900 nye kulturvirksomheder. Der var flest nye jobs og virksomheder i Byen København og næstflest i Østjylland. Antallet af nye kulturjobs var omkring 400 i Byen København og omkring 250 i Østjylland, mens antallet af kulturvirksomheder talte hhv. 1.100 og 450 i de to landsdele. Antallet af nye jobs og virksomheder var lavest på Bornholm.

Tabel 2.4 **Kulturiværksætterier fordelt på landsdel. 2017**

	Nye jobs		Nye virksomheder	
	antal			
Hele landet	1 344		2 938	
Byen København	438		1 108	
Københavns omegn	163		248	
Nordsjælland	120		244	
Bornholm	..		15	
Østsjælland	41		92	
Vest- og Sydsjælland	58		150	
Fyn	78		177	
Sydjylland	58		184	
Østjylland	248		432	
Vestjylland	60		131	
Nordjylland	79		157	

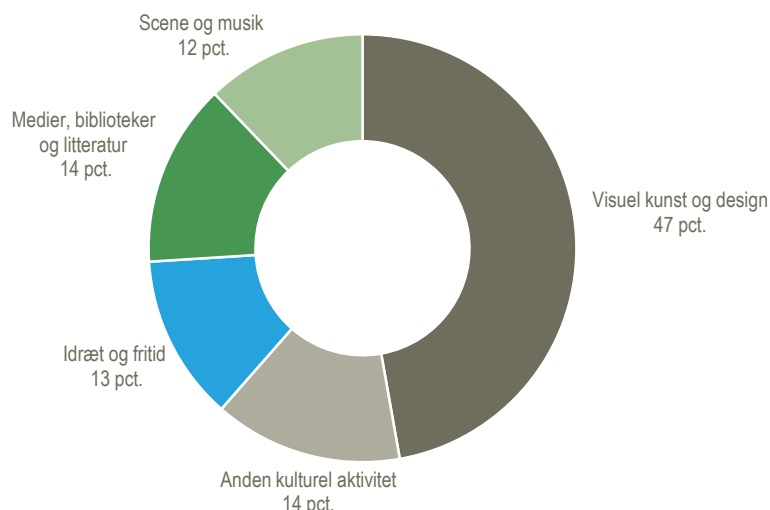
Anm.: Antallet af jobs er gjort op ultimo november 2017.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUIV2.

Visuel kunst og design mest udbredte kulturemne blandt nye virksomheder

I 2017 producerede 1.400 ud af de 2.900 nye kulturvirksomheder visuel kunst og design, hvilket svarede til 47 pct. af de nyetablerede kulturvirksomheder. Det gjorde visuel kunst og design til det mest udbredte kulturemne blandt de nyetablerede virksomheder.

Figur 2.3 Nye virksomheder inden for kulturerhvervene. 2017

Kilde: statistikbanken.dk/KUIV1.

Flere årsværk inden for kultur i 2017

Den samlede beskæftigelse inden for kulturerhvervene steg fra 84.800 årsværk i 2016 til 86.400 i 2017. Der skete en stigning i antallet af årsværk inden for idræt, reklame, arkitektur, musik, museer, scenekunst og øvrige kulturerhverv, mens der skete et faldt i resten af kulturerhvervene. Den største stigning skete i beskæftigelsen inden for øvrige kulturerhverv, der voksede fra 14.800 årsværk i 2016 til 15.500 i 2017. Det svarede til en stigning på 5,3 pct. Det største fald skete inden for dagblade og tidsskrifter, der faldt med knap 500 årsværk, hvilket svarede til en nedgang på 5,3 pct.

Tabel 2.5 Udvikling i beskæftigelsen (årsværk) inden for kulturerhverv

	2016	2017
	— årsværk —	
Alle kulturerhverv	84 750	86 402
Idræt	18 066	18 604
Radio og tv	9 619	9 299
Dagblade og tidsskrifter	8 658	8 192
Reklame	7 759	8 132
Arkitektur	5 945	6 387
Biblioteker	4 630	4 512
Musik	4 136	4 227
Museer	4 210	4 585
Litteratur og bøger	3 701	3 591
Scenekunst	3 277	3 337
Øvrige kulturerhverv	14 750	15 537

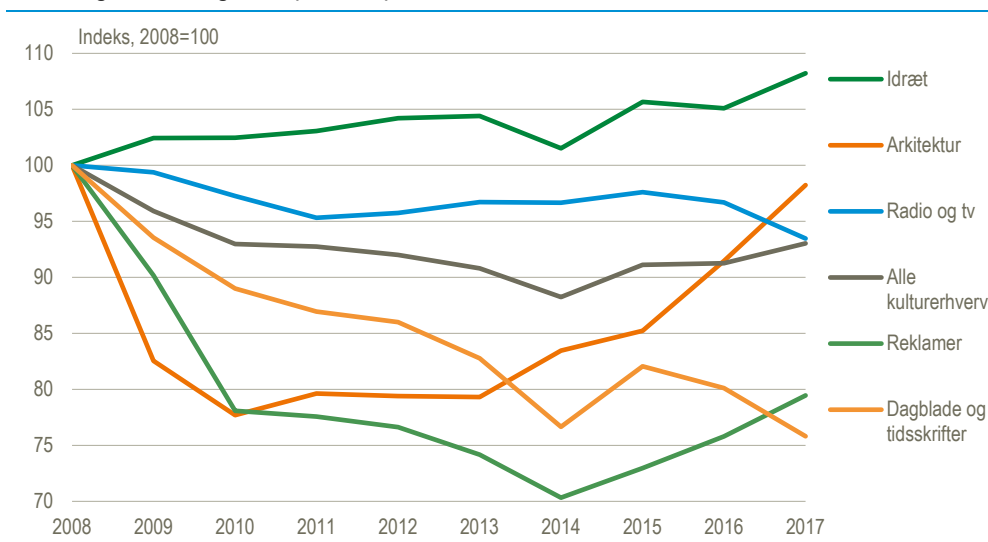
Anm: Summer og totaler kan afvige pga. afrundinger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Beskæftigelsen inden for kultur stadig 7 pct. lavere end i 2008

Den samlede beskæftigelse inden for kulturerhvervene steg samlet set for tredje år i træk til 86.400 årsværk i 2017, men var stadig 7 pct. lavere end i 2008. Der var forskel på udviklingen i antallet af årsværk på tværs af de fem største kulturerhverv. Idræt steg som det eneste af de fem største kulturerhverv fra 17.200 årsværk i 2008 til 18.600 i 2017. Det svarede til en stigning på 8,2 pct. Beskæftigelsen faldt fra 9.900 årsværk til 9.300 inden for radio og tv og fra 6.500 til 6.400 inden for arkitektur, hvilket svarede til fald på hhv. 6,5 og 1,8 pct. De to største fald i antallet af årsværk skete inden for hhv. reklamer, der oplevede et fald på 2.100 årsværk, og dagblade og tidsskrifter, som oplevede et fald på 2.600. Ændringerne svarede til fald på hhv. 21 og 24 pct.

Figur 2.4 **Udvikling i beskæftigelsen (årsværk) i de fem største kulturerhverv**

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Skæv kønsfordeling inden for flere kulturerhverv

Kønsfordelingen var skæv inden for flere af kulturerhvervene. I 2017 udgjorde mænd 62 pct. af alle ansatte inden for arkitektur, 62 pct. inden for radio og tv og 58 pct. inden for film. Til sammenligning udgjorde kvinder 71 pct. af alle ansatte inden for biblioteker, 59 pct. inden for museer og 60 pct. inden for litteratur. Der var en nogenlunde jævn fordeling af mænd og kvinder inden for arkiver, scenekunst og idræt.

Mange unge er ansat i erhverv inden for dagblade og tidsskrifter samt film og idræt

Der er flere jobs inden for kulturerhvervene, hvor det især er unge, der er ansat. Flere unge tjener penge i fritidsjobs som avisomdeler eller billetkontrollør i en biograf. Det kan forklare, hvorfor unge under 16 år udgjorde 13 pct. af alle ansatte inden for dagblade og tidsskrifter og unge mellem 16-19 år udgjorde 18 pct. af alle ansatte inden for film. Professionelle sportsudøvere er af fysiologiske årsager ofte unge, hvilket kan forklare, at 52 pct. af alle ansatte inden for idræt var under 30 år.

2.4 Uddannelse

Introduktion til statistikområde

Statistikken beskriver beskæftigelse og indkomst for kunst- og kulturuddannede, fx fra Den Danske Filmskole eller musikkonservatorierne. Man kan fx finde deres gennemsnitlige indkomst, fordelt på køn, uddannelse og dimittendårgang eller følge med i ledighedsprocenten, fordelt på køn, uddannelsesinstitution og længde af uddannelse. Statistikken er en årlig undersøgelse baseret på administrative registre og udtræk fra andre statistikker i Danmarks Statistik.

Musikere finder job i det offentlige, mens skuespillere arbejder i den private sektor

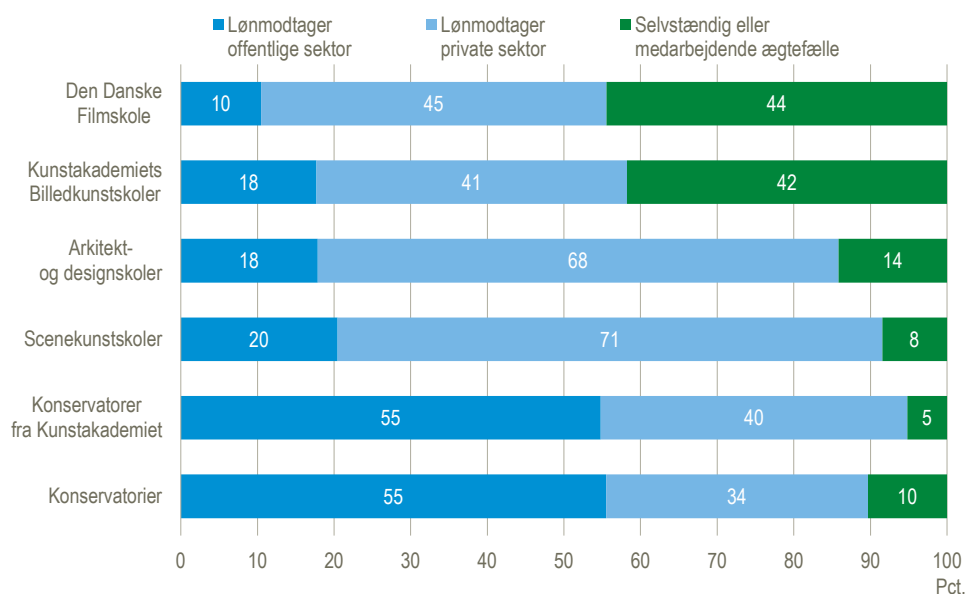
Der er forskel på, hvilke sektorer personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelse arbejdede i 2017. Det var mest udbredt at arbejde som offentlig lønmodtager blandt personer med en konservatorie- eller konservatoruddannelse. I 2017 arbejdede 55 pct. af de konservatorieuddannede og de konservatoruddannede som lønmodtagere i det offentlige, mens hhv. 34 og 40 pct. arbejdede som lønmodtagere i det private. 71 pct. af dem med en uddannelse fra en af scenekunstkolerne arbejdede som lønmodtagere i den private sektor, mens det gjaldt for 68 pct. af dem, der havde en uddannelse fra en arkitekt- eller designskole.

Filmfolk og billedkunstnere er ofte selvstændige

Det var næsten lige så udbredt at arbejde som selvstændig eller medarbejdende ægtefælle som lønmodtager i det private for personer med en uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstkoler og Den Danske Filmskole. I 2017 arbejdede 41 pct. af dem, der havde en uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstkoler som lønmodtagere i det private, mens det gjaldt 45 pct. af dem, der havde en uddannelse fra Den Danske Filmskole. Til sammenligning arbejdede hhv. 42 og 44 pct. som selvstændige eller medarbejdende ægtefælle.

Figur 2.5

Sektorer som personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelser finder arbejde i. 2017

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK3.

Bruttoledigheden faldt for fjerde år i træk

Bruttoledigheden for kunst- og kulturuddannede faldt for fjerde år i træk til 9 pct. i 2018. Ledigheden var lavest blandt personer med en uddannelse fra et af konservatorierne og lå på mellem 4-8 pct. Personer med en uddannelse fra Den Danske Scenekunstscole oplevede den højeste ledighed, der lå på 20 pct. Den høje ledighed skyldes, at arbejdsmarkedet inden for scenekunst er præget af tidsbegrænsede ansættelser.

Tabel 2.6 Bruttoledighed for kunst- og kulturuddannede, alle dimittendårsgange

	2014	2015	2016	2017	2018
	pct.				
I alt	13,5	11,5	9,2	8,9	8,8
Arkitektskolen Aarhus	13,2	10,2	7,1	5,2	5,2
Kunstakademiets Arkitektskole	13,3	9,8	6,2	6,3	6,1
Kunstakademiets Designskole	17,9	15	12,6	13	11,7
Kunstakademiets Konservatorskole	8,4	8,6	10,9	10,3	6,2
Designskolen Kolding	15,8	16,1	13	11,5	12,6
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	7,1	5	3,2	3,9	4
Rytmisk Musikkonservatorium	7,6	6,5	4,4	6,5	7,9
Det Jyske Musikkonservatorium	8,5	7,1	7,4	6,3	5,4
Syddansk Musikkonservatorium	7,5	6	4,4	5,4	6
Den Danske Scenekunstscole (skuespil, Odense) (2010 - 2015)	21,7	22,8
Den Danske Scenekunstscole (2010 - 2015)	14,9	15,3
Den Danske Scenekunstscole (skuespil, Aarhus) (2010 - 2015)	27	28,2
Den Danske Scenekunstscole (2016-)	17,5	18,3	19,9
Kunstakademiets Billedkunstscoler	24,4	23,2	19,8	17,8	16,4
Den Danske Filmskole	15,4	14	12,9	12,4	12,6

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK1.

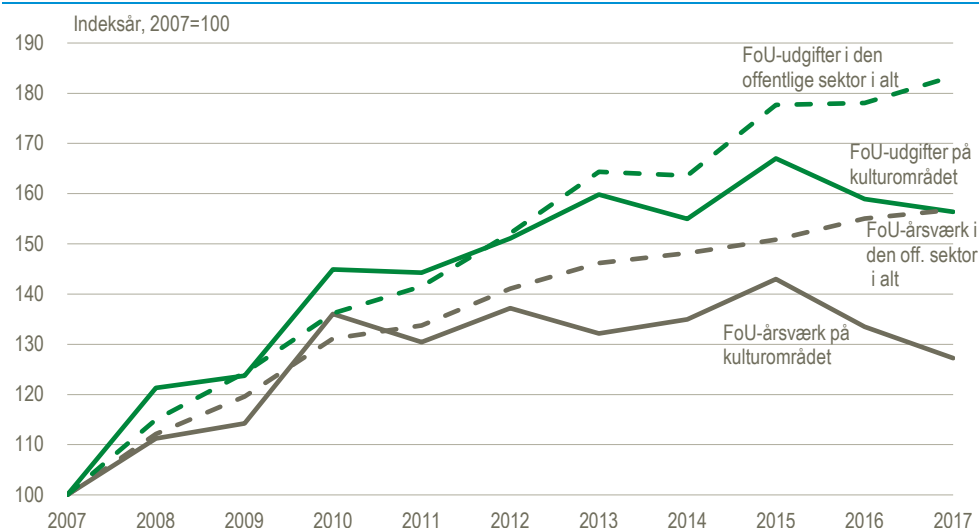
2.5 Forskning og udvikling

Introduktion til statistikområde

Statistikken viser, hvor mange penge, årsværk og personale den offentlige sektor hvert år bruger på forskning og udvikling inden for kulturområdet. Det kan være inden for sprogvidenskab, arkæologi eller historie. Statistikken indsamles via en obligatorisk spørgeskemaundersøgelse, der sendes ud til omkring 700 offentlige institutioner og ikke-erhvervsdrivende organisationer.

Den offentlige sektors relative ressourceforbrug på forskning og udvikling inden for kultur er faldet

Den offentlige sektor brugte 1.960 årsværk og 1,9 mia. kr. til forskning og udvikling (FoU) inden for kulturområdet i 2017. Det svarede til 8 pct. af de samlede FoU-ressourcer samme år. Siden 2007 er antallet af FoU-årsværk og -udgifter til kulturelle formål vokset med hhv. 27 og 56 pct. Til sammenligning voksede antallet af FoU-årsværk til alle formål med 57 pct., mens de samlede FoU-udgifter voksede med 83 pct. i perioden. Det betyder, at den offentlige sektor brugte en mindre andel af deres samlede FoU-ressourcer på kulturelle formål i 2017 i forhold til i 2007.

Figur 2.6 **Udvikling i årsværk og udgifter til forskning på kulturområdet**

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUOFF07, FOUKUL01 og FOUKUL02.

Knap ét ud af fem kulturelle årsværk går til øvrig humanistisk videnskab

De kulturelle FoU-årsværk fordelte sig anderledes i 2017 end i 2007. Den offentlige sektor gik fra at bruge 17 pct. af årsværkene på sprogvidenskab og filologi i 2007 til at bruge 10 pct. på fagområdet i 2017. I samme periode skete der også et fald fra 10 pct. til 6 pct. i andelen af kulturelle årsværk, der gik til litteraturvidenskab. Omvendt steg andelen af kulturelle årsværk, som den offentlige sektor brugte på medier og kommunikation samt øvrig humanistisk videnskab. Medier og kommunikation gik fra at fylde 6 pct. af årsværkene i 2007 til 8 pct. i 2017. Den største stigning skete i øvrig humanistisk videnskab, der bl.a. inkluderer pædagogik og tværkulturelle studier, som gik fra at udgøre 10 pct. af årsværkene til 20 pct.

Tabel 2.7 **Kulturelle FoU-årsværk fordelt på kulturemne**

	2007	2017
	FoU-årsværk	
Byplanlægning, fysisk planlægning	7,5	4,6
Medier og kommunikation	6,0	8,1
Historie	15,7	14,6
Arkæologi	6,8	10,1
Sprogvidenskab, filologi	17,3	10,2
Litteraturvidenskab	10,1	5,6
Filosofi, idehistorie	7,5	5,8
Teologi	4,4	3,4
Musik, teatervidenskab	2,9	2,3
Kunst- og arkitekturvidenskab	8,2	9,9
Film- og medievidenskab	4,2	5,8
Øvrig humanistisk videnskab	9,6	19,7

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUKUL02.

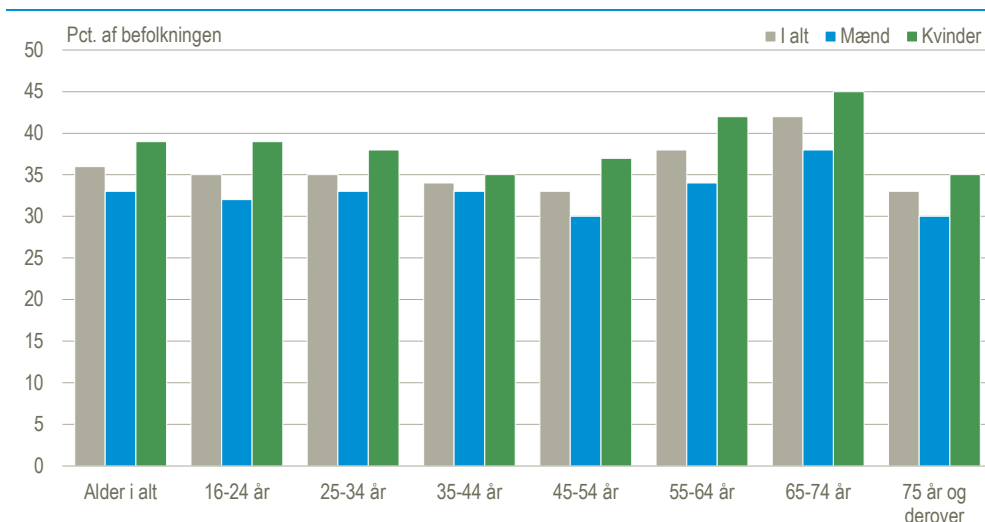
3. Kulturarv

Dette kapitel præsenterer et udsnit af de statistikbank-tabeller, der beskriver den danske kulturarv. Det starter med at gå gennem dele af museumsstatistikken og viser bl.a. antal besøg, fordelt på museumstype- og kategori. Herefter præsenterer det tilsvarende tabeller for statistikken om zoologiske anlæg. Kapitlet introducerer efterfølgende udvalgte tabeller fra statistikkerne om hhv. fredede bygninger og fortidsminder og viser bl.a., hvor i landet de ligger. Til sidst præsenterer kapitlet de tabeller fra arkivstatistikken, der beskriver udviklingen i bestanden af konventionelle og digitale arkivalier.

3.1 Museer

<i>Introduktion til statistikområde</i>	Museumsstatistikken viser besøgstal og åbningstimer, fordelt på museumskategori, museumstype og geografi. Museums kategorien viser, om museet fx er kulturhistorisk, mens museumstypen viser, hvor museet modtager økonomiske midler fra. Statistikken udkommer en gang årligt og bygger på spørgeskemaer udsendt til museer. Omkring 380 museer modtager spørgeskemaet. Undersøgelsen er frivillig.
<i>Flest statslige og statsanerkendte museer og museumsafdelinger</i>	I 2018 dækkede statistikken 355 museumsafdelinger, fordelt på 216 museer. En museumsafdeling er et arbejdssted, der administrativt hører ind under et museum. Eksempelvis er Krigsmuseet og Kronborg Slot museumsafdelinger, der begge hører ind under Nationalmuseet. To tredjedele af museumsafdelingerne var statslige eller statsanerkendte, mens det gjaldt knap halvdelen af museerne. Andre statsstøttede museer udgjorde 4 pct. af afdelingerne og 6 pct. af museerne, mens ikke-statsstøttede udgjorde hhv. 30 og 46 pct. Forholdet mellem museumsafdelinger og museer viser, at der i gennemsnit var flere afdelinger pr. museum på de statslige og statsanerkendte museer end de ikke-statsstøttede museer.
<i>Museer bød 15,1 mio. besøgende velkommen i 2018</i>	Museerne åbnede dørene for 15,1 mio. gæster i løbet af 2018. De statslige og statsanerkendte bød 79 pct. af dem velkommen, andre statsstøttede tog imod 7 pct., mens ikke-statsstøttede modtog på 14 pct. af de besøgende. Det gennemsnitlige besøgstal var 116.000 gæster hos statslige og statsanerkendte museer. Til sammenligning fik andre statsstøttede museer i gennemsnit 72.500 besøg, mens ikke-statsstøttede museer i gennemsnit tog imod 21.500 gæster.
<i>Kulturhistoriske museer er den mest udbredte museumskategori</i>	Der var 127 kulturhistoriske museer i Danmark, hvilket gjorde museums kategorien til den mest udbredte målt på antal museer i 2018. Kunstmuseer var den næstmest udbredte kategori med 47 museer, mens museumslignende var den tredje mest udbredte kategori med 31 museer.
<i>Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af museumsområdet.</i>	
<i>36 pct. besøger museer, mv.</i>	Her svarer godt hver tredje dansker, at de har besøgt mindst et museum, slot, herregård eller fortidsminde i 2018. Der er flere kvinder end mænd, der ser udstillinger mv på museer. En forskel, der ses i alle aldersgrupper. Blandt de 55-64 årige og 65-74-årige er der flest, der har besøgt et museum inden for de seneste tre måneder med 38 pct. og 42 pct.

Figur 3.1 Museumsbesøg fordelt på køn og alder. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUAARKA.

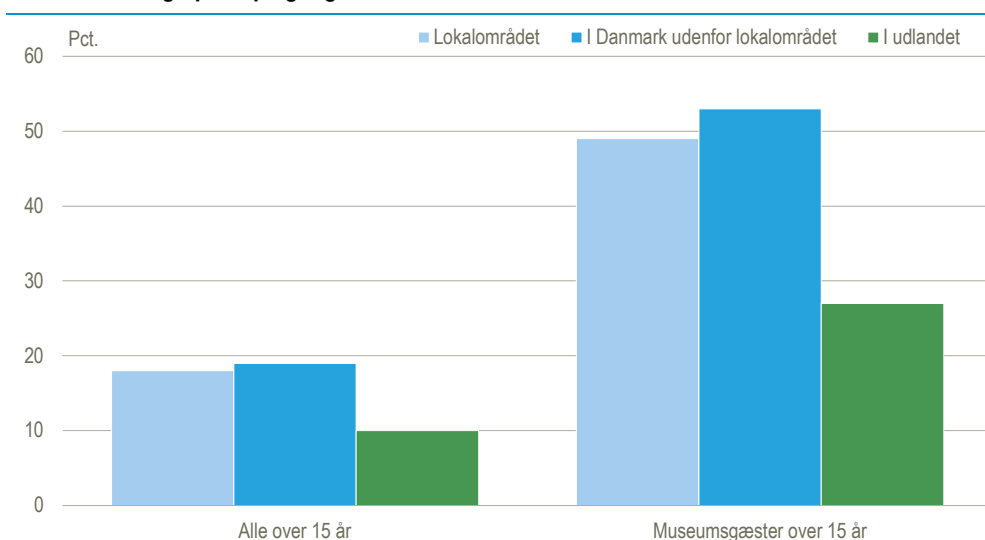
Forskel på kønnenes primære formål med besøget

De fire mest udbredte hovedformål med museumsbesøget blandt gæster er at se udstillingen (60 pct.), at se bygningen (19 pct.), andre formål (9 pct.) og private arrangementer (4 pct.). En større andel af kvinderne (63 pct.) end mændene (56 pct.) har som hovedformål at se udstillingen. Omvendt har en lidt større del af de mandlige gæster på et museum, slot eller herregård som hovedformål at se bygningen. Det gælder 21 pct. af mændene mod 18 pct. af kvinderne.

Hvor besøger man museer, mv?

De fleste museumsbesøg finder sted tæt på de besøgendes bopæl i lokalområdet eller uden for lokalområdet i andre dele af Danmark. Henholdsvis 18 og 19 pct. af de adspurgte angiver, at de har været på et museum, mv i lokalområdet og uden for lokalområdet i Danmark. Hver tiende angiver, at de har besøgt museer, mv. i forbindelse med ferieophold eller rejse i udlandet. Målt som andel af dem, der har besøgt museer, mv i 2018, er det 27 pct., som har været på museum uden for Danmarks grænser.

Figur 3.2 Museumsbesøg opdelt på geografi. 2018

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

Hver ottende fra 16 år og opefter følger et museums SoMe-side

13 pct. af alle eller 24 pct. af museumsgæsterne følger et eller flere museer på de sociale medier, fx Facebook, Instagram o.l. Danskere med videregående uddannelse er flittigst til at følge museer online.

3.2 Zoologiske anlæg

Introduktion til statistikområdet Statistikken om zoologiske anlæg giver et overblik over zoologiske haver og akvariers besøgstal og åbningstimer, fordelt på geografi. På den måde kan man fx følge den regionale udvikling i besøgstillene år for år. Statistikken bygger på spørgeskemaer, og undersøgelsen er frivillig. Hvert år deltager de otte statsstøttede anlæg, og det samme gør omkring 20 ikke-statsstøttede zoologiske haver og akvarier. Botaniske haver indgik i statistikken til og med 2016, men fra 2017 tælles kun zoologiske anlæg.

Havdelen af de zoologiske anlæg modtog statsstøtte i 2018 Der var forskel på, hvordan zoologiske anlæg fik økonomien til at løbe rundt i 2018. Staten støttede otte ud af landets 22 anlæg i henhold til Zoo-loven, tre anlæg modtog anden statslig støtte, mens de resterende 11 ikke modtog nogen statskroner.

De zoologiske anlæg bød 4,5 mio. gæster velkommen i 2018 I løbet af 2018 besøgte 4,5 mio. gæster et zoologisk anlæg. De anlæg, der modtog støtte i henhold til Zoo-loven, bød 3,4 mio. af gæsterne velkommen, mens de anlæg, der fik andre former for statslig støtte, tog imod 0,2 mio. af de besøgende. Det svarede til hhv. 75 og 5 pct. af gæsterne et år. Til sammenligning tog de zoologiske anlæg, der ikke fik nogen statslig støtte, imod 0,9 mio. af gæsterne.

Flest besøgende i København Zoo København Zoo bød 1,2 mio. gæster velkommen i 2018 og var dermed det mest besøgte anlæg, der modtog støtte i henhold til Zoo-loven det år. Danmarks Akvarium var det næstmest besøgte med 0,5 mio. gæster, mens Givskud Zoo var det tredje mest besøgte med 0,4 mio. besøgende.

Tabel 3.1 **Besøgstal for zoologiske anlæg støttet iht. Zoo-loven. 2018**

	Besøgende i tusinder
København Zoo	1 218
Danmarks Akvarium, Den Blå Planet	521
Givskud Zoo, Zootopia	387
Odense Zoo	364
Aalborg Zoo	341
Randers Regnskov	232
Nordsøen Oceanarium	163
Kattegatcentret	135

Kilde: Zoologiske-anlæg og botaniske-haver.

Besøg i zoo og akvarier Ifølge Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9), så har i alt 13 pct. besøgt en zoologisk have i 2018. Det er især personer, der er bosat i regioner med store zoologiske haver, fx Københavns Zoo, Odense Zoo eller Aalborg Zoo, der set på de eksotiske dyr. Hver tyvende har set fisk idet 5 pct. af befolkningen har besøgt et akvarium, fx Den Blå Planet eller Nordsøen Oceanarium. Der er lige mange mænd og kvinder, der har besøgt akvarierne. Med 8 pct. er der flest i aldersgruppen 25-34 år, der har været 'under vandet' og set fiskestimerne.

3.3 Fredede bygninger og fortidsminder

Introduktion til statistikområde

Statistikken giver et overblik over antallet af fredede bygninger og fortidsminder, fordelt på type og geografi. Derudover viser den også affredninger og nyfredninger, fordelt på geografi. Statistikken bygger på udtræk fra nationale administrative registre, som leveres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Etagebebyggelse mest udbredte bygningstype blandt fredede bygninger

Der lå 7.100 fredede bygninger i Danmark i 2018. Den mest udbredte bygningstype var etageboligbebyggelse, der udgjorde 15 pct. af de fredede bygninger. Den næstmest udbredte bygningstype var bygninger til kontor, handel og lager, herunder offentlig administration, der udgjorde 14 pct. Parcelhuse var den tredje mest udbredte bygningstype og udgjorde 11 pct. af de fredede bygninger.

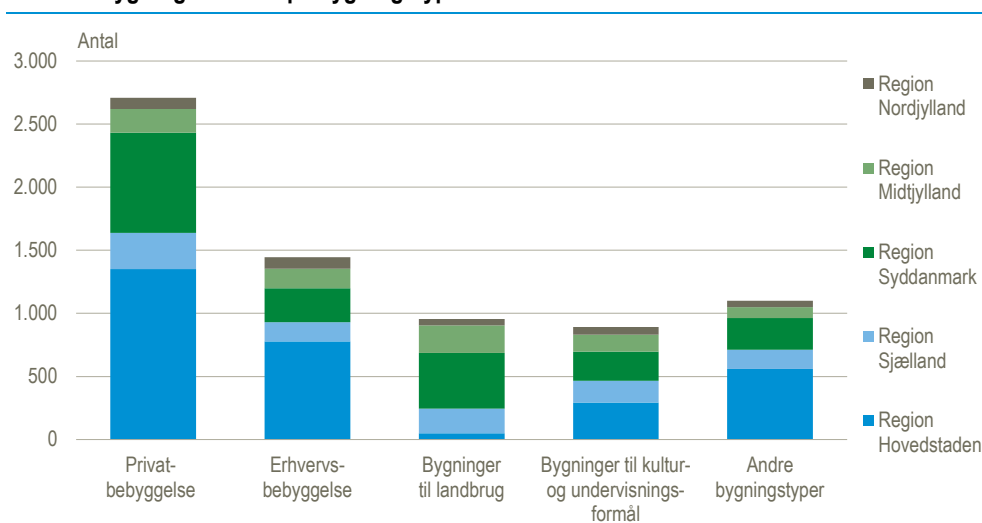
Flest fredede bygninger i Region Hovedstaden

Langt de fleste fredede bygninger lå i Region Hovedstaden og Region Syddanmark. I 2018 var 43 pct. af de fredede bygninger i Danmark placeret i Region Hovedstaden, mens 28 pct. var placeret i Region Syddanmark. Til sammenligning lå hhv. 13 pct. i Region Sjælland, 11 pct. i Region Midtjylland, og 5 pct. i Region Nordjylland.

Forskel på, hvilke typer af bygninger der er fredede på tværs af regioner

Der var forskel på, hvilke bygningstyper der var fredede på tværs af de fem regioner. Eksempelvis var bygninger til landbrug den mest udbredte type fredede bygning i Region Midtjylland i 2018, hvor den udgjorde 28 pct. af de fredede bygninger i regionen. Til sammenligning udgjorde landsbrugsbygninger 2 pct. af de fredede bygninger i Region Hovedstaden, hvilket gjorde bygningstypen til den mindst udbredte i Hovedstaden det år.

Figur 3.3 Fredede bygninger fordelt på bygningstype. 2018

Anm.: Privatbebyggelse er summen af parcelhuse, række-, kæde og dobbelthus, etageboligbebyggelse, kollegier, anden helårsbeboelse, sommerhuse og kolonihavehuse. Erhvervsbebyggelse er summen af produktionsfabrikker, el-, gas-, vand- og varmemærker, anden bygning til produktion, kontor, handel og lager, hotel, restauration, frisør og vaskeri samt anden bygning til transport og handel. Bygninger til landbrug er summen af stuehuse samt avl- og driftsbygninger. Bygninger til kultur- og undervisningsformål er summen af biblioteker, kirker og teatre samt undervisning og forskning. Andre bygninger er summen af døgninstitutioner, andre bygningsanlæg og haver, transport og garageanlæg, hospitaler og sygehjem, daginstitutioner, andre institutioner, feriekoloni og vandrerhjem, idrætshaller og klubhuse, andre fritidsformål, garager, carporte og udhuse.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED1.

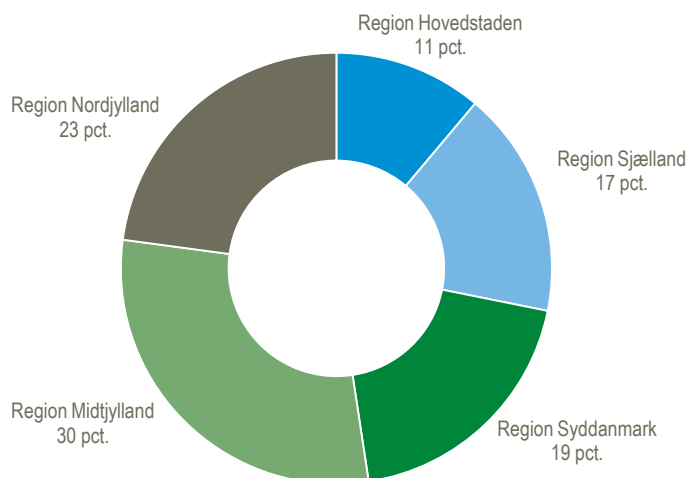
Levn som gravhøje mest almindelige fortidsminder

I 2018 var der registreret 33.100 fredede fortidsminder i Danmark, hvoraf 84 pct. kunne kategoriseres under begravelse. Det gjorde levn som gravhøje til de absolut mest almindelige fortidsminder.

Flest fortidsminder i Jylland og på Fyn

Tre ud af ti fredede fortidsminder var placeret i Region Midtjylland, 23 pct. var placeret i Region Nordjylland, mens 19 pct. var placeret i Region Syddanmark. Det gjorde Jylland og Fyn til de geografiske områder med flest fredede fortidsminder i 2018. Kun 28 pct. lå på Sjælland og Bornholm.

Figur 3.4 **Fredede fortidsminder fordelt på region. 2018**

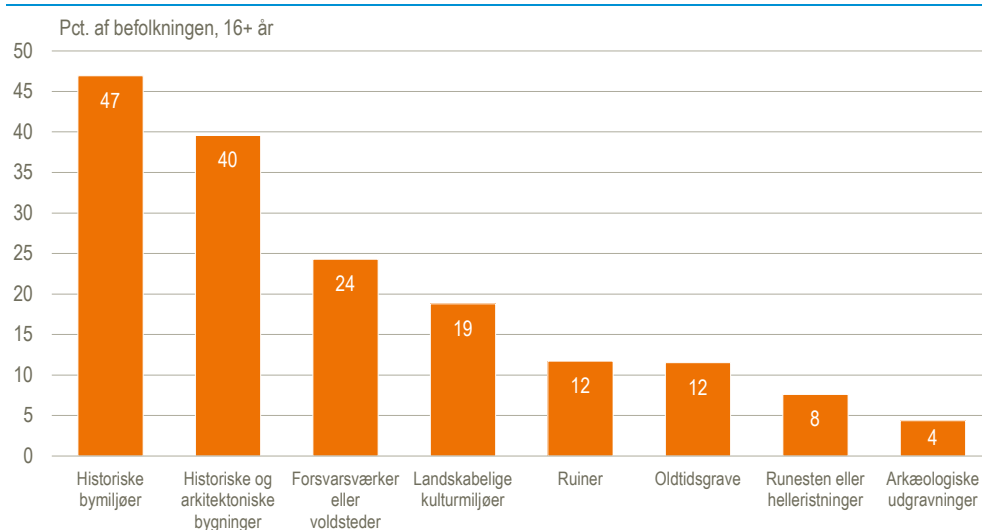
Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED2.

Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af kulturarvsområdet.

To ud af tre har oplevet kulturarv

Samlet har 63 pct. af befolkningen oplevet kulturarv i Danmark inden for det seneste år, da der spørges i 4. kvartal 2019. Men kulturarv i byer som fx historiske bygninger er mere udbredt at besøge end kulturarv, der ofte ligger i landdistrikter. Således findes de tre mest hyppigt besøgte kulturarvsseværdigheder i – eller i nærheden af – byen. Den mest udbredte form for kulturarv, som næsten halvdelen af befolkningen (47 pct.) har oplevet inden for det seneste år, er nemlig historiske bymiljøer som fx at gå ned langs Ribes stræder, betragte Nyhavns farverige huse samt kanalen eller studere Christiansfelds unikke bygningsfacader. To ud af fem (40 pct.) fra 16 år og opefter har svaret, at de har set arkitektoniske eller historiske bygninger, mens hver fjerde (24 pct.) har oplevet forsvarsværker eller voldsteder.

Figur 3.5 **Kulturarvsbesøg inden for det seneste år. 4. kvartal 2019**

Kilde: www.statistikbanken.dk/kvufor01.

16 pct. har besøgt mindst fire former for kulturarv

Hver sjette voksne person svarer, at de har oplevet mindst fire forskellige former for kulturarv. Hver femte (18 pct.) har besøgt én form for kulturarv, 16 pct. har besøgt to og 13 pct. svarer, at de har besøgt tre former for kulturarv.

Otte ud af ti med lang videregående uddannelse har besøgt kulturarv

Jo højere uddannelsesniveau desto hyppigere har man opsøgt kulturarv. 79 pct. med lang videregående uddannelse har besøgt én eller flere kulturarvsseværdigheder inden for det seneste år. Blandt personer med andre videregående uddannelse har tre ud af fire set fx ruiner, historiske bymiljøer, voldsteder o.l. Det samme gælder 61 pct., hvis højest fuldførte uddannelse er gymnasial eller erhvervsfaglig, og 53 pct. der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse.

3.4 Arkiver

Introduktion til statistikområde

Formålet med arkivstatistikken er at give et overblik over Rigsarkivets og lokal- og stadsarkivernes udvikling, fx omfanget af deres samling af arkivalier (som kan være alt fra papirdokumenter til fotos og lydfiler). Man kan også se tallene for personale, læsesalsbesøg og skriftlige henvendelser, som arkiverne modtager hvert år. Data indsamles en gang om året i form af indberetninger fra Rigsarkivet og fra stads- og lokalarkivernes organisationer. Manglende oplysninger for enkelte arkiver imputeres på baggrund af tidligere års indberetninger. Statistikken for stads- og lokalarkiverne omfatter endnu ikke elektroniske arkivalier.

Konventionelle samlinger vokser stadig

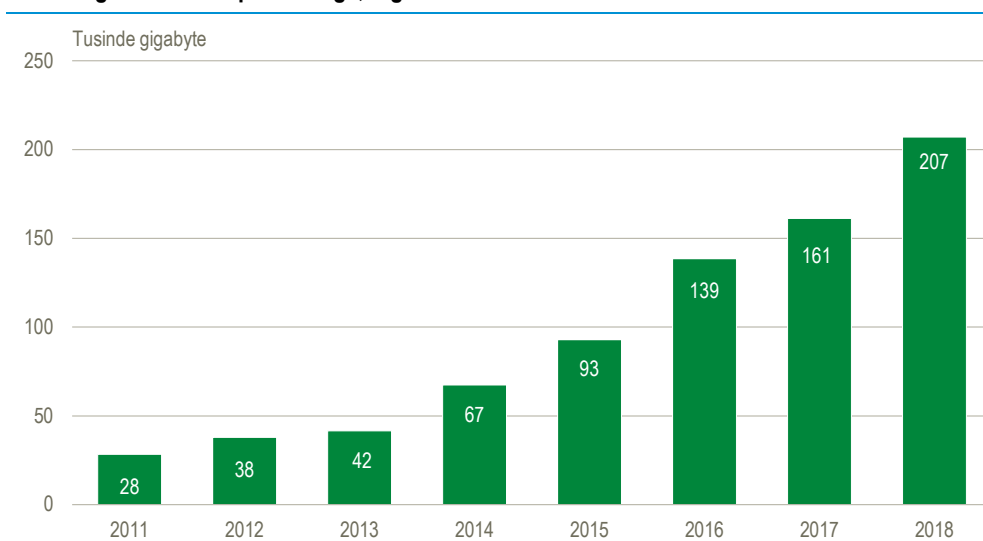
Til trods for den øgede digitalisering har både de statslige samt stads- og lokalarkivernes konventionelle (papirbaserede) samlinger stadig vokseværk. I perioden 2016-2018 voksede de statslige samlinger fra 459.600 hyldemeter til 477.300, mens samlingerne i stads- og lokalarkiverne voksede fra 255.400 hyldemeter til 273.900. Det svarede til stigninger på hhv. 4 og 7 pct.

De statslige arkivers samlinger af digitale arkivalier i høj vækst

De statslige arkivers samlinger af digitale arkivalier voksede fra 28.400 gigabyte i 2011 til 207.000 i 2018. Det svarede til en stigning på 630 pct. Digitale arkivalier er data, der er skabt digitalt, og som stammer fra it-systemer, som myndighederne har brugt i deres sagsbehandling. Der eksisterer endnu ingen statistik for stads- og lokalarkivernes digitale samlinger.

Figur 3.6

Udvikling i størrelsen på statslige, digitale arkivalier

Kilde: www.statistikbanken.dk/ARKIV03.

4. Biblioteker, litteratur og bøger

Dette kapitel beskriver dele af biblioteksstatistikken og statistikken om bogproduktion. Først går det gennem den del af biblioteksstatistikken, der beskriver udviklingen i hhv. bestanden og visningerne af e-bøger på landets folkebiblioteker. Bagefter beskriver det den del af statistikken, der kaster lys over de faciliteter og arrangementer, der er på landets forskningsbiblioteker. Kapitlet tegner derefter et billede af bogproduktionen i Danmark og viser antallet af udgivelser, fordelt på bog- og litteratortype. Til sidst viser det udviklingen i kommercielle udgivelser og giver et øjebliksbillede af, hvor mange af udgivelserne der var førsteudgaver i 2018

4.1 Folkebiblioteker

Introduktion til statistikområde

Folkebiblioteksstatistikken rummer et væld af informationer om bibliotekernes bøger, lånere, økonomi, åbningstimer og personale, fordelt på geografi. Her finder man eksempelvis tal på, hvor mange materialer (bøger, lydbøger, film mv.) bibliotekerne låner ud, og hvor mange bibliotekarere de har ansat. Statistikken er årlig, og data indsamles via spørgeskemaer og filindberetninger fra bibliotekernes administrationssystemer. Statistikken dækker alle folkebiblioteker i Danmark. Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af biblioteksområdet.

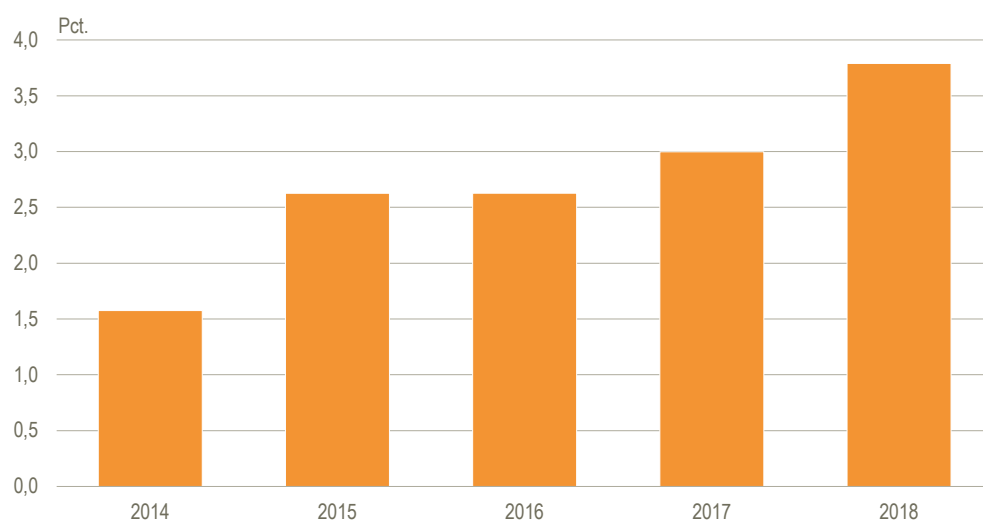
Udlån af e-bøger populært

Danskerne har fået øjnene op for folkebibliotekernes digitale tjenester, fx eReolen. I perioden 2014-2018 steg antallet af e-bogs-visninger fra omkring 1,6 mio. til 3,8 mio., svarende til en stigning på 140 pct. Visninger af e-bøger omfatter alle digitale udlån, dvs. både antal downloads, online læseadgang til e-bøger og digitale lydbøger.

Bibliotekernes digitale tjenester mest populære blandt 16-24-årige

Lidt mindre end tre ud af ti af de adspurgte i fjerde kvartal 2019 af *Kulturvaneundersøgelsen* svarede, at de havde brugt bibliotekernes digitale tjenester inden for de seneste tre måneder¹. Online biblioteksbesøg var mest populære blandt de 16-24-årige, hvor lidt mindre end to ud af fem svarede, at de havde brugt dem inden for de seneste tre måneder. Til sammenligning var de mindst populære blandt de adspurgte på 75 år eller ældre, hvor lidt mindre end en ud af fem havde brugt tjenesterne inden for de seneste tre måneder.

Figur 4.1 Udvikling i udlån af e-bøger (visninger)

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIB4E.

¹ Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHOVED.

Bibliotekernes digitale tjenester mest populære blandt 16-24-årige

Folkebibliotekerne havde tilsammen 37,6 mio. besøgende i 2018, hvilket svarer til, at hver dansker besøgte et folkebibliotek 6,6 gange. Siden 2010 har besøgstallet var stigende og vokset med omkring 1,5 mio. besøg.

Folkebiblioteker i Region Hovedstaden mest velbesøgte

Bibliotekerne i Region Hovedstaden havde flest besøg, i alt 15,1 mio. Det svarer til, at hver person i regionen besøgte biblioteket 8,6 gange i 2017. Der skal tages forbehold for, at omkring 40 kommuner deler nogle af bibliotekerne i et vist omfang lokaler med borgerservice. Dette betyder, at besøgstallene også kan dække over henvendelser, der ikke er relateret til biblioteksaktiviteter.

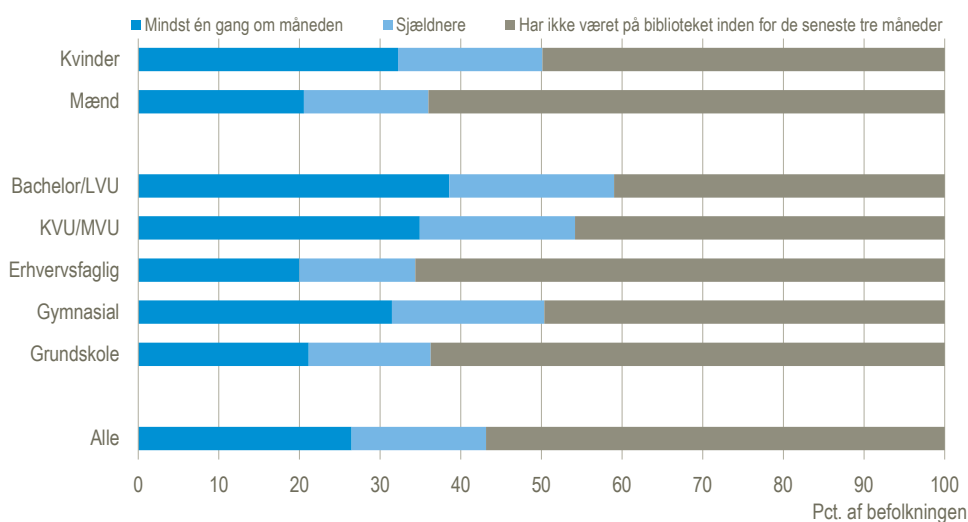
Biblioteksbesøg mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd

I fjerde kvartal 2019 af *Kulturvaneundersøgelsen* svarede 43 pct. af de adspurgte, at de havde besøgt et bibliotek inden for de seneste tre måneder. Der var stor forskel på, hvor udbredt biblioteksbesøg var på tværs af køn: Omkring halvdelen af de adspurgte kvinder svarede, at de havde besøgt et bibliotek inden for de seneste tre måneder, mens det kun gjaldt 36 pct. af de adspurgte mænd.

Højtuddannede og kvinder gæster oftest biblioteket

Hyppige biblioteksbesøg er mest udbredt blandt kvinder og højtuddannede. 39 pct. af danskerne med en bachelor- eller en lang videregående uddannelse kommer forbi biblioteket månedligt, mens 32 pct. af kvinderne gør. I gennemsnit besøger én ud af fire voksne et bibliotek mindst én gang om måneden. Fordelt efter alder er det borgere mellem 35 og 44 år, der hyppigst er at finde mellem bogreolerne, idet hver tredje svarer, at de er på biblioteket hver måned. Omvendt er der få mænd over 45 år mellem bogreolerne. Her svarer 19 pct., at de har været på biblioteket inden for den seneste måned. Der er samlet set seks ud af ti danskere, der ikke har gæstet et bibliotek inden for den seneste måned. De er karakteriseret ved, at en relativ stor andel har grundskole eller erhvervsfaglige uddannelse som højest fuldførte uddannelse.

Figur 4.2 Biblioteksbesøg fordelt på hyppighed. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/kvuh1udd og www.statistikbanken.dk/kvuh1ka.

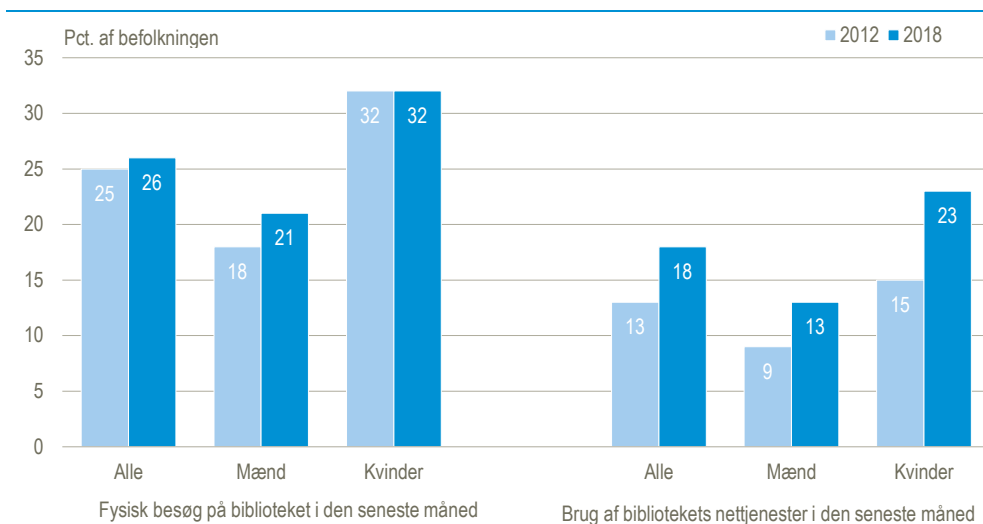
Traditionelt biblioteksbrug fylder fortsat på trods af digitalisering

Danskerne biblioteksbrug handler fortsat mest om det fysiske materiale. Tre ud af fire biblioteksbrugere angiver, at de besøger biblioteket for at låne eller aflevere fysiske bøger. Vi bruger dog i stadig stigende omfang også bibliotekernes digitale tilbud. Næsten hver femte dansker har benyttet bibliotekernes online tjenester inden for den seneste måned. I 2012 var den tilsvarende andel 13 pct.

Vi samles på biblioteket for hygge, oplevelse og fordybelse

Det næstmest udbredte formål ved besøget er at læse, studere eller mødes med andre (13 pct.). Det er især unge mellem 16 og 24 år, der kommer på biblioteket for at læse, studere eller mødes med andre (33 pct.). I alt 7 pct. af brugerne deltager i børneaktiviteter, og her deltager flest fra gruppen 25 til 44 årige. Foredrag, undervisning, kurser eller koncerter tiltrækker 6 pct. af biblioteksbrugere og er mest populært blandt de ældre. Godt hver tiende over 64 år angiver, at foredrag, undervisning, mv. var formålet med biblioteksbesøget. I alt 7 pct. af danskerne smutter forbi biblioteket for at udskrive eller scanne dokumenter. Det er især de yngre biblioteksgæster, der benytter sig muligheden for at låne bibliotekets printere.

Figur 4.3 Biblioteksbrug inden for den seneste måned

Kilde: Kulturvaneundersøgelsen 2012 og www.statistikbanken.dk/kvuaarka.

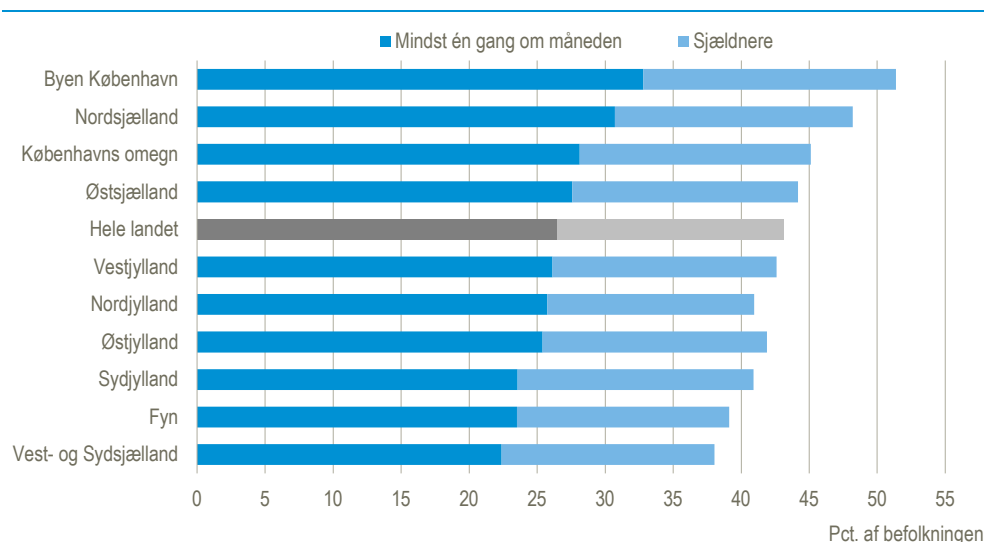
Sammenlignet med 2012 kommer flere mænd på biblioteket

Danskernes biblioteksbrug blev også undersøgt i *Kulturvaneundersøgelsen 2012*. Den samlede andel af biblioteksbesøg er uændret i forhold til 2012, men biblioteksbesøg er blevet mere populært blandt mænd. Hvor andelen af mandlige biblioteksbrugere er steget med 3 procentpoint siden 2012, er andelen uændret blandt kvinderne. Kvinderne udgør dog fortsat 59 pct. af biblioteksbrugerne. I 2012 udgjorde kvinderne to tredjedele af biblioteksbrugerne.

Forskel på landsdelenes biblioteksaktiviteter

Byen København er den *landsdel*, hvor flest anvender biblioteket (51 pct.) og besøger det mindst én gang om måneden (33 pct.). Nordsjælland er på andenpladsen med hhv. 48 pct. og 31 pct. De mindst flittige brugere af folkebibliotekerne bor i landsdelene Vest- og Sydsjælland og Fyn.

Figur 4.4 Andelen, som har besøgt et bibliotek i de seneste tre måneder. 2018

Anm: Bornholm er udeladt, da antallet af respondenter i denne landsdel er for lav til at lave særskilt opgørelse på det niveau.
Kilde: www.statistikbanken.dk/kvuaargeo.

4.2 Forskningsbiblioteker

Introduktion til statistikområde

I statistikken finder man tal for en lang række aktiviteter inden for forskningsbibliotekerne, fordelt på hvert enkelt bibliotek. Så er man interesseret i at kende til antallet af besøg, arrangementer eller hvor mange penge forskningsbibliotekerne bruger på indkøb af materialer, så kan man finde tallene i forskningsbiblioteksstatistikken. Statistikken er årlig, og forskningsbibliotekerne indberetter til Danmarks Statistik via spørgeskema. Forskningsbiblioteker som er omfattet af lovgivning om Biblioteksvirksomhed, er fuldt dækket af statistikken.

Forskningsbibliotekerne fik besøg af 6 mio. gæster i 2018

Forskningsbibliotekerne fik besøg af 6 mio. gæster i løbet af 2018. Gæsterne boltrede sig på et publikumsareal på 87.100 kvm, svarende til 13 fodboldbaner, hvor der bl.a. var placeret 11.500 siddepladser og knap 700 arbejdsstationer.

Undervisning, arrangementer og udstillinger

Udover at låne bøger ud til 162.000 aktive lånere, afviklede forskningsbibliotekerne brugerundervisning for 145.300 deltagere, fordelt på 12.700 lektioner. Derudover var forskningsbibliotekerne værter for 157 udstillinger og 304 arrangementer.

Bibliotekarere udgjorde lidt mere end halvdelen af det samlede årsværk på forskningsbibliotekerne

Gæsterne blev taget imod et personale på 1.100 årsværk. Forskningsbibliotekarere udgjorde 14 pct. af årsværket og almindelige bibliotekarere udgjorde 35 pct. Det betød, at lidt mindre end halvdelen af det samlede årsværk var bibliotekarere. Assistenten fyldte 20 pct. af årsværket, øvrigt akademisk personale 18 pct., mens øvrigt personale udgjorde 13 pct.

4.3 Bogproduktion

Introduktion til statistikområde

Bogstatistikken viser antallet af bogudgivelser i Danmark, fordelt på emne (fx digte for voksne eller historie), medie (fx fysisk bog eller e-bog) og originalsprog. Så hvis man vil vide, hvor mange romaner på engelsk der udgives i Danmark, kan man finde tallene i bogstatistikken. Bogstatistikken bygger på data fra Dansk Bogfortegnelse i Nationalbibliografien, der er et system af fortegnelser over bl.a. bøger, film og musik, som udgives i Danmark.

Især skønlitterære bøger udgives med henblik på salg

Formålet med kommercielle bøger er salg i detailhandlen, mens formålet med ikke-kommercielle bøger er andet end at tjene penge. Ikke-kommercielle bøger kan fx være udgivelser, der støtter udgiverens virke. I 2018 var 12.700 ud af årets 18.400 udgivelser kommercielle, hvilket svarede til 69 pct. af alle bøger. Det var især skønlitterære bøger, der blev udgivet med henblik på salg. De kommercielle bøger udgjorde 88 pct. af alle skønlitterære udgivelser, mens det gjaldt 55 pct. af de faglitterære udgivelser.

De fleste udgivelser er romaner og noveller

I 2018 blev der udgivet 6.800 kommercielle, skønlitterære bøger. Ni ud af ti af udgivelserne var enten romaner eller noveller, mens resten var digte, humor eller skuespil.

Tabel 4.1 **Bogproduktion fordelt på bog- og litteraturtype. 2018**

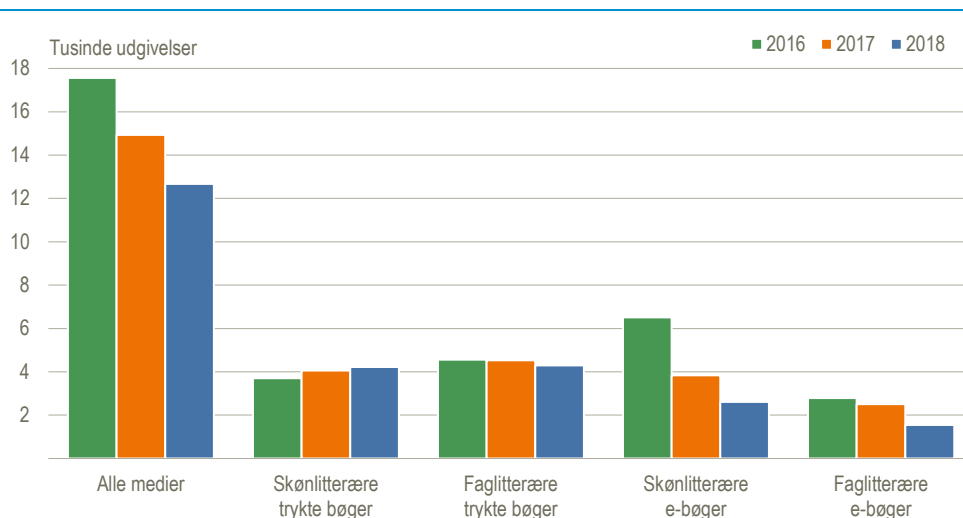
	Skøn- og faglitteratur	Skønlitteratur	Faglitteratur
	antal		
Bøger i alt	18 444	7 761	10 683
Fysisk bog	12 214	5 061	7 153
E-bøger	6 230	2 700	3 530
Heraf kommercielle	antal		
I alt	12 673	6 831	5 842
Fysisk bog	8 517	4 225	4 292
E-bøger	4 156	2 606	1 550

Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG02 og [BOG06](http://www.statistikbanken.dk/BOG06).

Antallet af udgivelser af kommercielle, skønlitterære e-bøger faldt med 44 pct.

Antallet af kommercielle bogudgivelser faldt fra 14.900 udgivelser i 2017 til 12.700 i 2018. Det svarede til et fald på 15 pct. Antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger faldt fra 4.000 udgivelser til 2.700 i samme periode, svarende til et fald på 33 pct. Det gjorde skønlitterære e-bøger til den udgivelsestype, der oplevede det største fald i perioden. Faldet betød, at antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger kom ned på et normalt niveau efter retrodigitaliseringen i 2016. Retrodigitaliseringen var en indsats, der havde til formål at omdanne ældre titler til e-bøger. Til sammenligning stagnerede antallet af skønlitterære, trykte bogudgivelser ved 5.000, faglitterære, trykte bogudgivelser faldt fra 7.800 til 7.200, mens antallet af udgivelser af faglitterære e-bøger faldt fra 4.700 til 3.500.

Figur 4.5 **Udvikling i antallet af kommercielle bogudgivelser fordelt på type og medie**

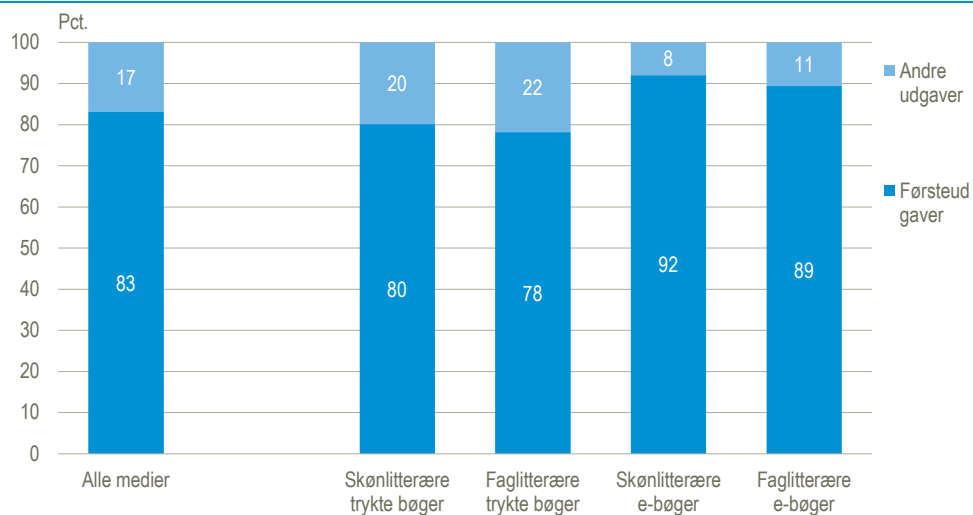
Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG06.

Største andel er førsteudgaver

De fleste kommercielle bogudgivelser i 2018 var førsteudgaver, dvs. bøger, der ikke tidligere har været udgivet i samme form. Andelen af førsteudgaver var især høj blandt udgivelser af kommercielle e-bøger, hvor cirka ni ud af ti skønlitterære og faglitterære e-bøger var førsteudgaver. Til sammenligningen var fire ud af fem skønlitterære, trykte bogudgivelser førsteudgaver, mens det gjaldt 78 pct. af de faglitterære, trykte udgivelser.

Figur 4.6

Andel af førsteudgaver af kommercielle bogudgivelser fordelt på type og medie. 2018

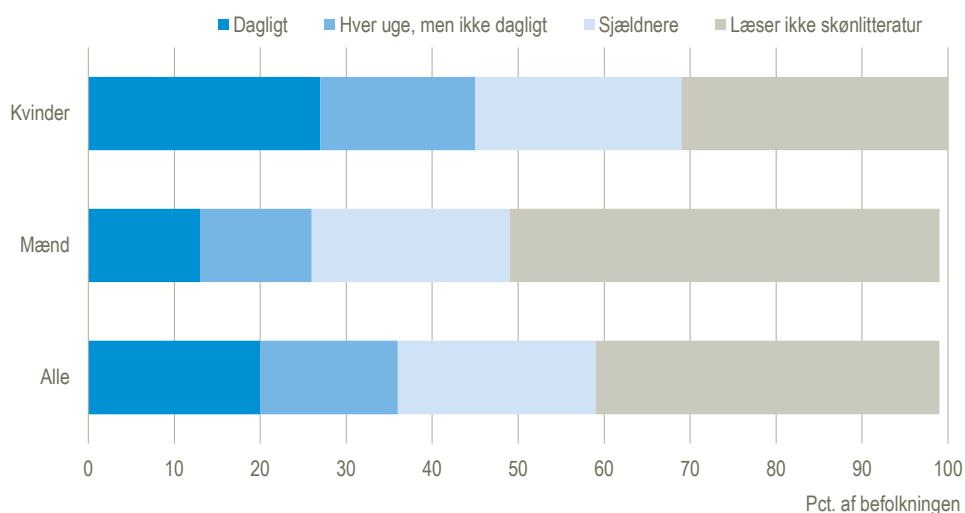
Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG06.

Kvinder er vilde med skønlitteratur

Resultater fra *Kulturvaneundersøgelsen* viser, at 20 pct. af svarpersonerne i fjerde kvartal 2019 læste eller hørte skønlitteratur næsten dagligt eller oftere². Skønlitteratur var mere populær blandt kvinder. Syv ud af ti kvinder havde læst skønlitteratur i de seneste tre måneder mod fem ud af ti mænd. *Københavnere* er de mest flittige læsere i Danmark. Her læser henholdsvis 72 og 69 pct. faglitterære og skønlitterære bøger jf. *Kulturvaneundersøgelsen* fra fjerde kvartal 2019.

Figur 4.7

Forbrug af skønlitteratur opdelt på køn. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUH1KA.

² Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHYP01 og statistikbanken.dk/KVUH0VED.

- Vi elsker krimier* Spørgerammen for Kulturvaneundersøgelsen 1. kv. 2019 inkluderede et spørgsmål om, hvilke genrer, man foretrækker at læse. *Kriminalromaner* er den mest populære litteraturgenre. Hver tredje foretrækker at læse krimistof. Blandt personer over 44 år svarer 37 pct., at de bedst kan lide krimi, mens det samme gør sig gældende for 21 pct. mellem 16-34 år.
- Historiske romaner hitter hos de ældre læsere* *Historiske romaner* er mest udbredte blandt personer over 64 år, hvor cirka hver tredje foretrækker denne genre. 30 pct. af de 16-24-årige og 21 pct. af de 25-34-årige foretrækker *fantasy og science fiction*, mens det samme kun gælder for 4 pct. af de 65-74-årige og 1 pct. af dem over 74 år. *Kriminalromaner, skønlitteratur uden bestemt genre og historiske romaner* er de tre mest foretrukne genrer hos både kvindelige og mandlige læsere. Størst præferenceforskel mellem kønnene ses inden for *kærlighed og erotik*, som foretrækkes af 17 pct. af kvinderne, men kun 3 pct. af mændene.
- Vi læser også med ørene* 11 pct. af danskerne har hørt skønlitteratur som lydbøger inden for de seneste tre måneder, og 5 pct. har lyttet til skønlitteratur som podcast. Læsning er dog fortsat den mest populære måde at nyde skønlitteratur på, idet over halvdelen af danskerne har haft en fysisk bog foran sig, mens 11 pct. har læst via en e-bogslæser. Digitalisering ændrer den måde, vi bruger litteratur, og populariteten af lyd- og e-bøger stiger fortsat. Statistikken *Elektronik i hjemmet* viser, at 11 pct. af familierne ejer en e-bogslæser i 2019 mod kun 2 pct. i 2010. Ændrede læsevaner ses ligeledes i *biblioteksstatistikken*, som viser næsten en fordobling af digitalt udlån siden 2014.
- Forbrug af litteratur behøver ikke at koste* Det er flere måder at få fat i sine yndlingstitler. Køb af fysiske bøger er med 56 pct. den mest udbredte adgang til skønlitterære bogtitler blandt læsere. Den anden- og tredje mest populære vej til at få adgang til bogtitler er ved at *låne på biblioteket og af familie eller venner* med hhv. 45 og 36 pct. Abonnementstjenester, fx Mofibo eller Storytel, anvendes af 13 pct. af læserne, mens gratis tjenester, fx eReolen eller DR, bruges af 13 pct. Endeligt klikker 7 pct. af læserne sig til digitale bøger enten ved at købe eller leje dem, fx via iTunes, Amazon eller på litteratursiden.dk.

5. Medier

Kapitlet introducerer et udsnit af mediestatistikken, Kulturvaneundersøgelsen og statistikken om it-anvendelsen i befolkningen. Indledningsvist præsenterer det udvalgte statistikbanktabeller, der beskriver trykte medier, og kapitlet går bl.a. gennem bruttodækningen af aviser, fagblade og magasiner. Kapitlet viser herefter flere tabeller fra Slots- og Kulturstyrelsen, der beskriver danskernes forbrug af tv og radio som gennemsnitlige seer- og lyttetid. Bagefter kaster det lys på kulturvaner inden for film, serier og nyheder. Efterfølgende beskriver kapitlet it-anvendelsen i befolkningen og viser udviklingen i hhv. danskernes brug af internettet til at læse nyheder, streaming-vaner og brug af sociale netværkstjenester. Til sidst viser kapitlet udviklingen i annonceomsætningen, fordelt på medie, på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

5.1 Trykte medier

Introduktion til statistikområde

Statistikken over trykte medier dækker aviser, fagblade og magasiner og viser udviklingen inden for læsertal og antallet af trykte medier i Danmark. Aviser er opdelt efter, om de er landsdækkende eller lokale/regionale, og om de udkommer en hverdag eller søndag. Magasiner er fordelt på emner som mad, bolig eller rejser, og fagblade er opdelt efter brancher, fx landbrug eller kommunikation. Statistikken baserer sig på læsertalsmålinger fra Index Danmark/Gallup og opdateres årligt.

Trykte medier under pres

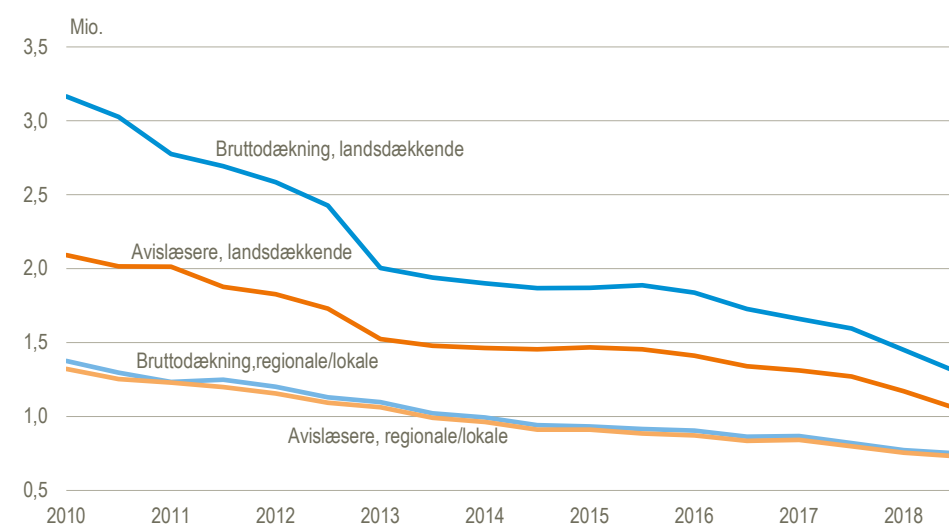
De trykte medier tabte fortsat terræn, og både antallet af avislæsere og bruttodækningen, der er det samme som antallet af læste aviser, skrabede bunden i 2018. Siden 2010 er bruttodækningen af landsdækkende aviser på hverdage faldet fra 3,1 mio. læste aviser til 1,4 mio. i 2018. Det svarer til et dyk på 56 pct. Til sammenligning er bruttodækningen på hverdage af regionale og lokale aviser faldet fra 1,3 mio. læste aviser til 0,8 mio. i samme periode, svarende til en nedgang på 43 pct. Antallet af avislæsere, der læste landsdækkende aviser på hverdage, faldt i perioden fra 2,1 mio. til 1,1 mio., mens antallet af avislæsere, der læste regionale og lokale aviser faldt fra 1,3 til 0,7 mio. Det svarer til fald på hhv. 46 og 42 pct.

Fald i antal læste landsdækkende aviser pr. avislæser

De avislæsere, der læste landsdækkende aviser i 2018, bladrede i gennemsnit gennem 1,2 aviser. Det var et fald på 0,3 avis pr. læser i forhold til 2010. Til sammenligning læste læsere af regionale og lokale aviser i gennemsnit 1,0 avis begge år.

Figur 5.1

Udvikling i læsertal og bruttodækning af dagblade fordelt på geografisk dækning

Kilde: www.statistikbanken.dk/AVISLAES og DAGBLAD2.

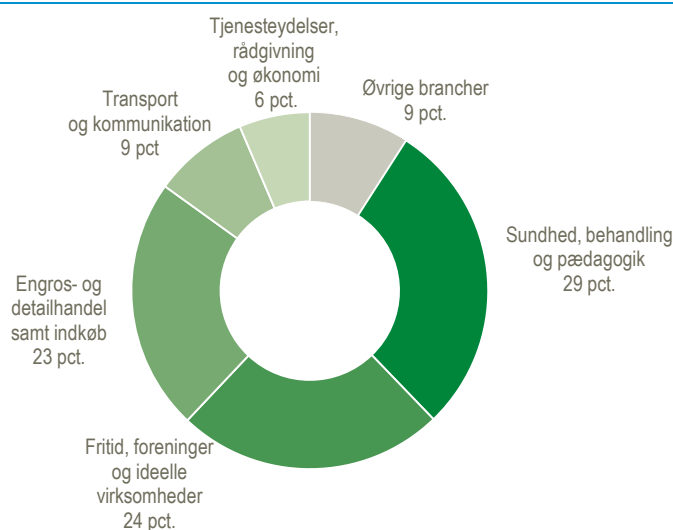
*Fortsat fald i
bruttodækningen
af fagblade*

Bruttodækningen af fagblade faldt for tredje år i træk fra 6,3 mio. i 2015 til 5,5 mio. i 2018. Det største fald skete i læste fagblade inden for sundhed, behandling og pædagogik, der gik fra en bruttodækning på 1,9 mio. til 1,6 mio. Bruttodækningen inden for tjenesteydelser, rådgivning og økonomi faldt med 135.000, mens bruttodækningen inden for fritid, foreninger og ideelle virksomheder faldt med 89.000.

*Bedst bruttodækning
af fagblade inden for
sundhed, behandling
og pædagogik*

Til trods for faldet i bruttodækningen af fagblade inden for sundhed, behandling og pædagogik var det stadig den branche med flest læste fagblade. I 2018 var branchens bruttodækning 1,6 mio., svarende til 29 pct. af den samlede bruttodækning af fagblade det år. Den næstbedste bruttodækning var inden for fritid, foreninger og ideelle virksomheder, mens engros- og detailhandel samt indkøb sad på den tredjebedste. Antallet af læste fagblade inden for de to brancher var cirka 1,3 mio., svarende til hhv. 24 og 23 pct. af den samlede bruttodækning.

Figur 5.2 **Bruttodækning af fagblade fordelt på branche. 2018**

Kilde: www.statistikbanken.dk/FAGBLAD.

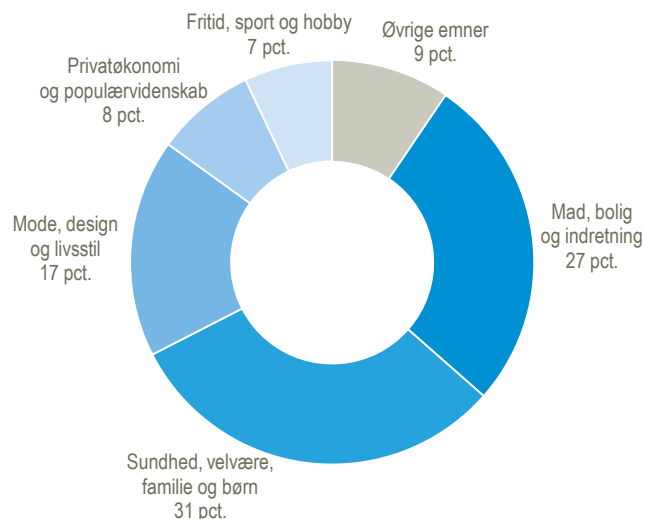
*Fortsat fald i
bruttodækningen
af magasiner*

Antallet af læste magasiner faldt fra 10,9 mio. i 2017 til 8,9 mio. i 2018. Bruttodækningen af magasiner har dermed været nedadgående siden 2011, hvor antallet af læste magasiner var 13,9 mio.

*Størst bruttodækning
af magasiner inden for
mad, bolig og indretning*

Sundhed, velvære, familie og børn havde den største bruttodækning, som var 2,8 mio., svarende til 31 pct. af det samlede antal læste magasiner i 2018. Mad, bolig og indretning havde den næststørste på 2,4 mio., mens mode, design og livsstil havde den tredjestørste, der var på 1,6 mio.

Figur 5.3 Bruttodækning af magasiner fordelt på emne. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/MAGASIN1.

5.2 Elektroniske medier

Introduktion til statistikområde

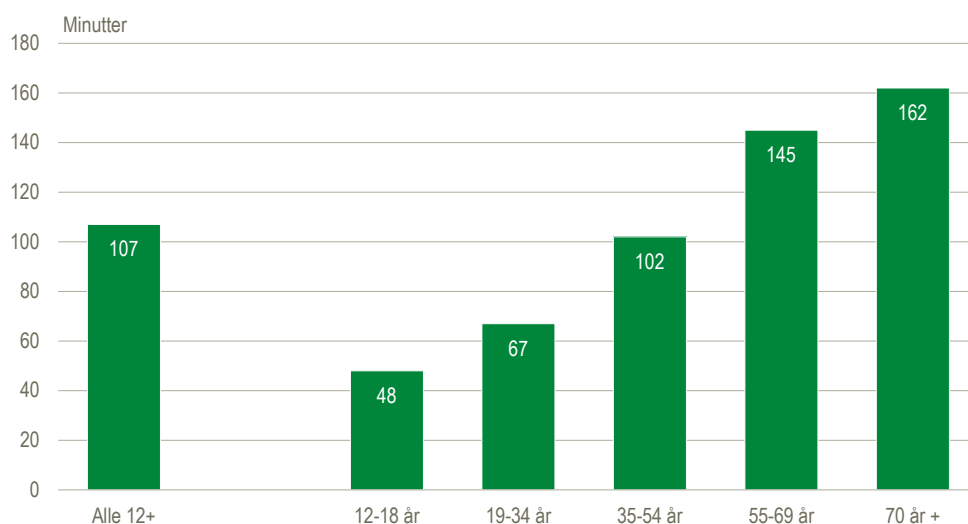
Statistikken om elektroniske medier viser danskernes forbrug af radio, podcast og tv, fordelt på alder, uddannelse og køn. Det giver mulighed for at finde frem til oplysninger om den gennemsnitlige seer- og lyttetid, hvilken aldersgruppe der ser mest public service tv, og hvor mange husstande der har et fjernsyn tilsluttet et tv-signal. Statistikken er primært baseret på Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen, og data er bearbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen.

Danskerne lyttede i gennemsnit til radio i 107 minutter om dagen i 2018

Danskere på 12 år eller ældre lyttede i gennemsnit til radio i 1 time og 47 minutter (107 minutter) om dagen i 2018. Lyttetiden steg med alderen og toppede for personer over 69 år, der i gennemsnit lyttede til radio i 2 timer og 42 minutter (162 minutter) dagligt. Til sammenligning var den lavest blandt personer mellem 12-18 år, der i gennemsnit lyttede til radio i 48 minutter om dagen. Lyttetiden for personer mellem 19-34 år var 1 time og 7 minutter (67 minutter), 1 time og 42 minutter (102 minutter) for personer mellem 35-54 år og 2 timer og 25 minutter (145 minutter) for personer mellem 55-69 år.

Figur 5.4

Daglig radiolyttetid fordelt på alder. 2018

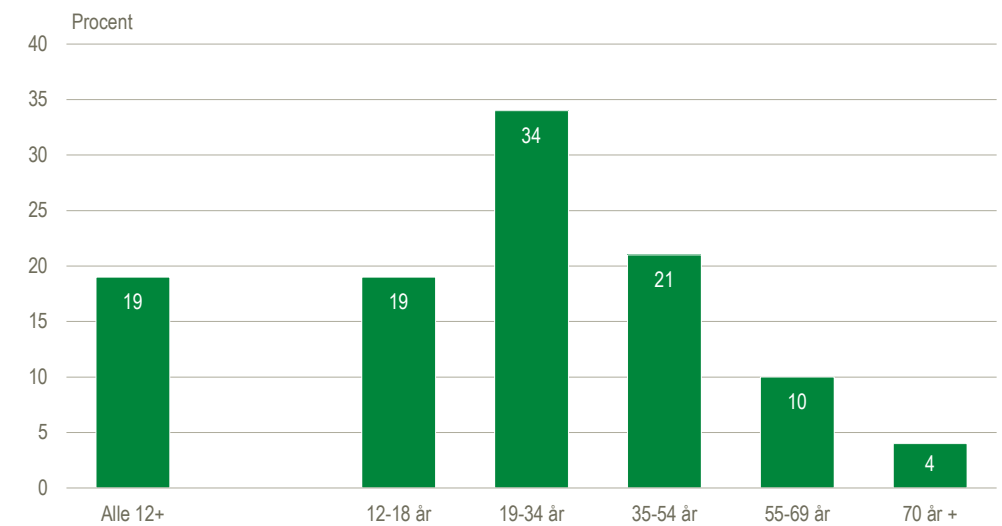

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2019 på baggrund af Kantar Gallup Radio-Meter.

Flere lyttede til podcasts

Andelen af danskere på 12 år eller ældre, der ugentligt lyttede til podcasts, steg fra 16 pct. i 2017 til 19 pct. i 2018. Podcasts var især populært blandt den yngre del af befolkningen, mens personer over 54 år næsten ikke lyttede til dem. Andelen af ugentlig lyttere var størst blandt 19-34-årige, hvor 34 pct. lyttede til podcasts hver uge.

Figur 5.5

Andel der ugentligt lytter til podcasts fordelt på alder. 2018

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2019 på baggrund af Kantar Gallup AS Radio.

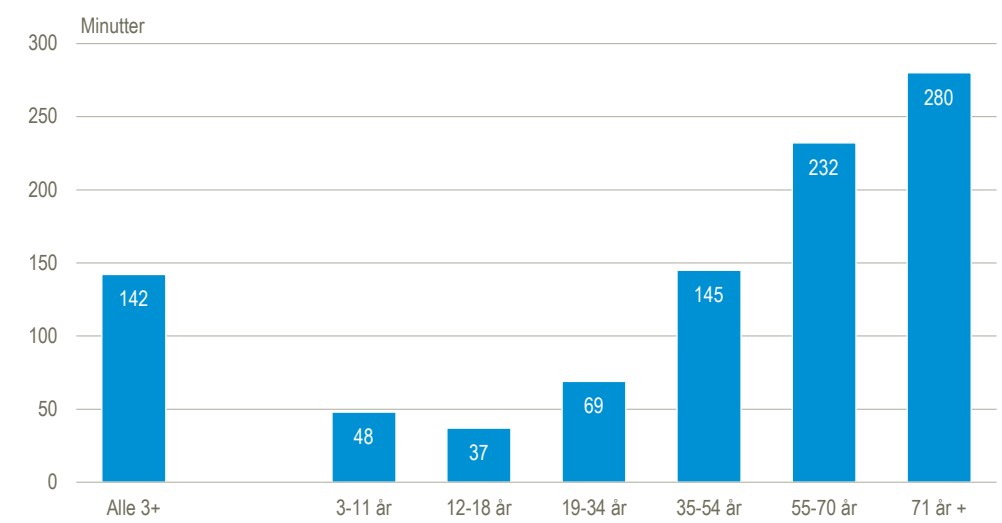
Danskerne så 142 minutter tv hver dag i 2018

Danskere på 3 år eller ældre så i gennemsnit 2 timer og 22 minutter (142 minutter) tv hver dag i 2018. Størstedelen af seertiden blev brugt på flow-tv, der udgjorde 94 pct. af den samlede seertid, mens de resterende 6 pct., svarende til 9 minutter, blev brugt på tidsforskudte udsendelser.

Seertiden steg med alderen

Den ældste del af befolkningen så mere end syv gange så meget tv som de 12-18-årige i 2018. Den gennemsnitlige, daglige seertid for personer over 70 år var 4 timer og 40 minutter (280 minutter), mens personer mellem 12-18 år i gennemsnit brugte 37 minutter på at se tv. Generelt steg seertiden med alderen. Personer mellem 19-34 år så i gennemsnit 1 time og 9 minutter (69 minutter) tv om dagen, de 35-54-årige så 2 timer og 25 minutter (145 minutter), mens de 55-70-årige så knap 4 timer (232 minutter).

Figur 5.6

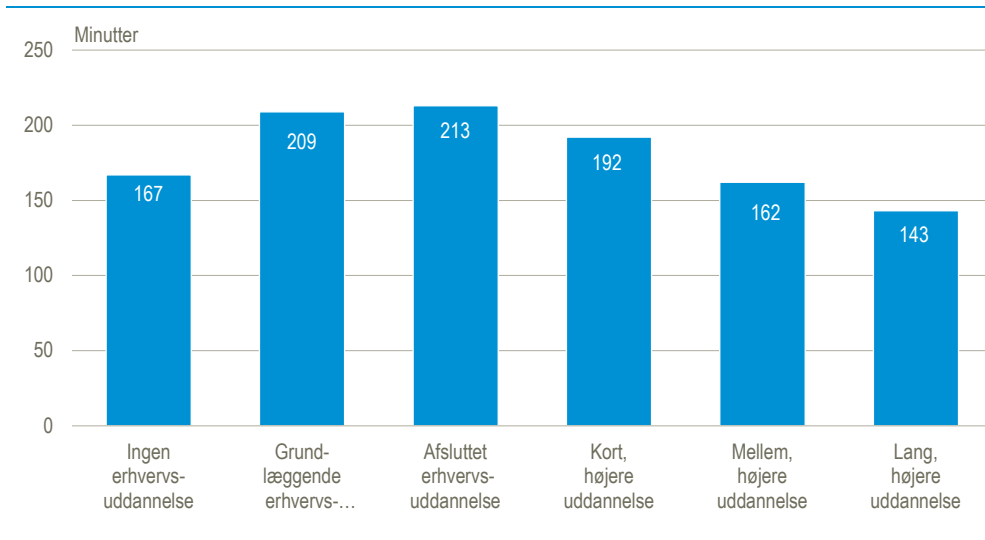
Daglig seertid fordelt på alder. 2018

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2019 på baggrund af Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen.

Personer med en erhvervsuddannelse så mest tv

Seertiden varierede også på tværs af uddannelse, og generelt så personer med en højere uddannelse mindre tv end personer med en lavere. Seertiden var højest blandt personer med en afsluttet erhvervsuddannelse og lå på 3 timer og 33 minutter (213 minutter). Til sammenligning så personer med en lang højere uddannelse i gennemsnit tv 2 timer og 23 minutter (143 minutter) om dagen, hvilket var den laveste seertid blandt uddannelsesgrupperne.

Figur 5.7 **Daglig seertid fordelt på uddannelse. 2018**

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2019 på baggrund af Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen.

5.3 Kulturvaner: Film, serier og nyhedsforbrug

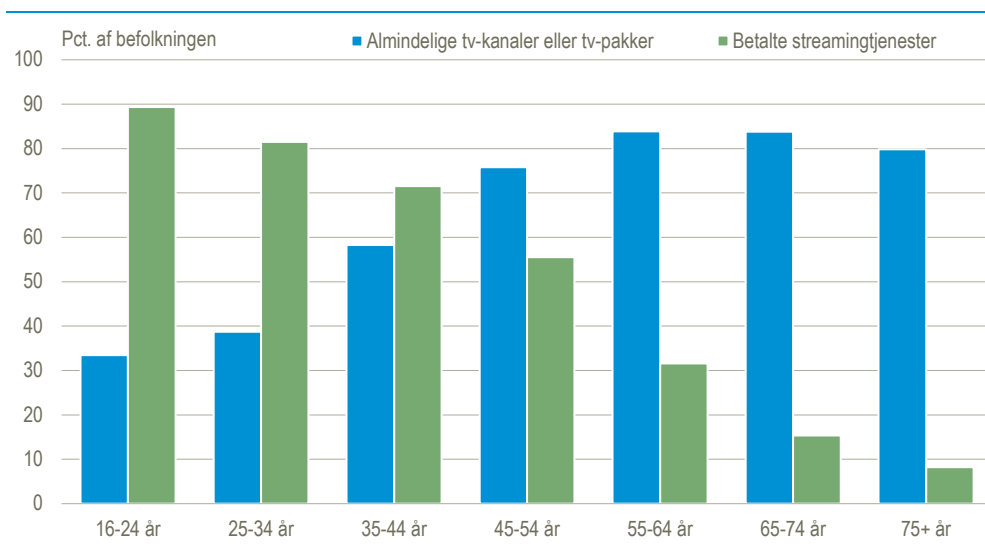
Introduktion til statistikområde

Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) beskriver, hvordan danskerne forbruger kultur, herunder film, serier og nyheder.

Næsten alle mellem 16-24 år streamer

Danskerne traditionelle adgang til at se film og serier, fx almindelige tv-kanaler, bliver udfordret af den digitale udvikling. Næsten alle mellem 16-24 år streamer film og serier. Adgang til film og serier via nettet er mere udbredt end traditionelle tv-kanaler i alle aldersgrupper op til 45 år. Jo ældre man er, desto mindre skifter man tv-kanalerne ud med internettet.

Figur 5.8 **Hvordan får du adgang til film og serier? 2018**

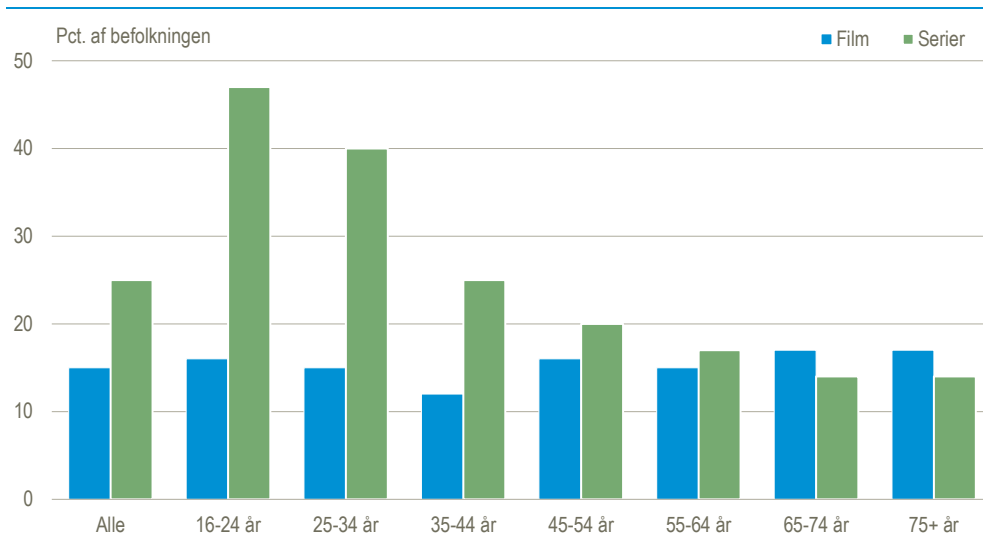

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

Vi er vilde med serier

Næsten tre ud af fire danskere ser mindst en film om ugen. Næsten samme andel ser serier, men vi ser serier oftere: 26 pct. af alle ser serier dagligt og 15 pct. ser film dagligt. Dagligt forbrug af film er mere udbredt blandt personer over 64 år. Til gengæld bruger yngre danskere mere tid på at se serier. Tallene for 2018 er tegn på en stigning i andelen af dem, der dagligt ser serier i forhold til 2012, hvor 11 pct. af danskerne så serier dagligt eller ugentligt, se [Kulturvaneundersøgelsen 2012](#). En direkte sammenligning er dog ikke muligt på grund af ændret spørgeskema.

Figur 5.9 **Dagligt forbrug af film og serier inden for den seneste uge. 2018**

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUH2KA.

Filmforbrug flytter ud fra dagligstuen

I modsætning til tidligere, hvor vi enten så film derhjemme (på fjernsyn og DVD) eller på biografens store lærred, er det nu også muligt at nyde en film i toget eller bussen. At se film og serier uden for hjemmet, fx på mobilen, er mere udbredt blandt de yngre generationer. Blandt de 16-24-årige ser 20 pct. film mv. på farten, mod 8 pct. i hele befolkningen. Film hos venner og bekendte er også populært i de yngste befolkningsgrupper.

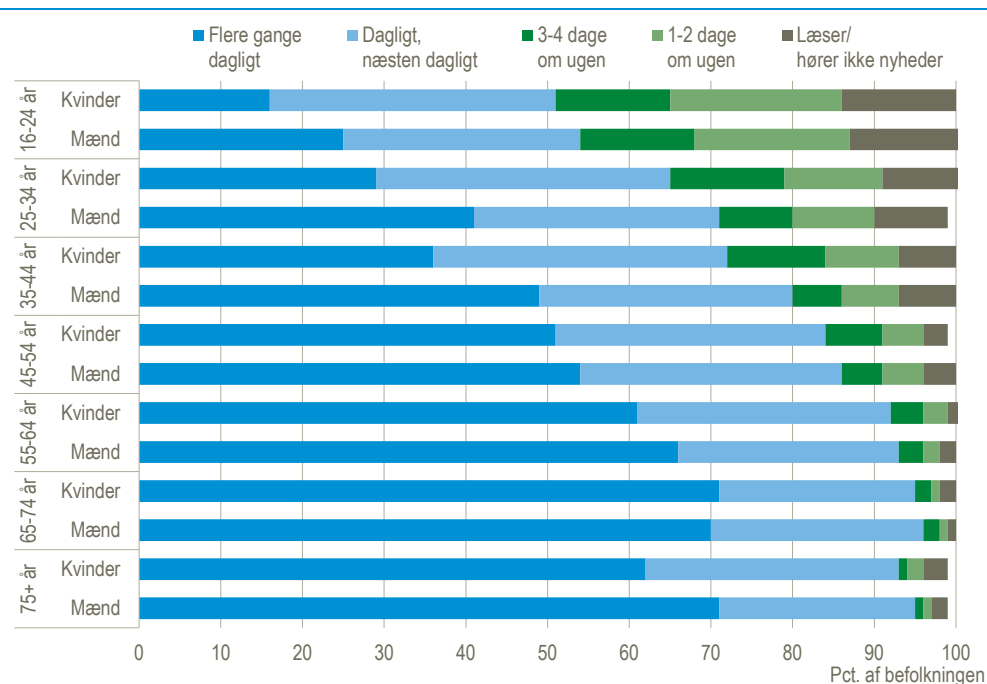
Flere ser film på små skærme

Mens ældre holder fast i at se film mv. på fjernsyn, bruger yngre i højere grad mobile apparater som bærbare, tablets og smartphones. I aldersgruppen 16-24 år ser 67 pct. film på computer mod 23 pct. af hele befolkningen. Andelen af de 16-24-årige, som ser film på deres mobil (29 pct.), er næsten tre gange større end gennemsnittet for hele befolkningen (11 pct.). 13 pct. af danskerne ser film på en tablet.

Nyhedsforbrug målt inden for den seneste uge

Næsten alle (94 pct.) lytter, læser eller ser nyheder i Danmark og fire ud af fem gør det flere gange om dagen, dagligt eller næste dagligt. Mindst dagligt forbrug af nyheder stiger med alderen. Køn synes også have en effekt på hyppigheden af nyhedsforbrug idet kvinders nyhedsforbrug er mindre hyppigt i alle aldersgrupper.

Figur 5.10 Hyppighed af nyhedsforbrug fordelt på alder og køn. 2018

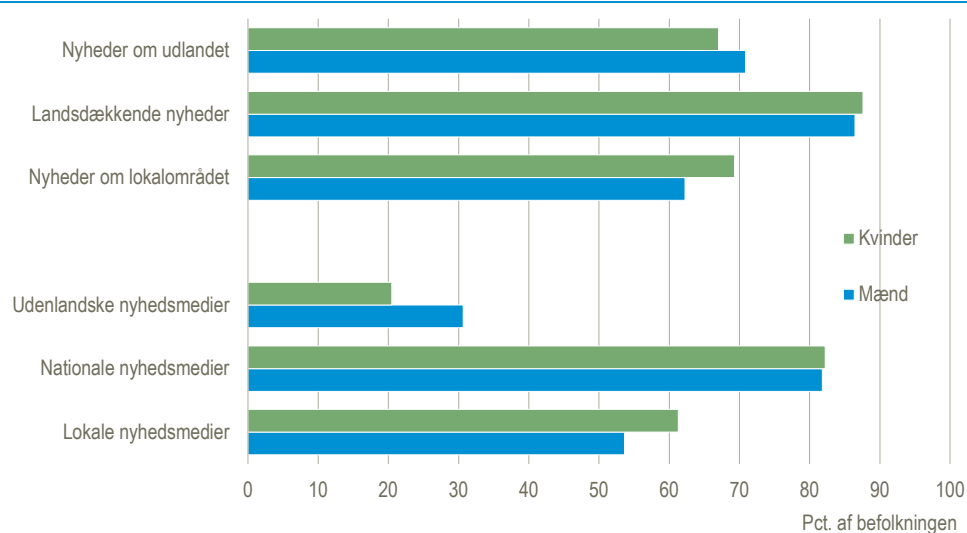
Anm.: Summering af procenter afviger fra 100 pga. afrunding.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUH2KA.

Mænd er i højere grad interesserede i udlandet

Mænd og kvinder har ikke helt ens interesse for forskellige typer af nyhedsstof og nyhedsmedier. Kvinder er mere til lokale nyhedsmedier og læser gerne om lokale nyheder, mens flere mænd bruger udenlandske nyhedsmedier. Flere mænd forbruger nyheder, der omhandler verden uden for Danmark.

Figur 5.11 Forbrug af nyhedsmedier og nyhedstyper fordelt på køn. 2018

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

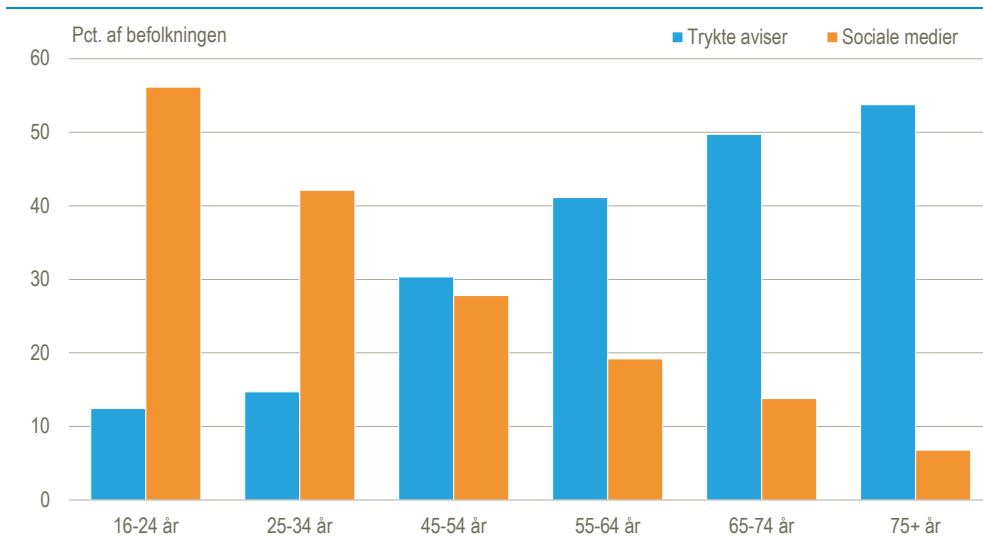
Traditionelle nyhedskilder udfordres af digitale platforme

Kulturvaneundersøgelsen belyser bl.a. hvilke nyhedskilder befolkningen anvender i 2018. Traditionelle adgangsveje til nyheder såsom tv, radio og trykte aviser er fortsat væsentlige nyhedskilder i mange danske stuer. Syv ud af ti ser nyheder i tv, 45 pct. læser nyhedssider eller ser nyhedsudsendelser på nettet via netaviser eller nyhedsapps, fx dr.dk eller videoklip fra tv2.dk eller dr.dk. Radio optager en tredjeplads med 44 pct. Trykte aviser og dagblade læses af 31 pct. af befolkningen mens 30 pct. læser eller ser nyheder på sociale medier i 2018. Det er dog langt størstedelen af danskerne, som tilgår nyhedsindhold på flere platforme - og ikke begrænser sig til én platform.

Ældre læser aviser og unge får nyheder fra some

Danskerne traditionelle adgang til nyheder bliver udfordret af den digitale udvikling, som åbner for nye former for nyhedskilder. Mere af halvdelen af borgere mellem 16 og 24 år læser eller ser nyheder på sociale medier, fx YouTube, Instagram, Facebook eller Twitter. Sociale medier som nyhedskilder er mere udbredt end trykte aviser i alle aldersgrupper op til 45 år. Jo ældre man er, desto mindre skifter man trykte aviser ud med digitale nyhedsplatforme.

Figur 5.12 **Brug af nyhedskilderne trykte aviser og sociale medier. 2018**

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

Sociale medier som primær nyhedskilde

Læs mere om danskere, der primært bruger sociale netværkstjenester som nyhedskilde, i Bag tallene artiklen '[Hver ellefte dansker læser primært nyheder på sociale medier](#)'. Personer med lav indkomst, indvandrere og efterkommere samt de unge får i højere grad deres nyhedsbehov dækket via sociale medier og fravælger oftere end gennemsnittet avis og tv.

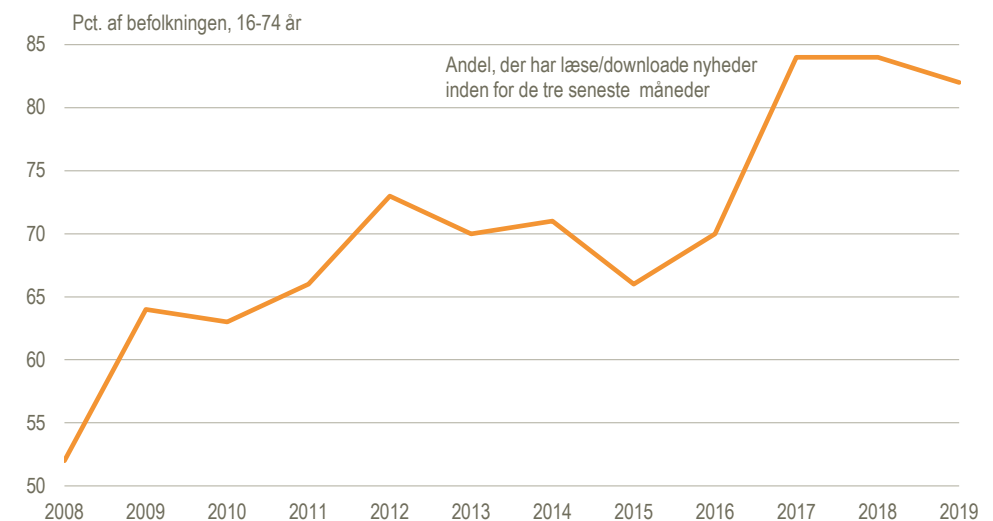
5.4 It-anvendelse i befolkningen

Introduktion til statistikområdet

Statistikken om it-anvendelse i befolkningen giver hvert år et overblik over danskerne adgang til og brug af it og internettet. Den dækker mange forskellige emner, herunder kulturforbrug via internettet som brug af streaming, sociale medier og online nyheder. Kulturemnerne er fordelt på køn, alder, beskæftigelse, uddannelse, familietype og indkomst og geografi. Statistikken er baseret på interviews og web-ske-maer, der sendes ud til en repræsentativ stikprøve af befolkningen i alderen 16 til 89 år. Undersøgelsen er frivillig, og over 6.000 personer deltager. Mange af spørgsmålene er fælles EU-spørgsmål. Det betyder, at flere af tallene er sammenlignelige med tal fra andre EU-lande.

Flere tilegnede sig nyheder via internettet

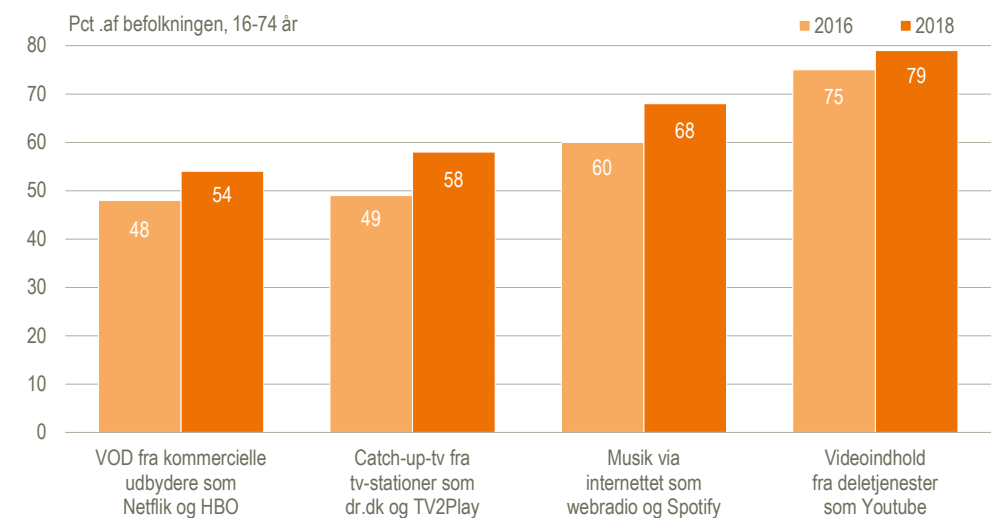
De fleste nyhedsmedier udgiver nyheder på flere forskellige platforme, og det har ændret den måde, som danskerne ser, læser eller hører dagens nyheder på. I 2008 havde 52 pct. mellem 16-74 år fået nyheder gennem internettet inden for de seneste tre måneder, mens det gjaldt 82 pct. i 2019. Det viser, at internettet er blevet en vigtig nyhedskilde de seneste år.

Figur 5.13 **Udvikling i brug af internet til at læse/downloadede nyheder**

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEBRIT09.

Knap fire ud af fem streamede videoindhold fra deletjenester som Youtube

Danskerne er vilde med streaming, der er en løbende, online overførsel og afspilning af digital lyd eller film uden foregående lagring. I 2018 steg andelen af danskere mellem 16-74 år, der streamede videoindhold fra deletjenester som Youtube, fra 75 pct. i 2016 til 79 pct. Det gjorde videoindholdet til det mest udbredte begge år. I 2018 steg andelen af danskere, der streamede musik, fra 60 pct. i 2016 til 68 pct., mens andelen af danskere, der streamede catch-up-tv (tidsforskudt tv) voksede fra 49 pct. til 58 pct. Video-on-demand var det mindst udbredte streamingindhold med hhv. 48 og 54 pct. i 2016 og 2018.

Figur 5.14 **Udvikling i brug af streaming af musik og film mv.**

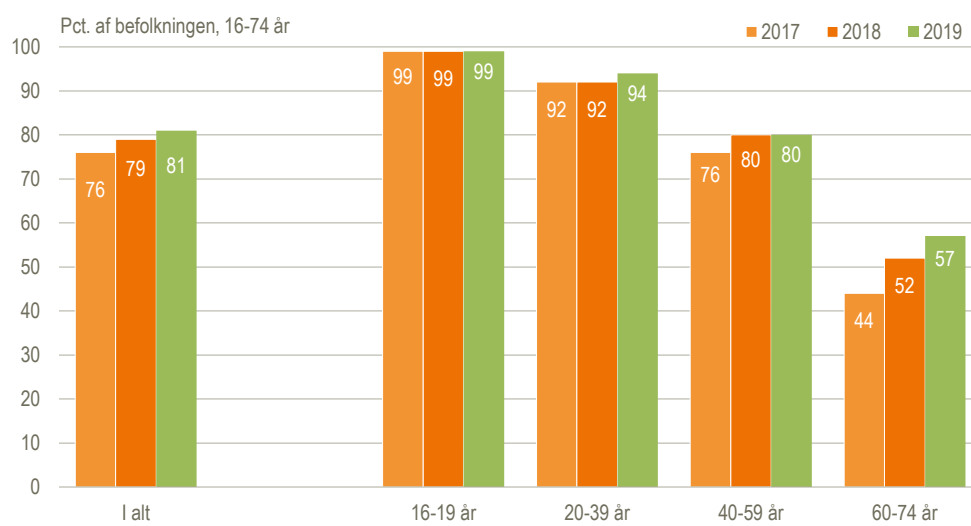
Anm.: VOD er en forkortelse for video-on-demand.

Kilde: Udtæk fra *It-anvendelse i befolkningen 2018*.

Flere ældre loggede på sociale medier

Fire ud af fem mellem 16-74 år brugte sociale netværkstjenester i 2019. Det svarede til en stigning på 2 procentpoint i forhold til året før. Stigningen skyldtes primært, at de sociale netværkstjenester vandt større indpas blandt danskere på 60-74 år. I 2019 steg andelen af de 60-74-årige, der brugte sociale netværkstjenester, fra 52 pct. i 2018 til 57 pct., mens andelen af de 20-39-årige, der brugte tjenesterne, steg fra 92 pct. til 94 pct. Til trods for stigningerne i den ældre del af befolkningen var sociale netværkstjenester markant mere udbredte i den yngre del af befolkningen. I 2019 brugte 99 pct. af de 16-19-årige tjenesterne.

Figur 5.15 Udvikling i brug af sociale netværkstjenester

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEBRIT09.

5.5 Annoncering

Introduktion til statistikområde

Statistikken om annoncemarkedet viser reklameomsætningen på forskellige medier. Her kan man bl.a. se, at digitaliseringen har flyttet en stor del af formidlingen fra de traditionelle trykte og elektroniske medier til internettet. Statistikken er baseret på Reklameforbrugsundersøgelsen i Danmark, som udarbejdes af Danske Medier samt Dansk Online Index' Markedsstatistik og udkommer en gang årligt.

Internettet var den vigtigste markedsplads for annoncer

Den samlede annonceomsætning steg fra 10,8 mia. kr. i 1999 til 13,6 mia. kr. i 2017. Det svarede til en stigning på 26 pct. Den største stigning skete i annonceomsætning på internettet, der mere end 20-dobledes fra 0,3 mia. kr. i 2000 til 6,7 mia. kr. i 2017. Stigningen betød, at annonceomsætningen på internettet gik fra at fylde 3 pct. af den samlede annonceomsætning i 2000 til at fylde 54 pct. i 2017.

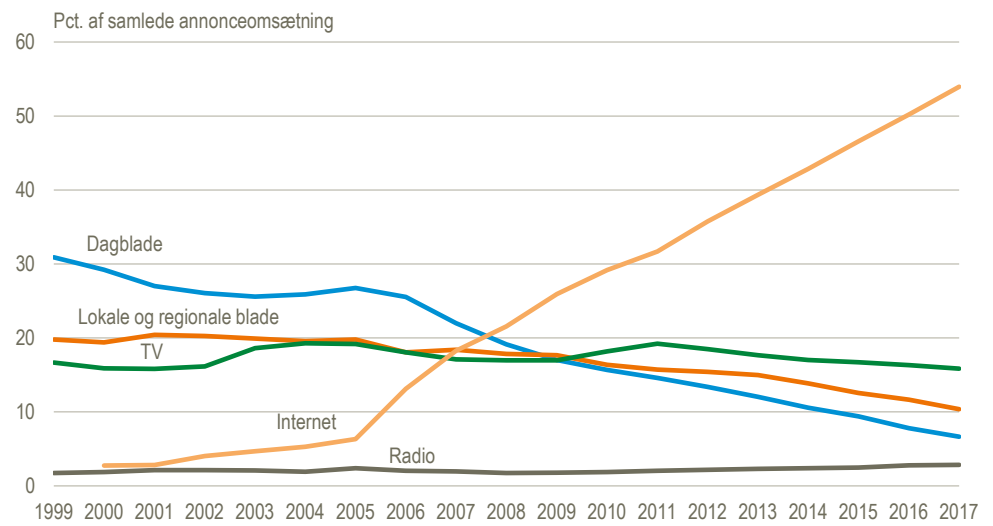
Annonceomsætningen i dagblade samt lokale og regionale ugeaviser dykket

Internettets indtog har været med til at presse annonceomsætningen i dagbladene samt de lokale og regionale ugeaviser i bund. Dagbladenes annonceomsætning faldt fra 3,3 mia. kr. i 1999 til 0,9 mia. kr. i 2017, mens de lokale og regionale ugeavisers tilsvarende omsætning faldt fra 2,1 mia. kr. til 1,4 mia. kr. i perioden. Faldene betød, at dagbladene gik fra at omsætte 31 pct. af annoncekronerne til at omsætte 7 pct. Tilsvarende gik annonceomsætningen i de lokale og regionale ugeaviser fra at udgøre 20 pct. af den samlede annonceomsætning til at udgøre 10 pct.

Andelen af annoncekroner fra hhv. radio og TV stabil

Andelene af de samlede annoncekroner, der kom fra hhv. radio og tv, var nogenlunde stabile i perioden. Det kan skyldes, at de to medier i høj grad er regulerede. I 2017 var annonceomsætning i radio 0,4 mia. kr., hvilket udgjorde 3 pct. af den samlede annonceomsætning. Samme år var annoncesætningen i tv 2,2 mia. kr., hvilket svarede til 16 pct. af den samlede omsætning.

Figur 5.16 Udvikling i andele af annonceomsætning fordelt på medier

Kilde: www.statistikbanken.dk/VIR316 på baggrund af Reklameforbrugsundersøgelsen.

6. Biografer og film

Kapitlet viser et udpluk af biografstatistikken. Det starter med at give et overblik over de mest sete film siden 1976, og bagefter viser det de mest sete film i 2018. Kapitlet beskriver herefter, hvornår i løbet af 2018 danskerne gik mest i biografen. Til sidst betragter kapitlet udviklingen i hhv. salget af biografbilletter og antallet af biografer siden 1980.

6.1 Biografer og film

Introduktion til statistikområde

Biografstatistikken følger udviklingen i de danske biografer og de film, som de viser. Her kan man finde tal på alt fra solgte biografbilletter, danske premierefilm, biograf-sale, udenlandske spillefilm, til censurforhold, børnefilm og billetindtægter. Statistikken er årlig, og data hentes fra Filmweb, der samler oplysninger fra biografernes billetsystemer.

Filmregister siden 1976

Danmarks Statistik har siden 1976 registreret alle film, der har haft premiere i danske biografer. En premierefilm defineres som en film, der har været vist mindst fem gange ved offentlige forestillinger. Film, der har haft premiere før 1976, indgår kun i statistikken, hvis de har været del af billetsalget i 1976 og frem.

Mest sete biograffilm siden 1976 er Titanic

Den mest sete biograffilm er *Titanic*, som siden premieren i 1998 har solgt 1,4 mio. billetter. Den film, som har solgt færrest billetter, er en spansk film, der havde premiere i 2007. Den solgte kun to billetter.

De 5 mest sete film siden 1976

De amerikanske film udgør fire ud af de fem mest sete film. De amerikanske film er *Titanic*, *Ringenes Herre: Eventyret om Ringen*, *Ringenes Herre: Kongen vender tilbage* og *Avatar*. Der er én dansk film på listen med de fem mest sete film. Det er filmen *Olsen-banden ser rødt*. *Olsen-banden ser rødt* ligger på en tredjeplads med et samlet billetsalg på 1,20 mio. billetter siden 1976. De fem film har alle solgt over 1 mio. billetter. *Avatar*, der havde premiere i 2009, er den nyeste blandt de fem film og kommer ind på en femteplads med 1,16 mio. solgte billetter. To film fra trilogien *Ringenes Herre* er med på listen. Det gælder *Eventyret om Ringen* og *Kongen vender tilbage* på hhv. en anden- og fjerdeplads.

Tabel 6.1

De fem mest sete film siden 1976

	Solgte billetter	Premiereår	Land
Titanic	1 429 773	1998	USA
Ringenes Herre: Eventyret om Ringen	1 331 669	2001	USA
Olsen-banden ser rødt	1 201 293	1976	DAN
Ringenes Herre: Kongen vender tilbage	1 167 677	2003	USA
Avatar	1 158 592	2009	USA

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-kirke/film-boeger-og-medier/biografer-og-film.

Journal 64 solgte 749.000 biografbilletter i 2018

De tre film med det største billetsalg i 2018 var de danske film *Journal 64*, *Så længe jeg lever* og *Lykke-Per*, der tilsammen stod for 12 pct. af det samlede billetsalg. Der var i 2018 kun fire amerikanske film på top ti listen, i modsætning til året før, hvor amerikanske film udgjorde otte ud af de ti mest sete film. En dansk film, som gav de amerikanske film baghjul i 2018, er familiefilmene *Ternet Ninja*. Den havde premiere i uge 52 og nåede at komme ind på en niendeplads, da den i løbet af årets sidste otte dage solgte hele 322.000 billetter.

Tabel 6.2 Ti mest populære film. 2018

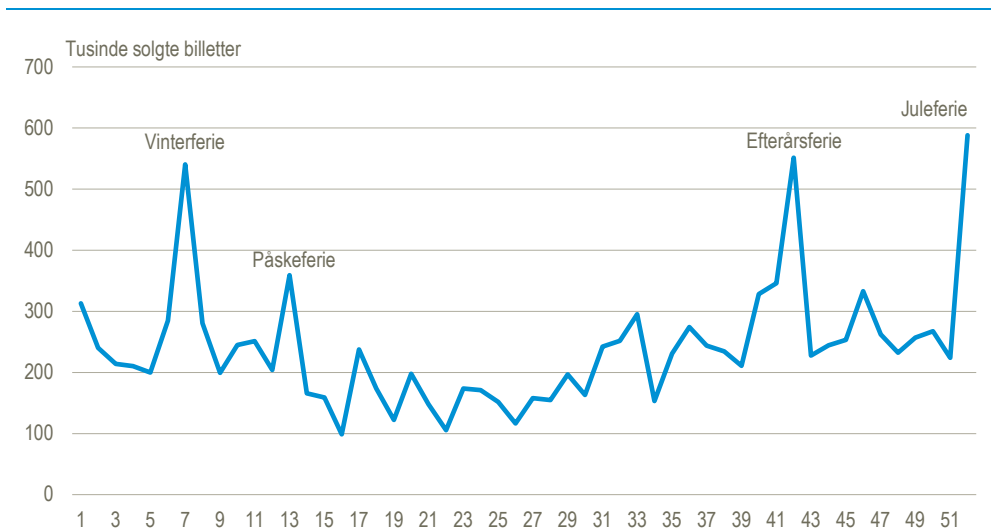
	Solgte billetter
Journal 64	748 726
Så længe jeg lever	399 165
Lykke-Per	387 307
De utrolige 2	366 839
Avengers: Infinity War	349 097
Bohemian Rhapsody	337 120
Coco	334 619
Mama Mia! Here We Go Again	332 235
Ternet Ninja	321 606
Den tid på året	319 905

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-kirke/film-boeger-og-medier/biografer-og-film.

Flest solgte biografbilletter i juleferien

Den mest populære uge at gå i biografen var juleferien med et billetsalg på 588.200 billetter. Billetsalget i vinterferien udgjorde 4,7 pct. af det samlede billetsalg i 2018. Efterårsferien havde det næsthøjeste billetsalg med 551.400 solgte billetter. Dette svarer til 4,4 pct. af alle solgte billetter i 2018. Billetsalget i vinterferien og påskeferien var på hhv. 540.500 og 359.000 solgte billetter, hvilket svarede til 4,3 og 2,9 pct. Billetsalget var på sit laveste hen over sommeren.

Figur 6.1 Antal solgte biografbilletter fordelt på uger. 2018

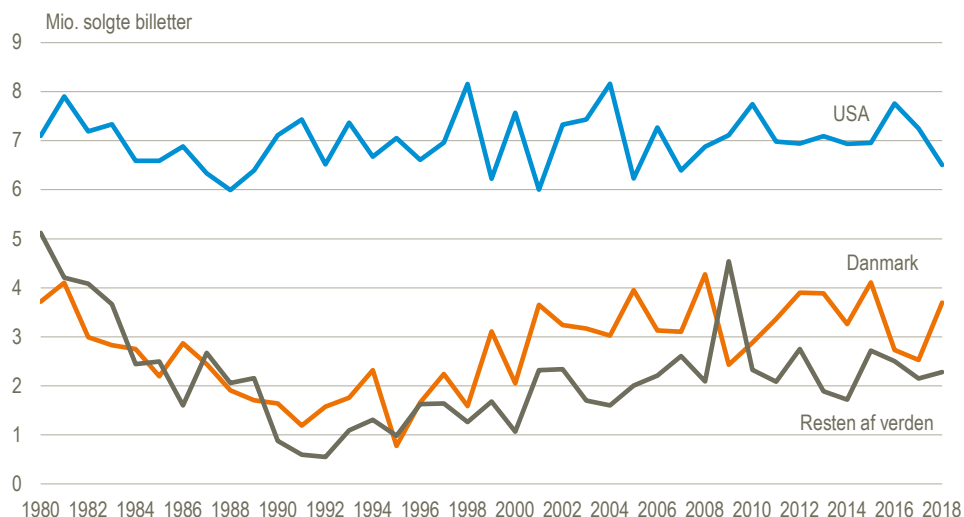
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistiks registre.

Salg af biografbilletter siden 1980

I 1981 var antallet af solgte biografbilletter 16,2 mio. Det er det højeste antal solgte biografbilletter siden 1980. Frem til starten af 1990erne faldt antallet af solgte biografbilletter og ramte bunden i 1992, hvor der blev solgt 8,6 mio. billetter. Fra midten af 1990erne til slutningen af 2000erne steg antallet af solgte biografbilletter til 14,1 mio. i 2009. Siden da har billetsalget ligget på mellem 11,9-13,0 mio. solgte billetter.

Størst fald i antal solgte biografbilletter til amerikanske film

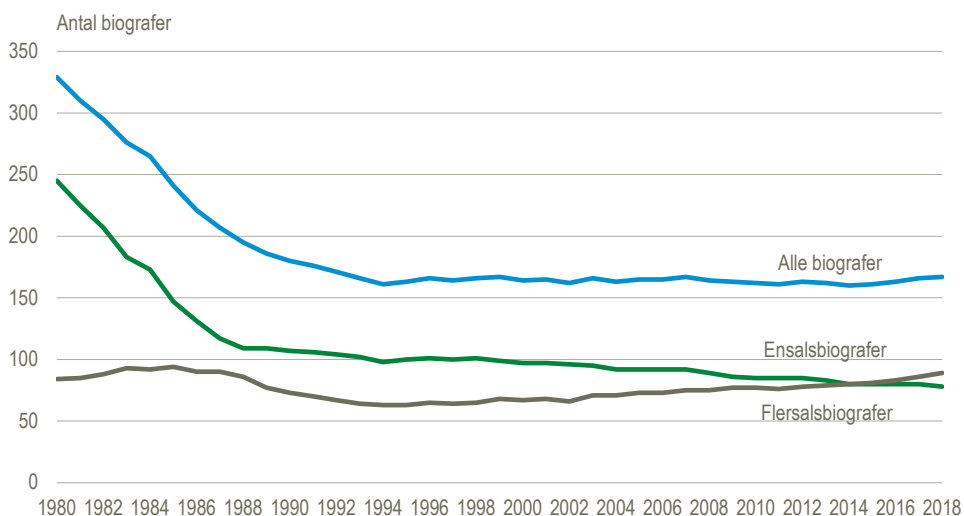
Antallet af solgte biografbilletter steg fra 11,9 mio. billetter i 2017 til 12,5 mio. i 2018. Antallet af solgte biografbilletter til amerikanske film faldt fra 7,2 mio. billetter til 6,5 mio. Til sammenligning steg antallet af solgte biografbilletter til danske film fra 2,5 mio. til 3,7 mio., hvilket svarer til en stigning på 46 pct. i forhold til året før.

Figur 6.2 **Udvikling i antal solgte biografbilletter fordelt på filmens oprindelsesland**

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO2.

Færre biografier siden 1980

Der er sket et stort fald i antallet af biografier og siddepladser de seneste 30 år. Antallet af biografier faldt fra 329 biografier i 1980 til 167 biografier i 2018, mens antallet af siddepladser faldt fra 112.000 pladser til 63.000 pladser i samme periode. Det svarer til fald på hhv. 49 og 43 pct. I løbet af perioden skete der især et stort fald i antallet af ensalsbiografier, der faldt fra 245 biografier til 78 biografier, svarende til et fald på 68 pct. Antallet af flersalsbiografier steg fra 84 biografier til 89 biografier samme periode.

Figur 6.3 **Udvikling i antal biografier fordelt på biografstørrelse**

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO1.

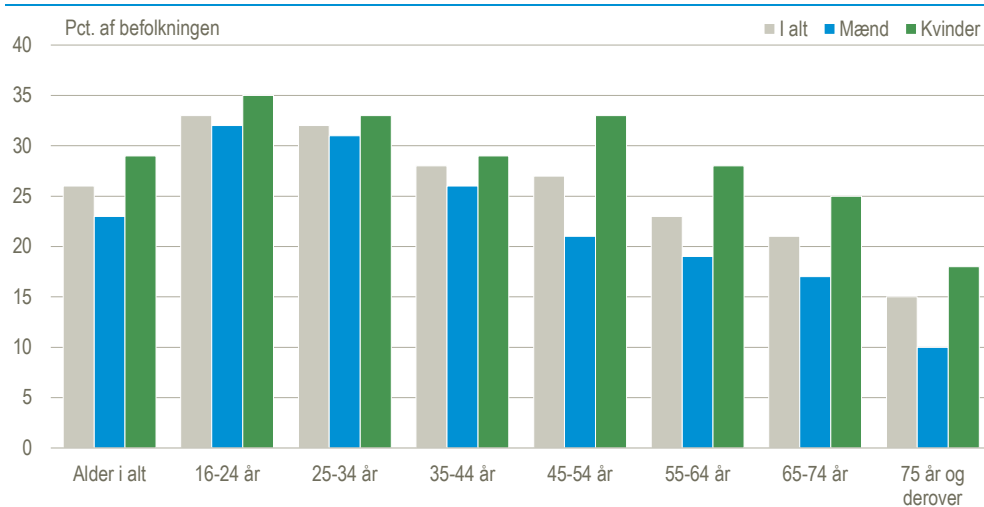
Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af danskernes biografvaner.

Flere kvinder i biffen

Hver fjerde borger over 15 år har besøgt biografen mindst en gang i de seneste tre måneder. Det store lærred tiltrækker flere kvinder end mænd. Andelen af kvinder, der har set film i biografen er højere end mænd i alle aldersgrupper. Kønsforskellen er mindre blandt de yngre biografgængere og større blandt de ældre. I aldersgruppen 75 år og derover er næsten to ud af tre biografgængere kvinder.

Biografbesøg og alder Biografbesøg er mest populær blandt de 16-24 årige, hvor andelen er 33 pct. Aktiviteten falder med alderen og er lavest blandt de ældste borgere med en andel på 15 pct.

Figur 6.4 **Biografbesøg fordelt på alder og køn. 2018**

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUAARKA.

7. Scenekunst og musik

Dette kapitel introducerer statistikkerne om scenekunst og udenlandske gæstespil, musik og musikskoler. Først præsenterer det udvalgte statistikbank-tabeller, der beskriver danske teatre, og viser bl.a. produktioner, opførelser og publikummer, fordelt på teaterkategori. Bagefter går det gennem et udsnit af de tabeller, der beskriver musikbranchen og viser udviklingen i salget af musik, fordelt på medie og digitalt format samt udviklingen i salget af dansk og international musik. Til sidst beskriver kapitlet de danske musikskoler og viser bl.a., hvilke instrumenter der er mest populære, fordelt på køn.

7.1 Scenekunst

Introduktion til statistikområde

Statistikken om scenekunst viser antallet af produktioner (teaterstykker), opførelser og publikummer på de professionelle teatre i Danmark. Teatrene er delt op i kategorier som statsstøttede fx egnsteatre, mens opførelserne bl.a. er delt op i genre som skuespil eller ballet/dans. Man kan også finde antallet af udenlandske gæstespil på danske teatre eller se hvor mange danske teatre har været på turne i udlandet. Statistikken er baseret på en frivillig spørgeskemaundersøgelse, som hvert år sendes ud til cirka 500 teatre. Statistikken offentliggøres årligt og udarbejdes på sæsonbasis, dvs. fra 1. juli det ene år til 30. juni det efterfølgende år.

Langt flest produktioner, opførelser og publikummer på statslige teatre

I sæsonen 2017/2018 dannede de professionelle teatre i Danmark rammen om 833 forskellige produktioner, der blev opført 14.800 gange foran 2,8 mio. publikummer. Langt den største aktivitet skete på statsstøttede eller statsligt godkendte teatre, der stod for 93 pct. af produktionerne, 92 pct. af opførelserne og tiltrak 84 pct. af publikummerne.

Ikke-statsstøttede teatre tiltrak flest publikummer pr. opførelse

Der kom flest publikummer pr. opførelse på de ikke-statsstøttede teatre. I sæsonen 2017/2018 kom der i gennemsnit 365 publikummer pr. opførelse på ikke-statsstøttede teatre, mens der i snit dukkede 174 publikummer op pr. opførelse på statsstøttede eller statsligt anerkendte teatre.

Tabel 7.1

Produktioner, opførelser og tilskuere på danske teatre. 2017/2018

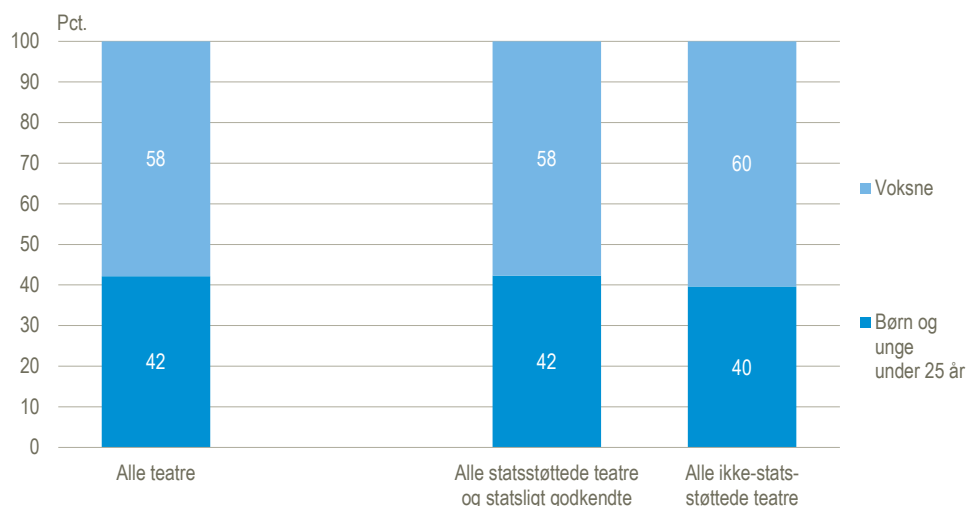
	Produktioner	Opførelser	Publikum
	antal		
Alle teatre	833	14 825	2 821 392
Alle statsstøttede eller statsligt godkendte teatre	775	13 592	2 370 992
Alle ikke-statsstøttede teatre	58	1 233	450 400

Kilde: www.statistikbanken.dk/SCENE02, SCENE03 og SCENE04.

Flest produktioner målrettet unge på statslige teatre

Statsstøttede og statsligt godkendte teatre rettede i lidt højere grad deres produktioner mod børn og unge under 25 år end ikke-statsstøttede teatre. I sæsonen 2017/2018 var 42 pct. af produktionerne på de statsstøttede eller statsligt godkendte teatre målrettet børn og unge, mens det gjaldt 40 pct. af produktionerne på de ikke-statsstøttede teatre.

Figur 7.1 Produktioner fordelt på teaterkategori og publikumsgruppe. 2017/2018

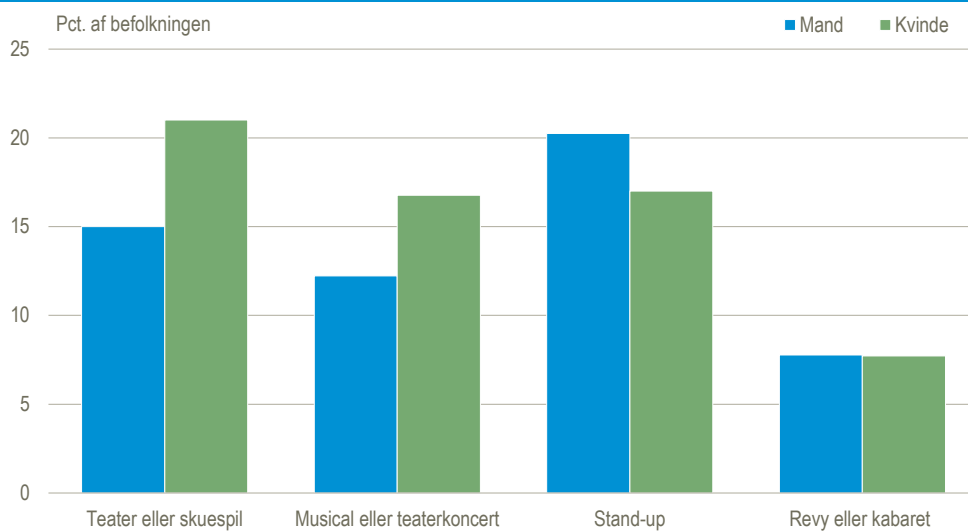
Kilde: www.statistikbanken.dk/SCENE02.

Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af scenekunstmrådet.

Definition af scenekunst spænder vidt

I kulturvaneundersøgelsen spørges til scenekunst i bred forstand, dvs. scenekunst fra professionelle teateropførelser til skolekomedier er omfattet. Der spørges også både til scenekunst oplevet inden for og uden for hjemmet.

Figur 7.2 Udvalgte genrer fordelt på mænd og kvinder. 2018

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

Kvinder ser skuespil og mænd er til stand-up

I kulturvaneundersøgelsen spørges danskerne blandt andet til, hvilken type scenekunst, de har overværet. De tre mest populære genrer inden for scenekunst er stand-up (19 pct.), teater eller skuespil (18 pct.), og musical eller teaterkoncert (15 pct.). Kvinder og mænd vælger imidlertid forskelligt. Hver femte kvinde (21 pct.) har overværet teater eller skuespil, mens det kun gør sig gældende for hver syvende mand (15 pct.). Omvendt svarer hver femte mand (20 pct.), at de ser stand-up mod hver sjette kvinde (17 pct.). Blandt kvinder og mænd ses også en forskel på musical eller teaterkoncerter på hhv. 17 og 12 pct., mens der er lige mange mænd og kvinder, som ser revy eller kabaret med 8 pct.

Især kvinder ser live scenekunst Fire ud af ti danskere svarer i 2018, at de ser scenekunst i teatret eller i det offentlige rum. Forskellen på andelen af kvinder og mænd er stor, idet næsten hver anden kvinde (47 pct.) overværer scenekunst live, mens det samme kun gælder hver tredje mand (34 pct.).

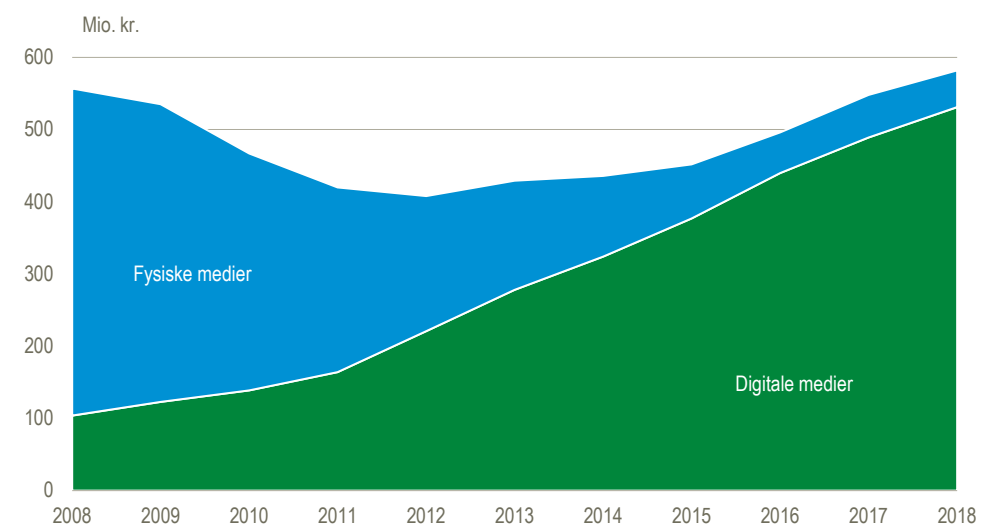
Mindre forskel blandt aldersgrupper Alder har en mindre indflydelse på forbrug af scenekunst i sammenligning med fx biografbesøg. Biografbesøg er en aktivitet, der falder med alderen, mens forbrug af live scenekunst er mere lige fordelt blandt aldersgrupperne.

7.2 Musikrettigheder

Introduktion til statistikområde Musikstatistikken viser salget af musik, fordelt på fysisk salg (cd'er og vinylere), downloads og streaming. Her kan man se, hvor mange penge dansk og udenlandsk musik omsætter for i Danmark år for år. Statistikken viser også rettighedsbetalingerne til komponister, sangskrivere og udøvende musikere, som får udbetalt et beløb, hver gang et af deres numre afspilles offentligt, fx live eller i radioen. Man kan også finde ud af, hvor mange penge forskellige brancher hvert år bruger på at købe rettigheder til afspilning af musiknumre. Musikstatistikken er baseret på data fra pladeselskabernes brancheorganisation og rettighedsorganisationerne, der hvert år leverer de relevante tal på frivillig basis.

Salget af musik steg for femte år i træk For sjette år i træk steg salget af musik og rundede 582 mio. kr. i 2018, svarende til en stigning på 6 pct. i forhold til året før. Stigningen betød, at salget af musik overgik niveauet i 2008, hvor det lå på 557 mio. kr. Fra 2008 til 2018 gik danskerne fra at købe fysiske medier som cd'er og vinylere til at købe digitale medier som downloads og streaminger. Ændringen betød, at salget af digitale medier gik fra at fylde 19 pct. af det samlede musiksalg i 2008 til at udgøre 91 pct. af salget i 2018.

Figur 7.3 **Udvikling i salg af musik fordelt på distributionskanal**

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Danskerne købte musik gennem streaming Salget af musik i digitale formater kan deles op i salget af downloads og streaming. Siden 2012, hvor statistikken begyndte at dække streaming, er salget af formatet steget fra 105 mio. kr. til 510 mio. kr. i 2018. Til sammenligning faldt salget af downloads fra 116 mio. kr. til 21 mio. kr. i samme periode. Det betød, at streaminger gik fra at udgøre 48 pct. af det digitale musiksalg i 2012 til at fylde 96 pct. af salget i 2018.

Tabel 7.2 **Udvikling i salg af musik fordelt på digitalt format**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	mio. kr.						
I alt	221	278	324	377	440	489	531
Streaming	105	170	255	323	393	466	510
Downloads	116	108	69	54	47	23	21

Anm.: Summer kan afvige fra totalen pga. afrundinger.

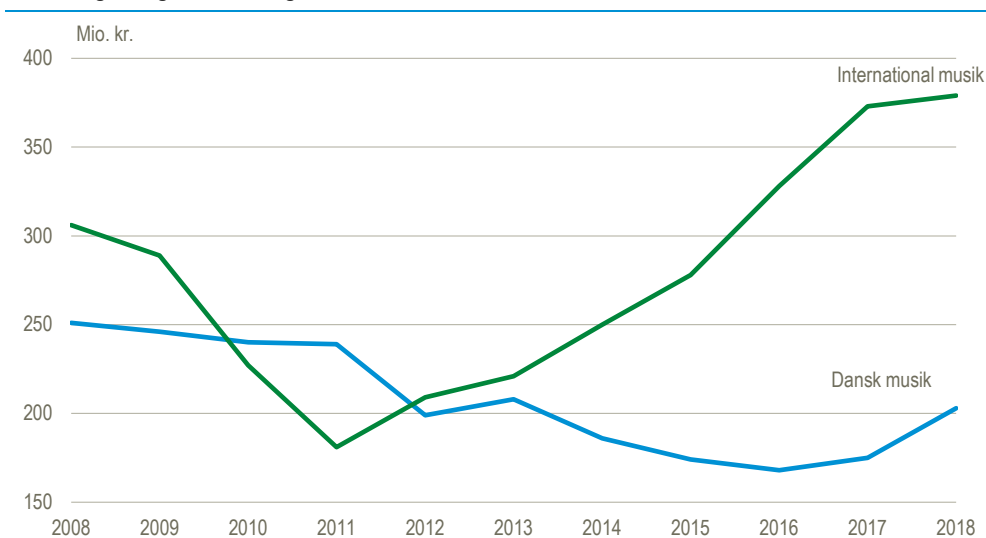
Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Stigning i salget af dansk og international musik

I 2018 nåede salget af international musik 379 mio. kr., hvilket er det højeste siden 2008, mens dansk musik solgte for 203 mio. kr. Det svarede til stigninger på hhv. 16 og 2 pct. i forhold til året før. Dansk musik er musik, der er produceret af en producent, der bor i Danmark, mens international musik er musik, der er produceret af en producent, der bor i et andet land. De fleste indspilninger af kunstnere, der bor i Danmark, er som regel dansk musik.

Dansk musik på fysiske medier

Fysiske medier som cd'er og vinyl er mere populære blandt køberne af dansk musik end køberne af international musik. I 2018 udgjorde fysiske medier 11 pct. af salget af dansk musik, mens det gjaldt 7 pct. af international musik.

Figur 7.4 **Udvikling i salg af dansk og international musik**

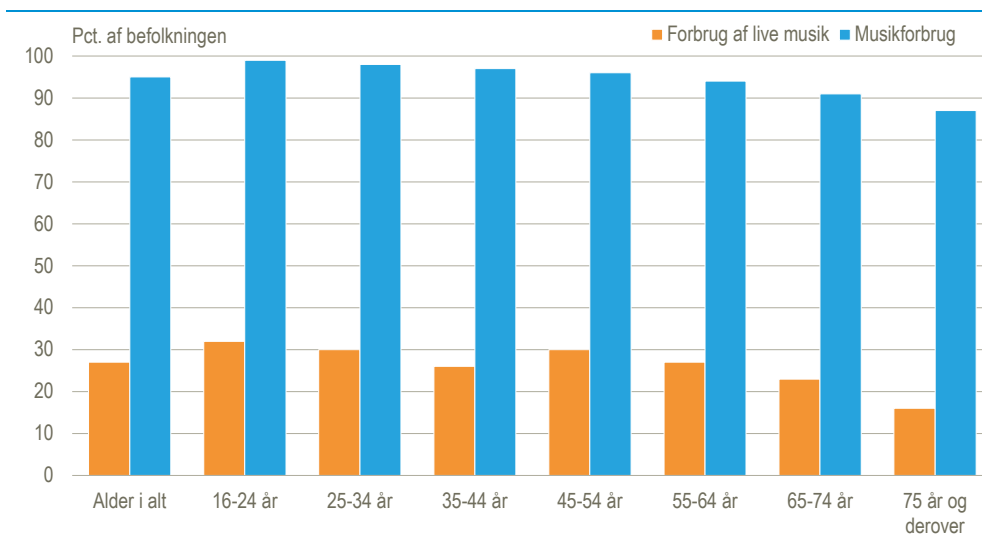
Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Kulturvaneundersøgelsen (se Kapitel 9) er en anden kilde til belysning af danskernes musikvaner.

Stor set alle lytter til musik mens færre går til koncert

At lytte til musik er sammen med at se film og serier de mest udbredte kulturaktiviteter i befolkningen. 95 pct. af danskerne lytter til klassisk eller rytmisk musik i 2018. Musikforbrug er udbredt i alle aldersgrupper og topper i gruppen 16-24 år, hvor 99 pct. lytter til musik. Musikforbruget falder lidt med alderen. I den ældste aldersgruppe (75+ år) er det dog stadig næsten ni ud af ti der lytter til musik. Mange vælger at lytte til musik derhjemme (86 pct.), mens 27 pct. forbruger live musik og går til koncert eller andre musikevents (uanset genre). At nyde live musik er mest populært blandt de 16-54 årige. Dog ses der et dyk i andelen af koncertgæster i aldersgruppen 34-44 år. Det kan muligvis forklares med små børn i familien.

Figur 7.5 Musikforbrug og koncertbesøg opdelt på alder. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUAARKA.

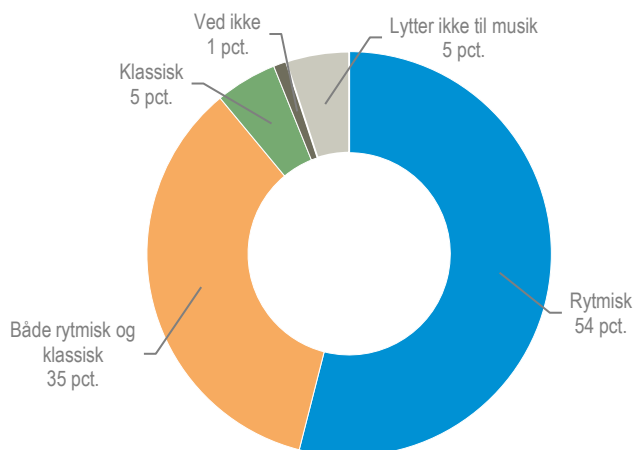
*Hvor forbruger
danskerne
musik?*

Næsten hver tredje lytter til musik hos venner eller bekendte. Hver fjerde gæster klassiske eller rytmiske koncerter, mens 9 pct. deltager på musikfestival eller andre musikevents. Læs mere om, hvem der besøger musikfestivaler i artiklen [Musikfestivaler har godt tag i danskerne - især studerende og unge med højtuddannede forældre](#).

*Ni ud af ti hører
rytmisk musik*

Langt de fleste foretrækker at lytte til rytmisk musik, mens godt hver tredje både lytter til klassisk og rytmisk musik. Samlet set foretrækker fire ud af ti til klassisk musik og/eller rytmisk musik, mens én ud af tyve danskere over 15 år foretrækker klassisk frem for rytmisk musik. Der er også 5 pct. der slet ikke lytter til musik i 2018. Klassisk musik er mest populær blandt de ældre.

Figur 7.6 Musikforbrug fordelt på genre. 2018

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

7.3 Musikskoler

Introduktion til statistikområde

Musikskolestatistikken indeholder oplysninger om de kommunale og selvejende musikskolers undervisning, elever, personale og økonomi. I statistikken finder man fx tal på, hvor mange musikskoleelever, der spiller klaver eller guitar, fordelt på køn, alder og geografi. Statistikken er årlig og baseret på spørgeskemaer og dataindsamlinger fra landets ca. 100 musikskoler. Eleverne er gjort op som såkaldte aktivitets-elever, dvs. at det er det samlede antal af tilmeldinger til undervisningen, der gøres op. Statistikken afspejler primært elever indskrevet på musikskolernes sang- og instrumentundervisning samt samspils- og forskolehold. Skolerne udbyder også en række udadvendte informations- og motivations-aktiviteter i fx grundskoler og kulturhuse samt på folkebiblioteker. For at forbedre beskrivelsen af disse aktiviteter er der igangsat et udviklingsarbejde med deltagelse af fx musikskolernes og undervisernes organisationer.

Flest musikskoleelever under 25 år

Antallet af musikskoleelever faldt for tredje sæson i træk og var 101.100 i sæson 2018/2019. Siden sæson 2013/2014 har ca. 95 pct. af eleverne på landets musikskoler været under 25 år.

Kvinder i overtal på landets musikskoler

Musikskoler var mere populære blandt kvinder end blandt mænd. I hele perioden til og med sæson 2018/2019 var de kvindelige elever i overtal og udgjorde mellem 56-59 pct. af musikskoleeleverne.

Klaver var det mest populære instrumentfag

Klaver var det mest populære instrumentfag på musikskolerne i sæson 2018/2019 med 13.900 tilmeldte elever. Akustisk guitar tog andenpladsen med 8.300 elever, mens slagtøj kom ind på en tredjeplads med 5.000. Sang og violin tiltrak hhv. 4.400 og 3.300 elever, hvilket gjorde de to fag til de fjerde- og femtemest populære på landets musikskoler. På sjettepladsen var elguitar med 1.500 tilmeldte. De indbyrdes placeringer af de seks mest populære instrumentfag har været de samme de seneste seks sæsoner.

Kvinder gik til klaver, sang og violin, mens mænd fik undervisning i guitar og slagtøj

Der var stor forskel på kønsfordelingen på tværs af de fem mest populære instrumentfag. Kvinder udgjorde 68 pct. af de elever, der gik til klaver, 82 pct. af dem, der gik til sang og 74 pct. af de musikskoleelever, der gik til violin. Akustisk guitar, elguitar- og slagtojsundervisning tiltrak flest mænd, der udgjorde hhv. 58, 84 og 83 pct. af de elever, der gik til de to instrumentfag.

Tabel 7.3

Fem mest populære instrumentfag, 2018/2019

Instrumentfag	Placering i sæson 2017/2018	Elever		Andel	
		antal	pct.	kvinder	mænd
Klaver	1	13 900	68	30	
Akustisk guitar	2	8 300	42	58	
Slagtøj	3	5 000	17	85	
Sang	4	4 400	82	17	
Violin	5	3 300	74	26	
Elguitar	6	1 500	16	84	

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSKOL02.

8. Idræt

Dette kapitel præsenterer et udsnit af Danmarks Statistiks idrætsstatistik, som dækker idræt i bred forstand. Idræt fylder meget i danskernes hverdag gennem medier, aktiv deltagelse og som tilskuere til sportsbegivenheder. For mange er idræt også et erhverv. Idrætsstatistikken er inddelt i tre hovedområder: Økonomi og beskæftigelse for idrætssektoren, idrætsudøvelse- og vaner, samt fysiske og organisatoriske rammer for idræt i Danmark. Statistikkerne bygger på flere slags data som administrative registre og udtræk fra andre statistikker. Flere idrætsforbund og -organisationer indberetter også tal, fx til medalje-, medlems- og tilskuerstatistikken.

8.1 Økonomi og beskæftigelse

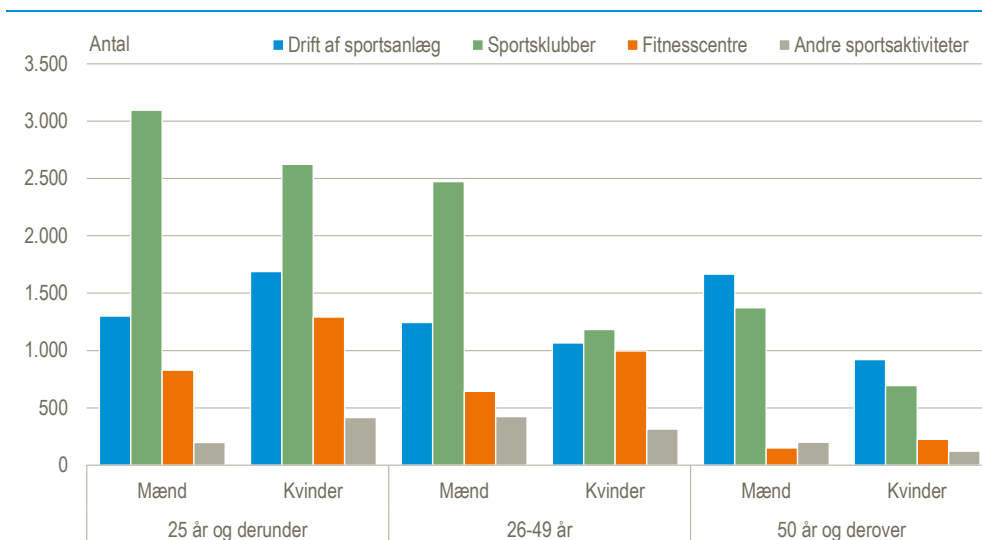
Introduktion til statistikområde

Dette område dækker en bred vifte af statistikker, som fx nøgletal for økonomi og beskæftigelse i idrætsbranchen, kommunale udgifter til idræt, elevtal på idrætsuddannelser samt husstandenes idrætsrelaterede forbrug.

Mange unge ansat i fitnesscentre og sportsklubber

I 2018 var der 25.100 beskæftigede inden for idrætsbrancherne. Af dem var 46 pct. under 26 år, mens 21 pct. var 50 år eller derover. I *fitnesscentre* og *sportsklubber* var halvdelen af de beskæftigede under 26 år, mens en tredjedel af de beskæftigede inden for *drift af sportsanlæg* var 50 år eller mere. *Fitnesscentre* havde en meget lav andel – 9 pct. – beskæftigede i den ældre aldersgruppe. Hvis man ser på aldersfordelingen ud fra antallet af årsværk for alle brancher, så blev kun hvert fjerde årsværk udfyldt af en person under 26 år, mens 29 pct. af årsværkene var besat af en person på 50 år eller mere. Dette indikerer, at deltidsbeskæftigelse er mere udbredt blandt de yngre aldersgrupper end blandt de ældre.

Figur 8.1 Beskæftigelsen inden for idræt fordelt på alder og køn. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/idrbes01.

Kvinder arbejder i fitnesscentre og mænd i sportsklubber

54 pct. af de beskæftigede i alle idrætsbrancherne var mænd og 46 pct. kvinder, men der var store forskelle i kønsfordelingen imellem de enkelte brancher. I *sportsklubber* var 61 pct. af de beskæftigede mænd, mens 61 pct. af de beskæftigede i *fitnesscentre* var kvinder. I årsværk udgjorde mændene 61 pct. af den samlede beskæftigelse for alle idrætsbrancher, mens kvinder stod for 39 pct. Dette betyder, at kvinder i højere grad end mænd er ansat på deltid inden for idræt.

8.2 Idrætsudøvelse

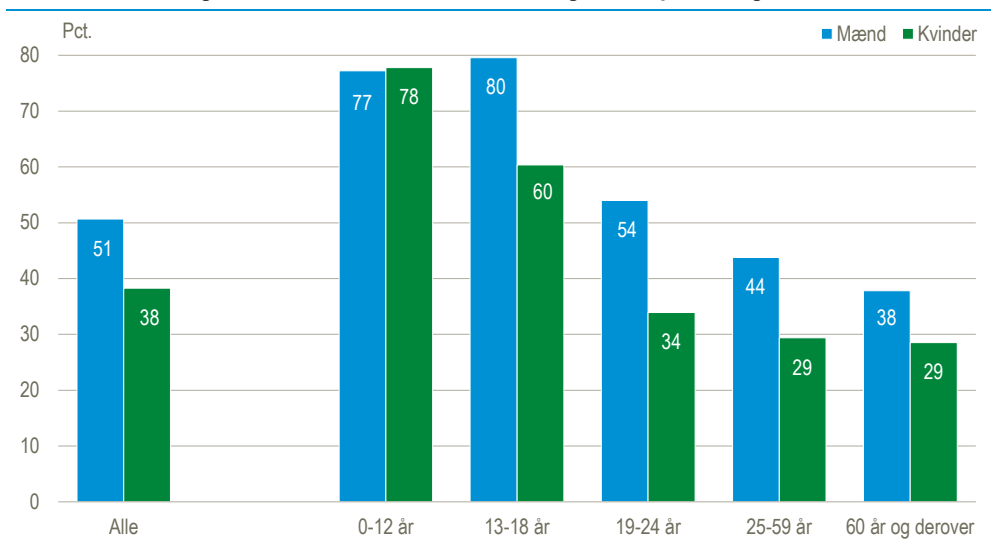
Introduktion til statistikområde

Idrætsudøvelse omfatter både bredde- og konkurrenceidrætten, som fx bliver belyst gennem aktiviteterne i idrætsforeninger, spørgeskemaundersøgelser af motionsvaner og opgørelser af tilskuertal for udvalgte idrætsgrene samt medalje- og resultatopgørelser i internationale konkurrencer.

Medlemskab af idrætsforening mere udbredt blandt mænd

I 2018 havde landets idrætsforeninger 1,5 mio. mandlige medlemmer og 1,1 mio. kvindelige, svarende til hhv. halvdelen af alle mænd og 38 pct. af alle kvinder det år. Det var mere udbredt at være medlem af en idrætsforening blandt mænd end blandt kvinder i alle aldersgrupper fra 13 år og op, mens andelen af 0-12-årige var ens for begge køn. Generelt faldt andelen af medlemmer af en idrætsforening med alderen for begge køn. Andelen af kvindelige medlemmer i forhold til befolkningen var størst blandt de 0-12-årige, hvor 78 pct. var medlem af en forening, mens andelen af mandlige medlemmer var størst blandt de 13-18-årige, hvor 80 pct. var medlem.

Figur 8.2 Andel af befolkningen der er medlem af idrætsforening fordelt på køn og alder. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRAKT02.

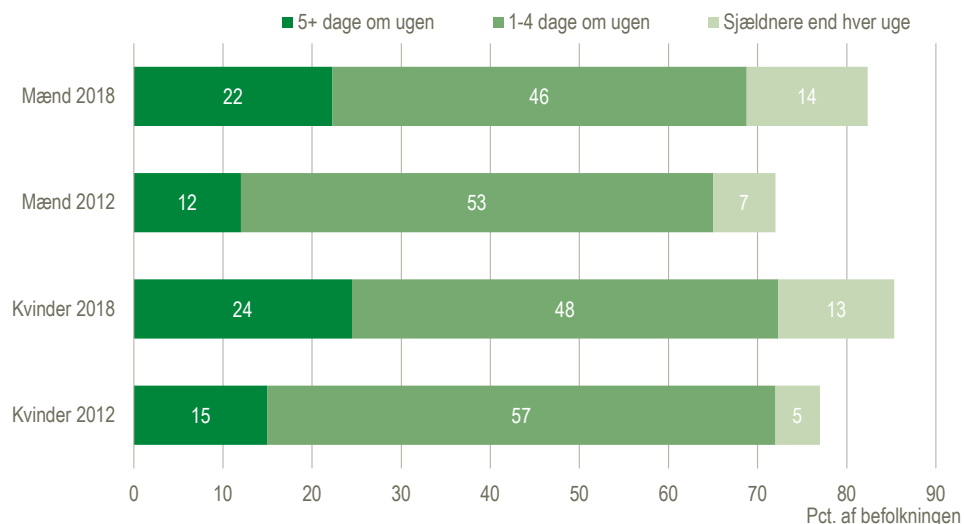
Fodbold og gymnastik mest populære idrætsaktiviteter

Fodbold var den mest populære aktivitet blandt idrætsorganisationernes mandlige medlemmer, mens gymnastik var den mest populære blandt kvinderne. I 2018 sparkede en ud af fem af organisationernes mandlige medlemmer til en fodbold, mens den samme andel af de kvindelige medlemmer gik til gymnastik. Den næstmest og tredje-mest populære idrætsgren blandt de mandlige medlemmer var hhv. golf, der udgjorde 8 pct. af medlemmerne, og svømning, som fyldte 7 pct. Hos kvinderne indtog svømning andenpladsen og udgjorde 12 pct. af medlemmerne, mens fitness kom ind på en tredjeplads og udgjorde 11 pct.

Motionsvaner

Resultaterne fra kulturvaneundersøgelserne viser, at motion er blevet mere udbredt i befolkningen siden 2012, både blandt kvinder og mænd. Andelen af kvinder, der meget ofte (mindst fem gange om ugen) deltager i fysiske aktiviteter er steget fra 15 til 24 pct. Den tilsvarende andel blandt mænd er steget fra 12 til 22 pct. I samme periode er andelen af kvinder, der motionerer mindst en gang om ugen, stort set uændret (72 pct.). Andelen af mænd, som dyrker motion mindst ugentligt, er derimod steget fra 65 til 69 pct. Andelen af kvinder, der motionerer sjældnere end hver uge, steg fra 5 pct. i 2012 til 13 pct. i 2018. Tidligere kulturvaneundersøgelser (1987-2004) viste ikke store forskelle i andelen af kvindelige og mandlige motionister. Kvinder var både i 2012 og 2018 oftere fysisk aktive end mænd, men forskellen er blevet mindre i perioden.

Figur 8.3 Motionsvaner opdelt på køn

Kilde: *Kulturvaneundersøgelsen 2012* og www.statistikbanken.dk/kvuhyp01.

*Yngre motionerer
generelt mere
end ældre*

84 pct. af befolkningen over 16 år havde i 4. kvartal 2019 dyrket motion inden for de seneste tre måneder. For kvinder var andelen 85 pct. mens den for mænd var 82 pct. Generelt er andelen faldende ved stigende alder fra 91 pct. af de 16-24-årige til 76 pct. af personer på 75 og derover. Dog ses der for de 65-74-årige en højere andel af motionister end for både aldersklassen under og over.

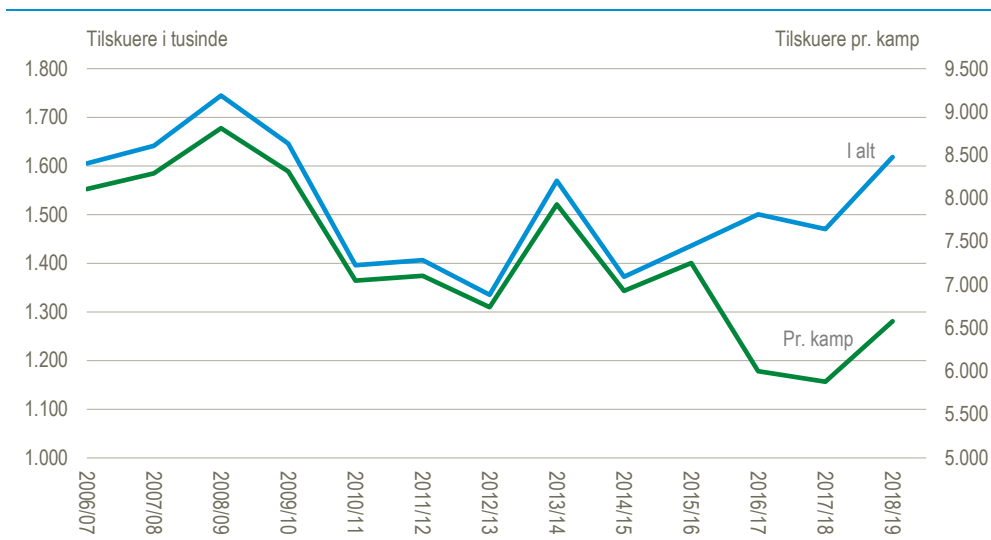
*Sport ses på
stadion eller
fra sofaen*

I samme periode havde 68 pct. af befolkningen over 16 overværet eller lyttet til en sportsbegivenhed. For mænd lå denne andel på 73 pct. mens den for kvinder var 62 pct. Den laveste andel ses for aldersklassen 35-44-årige, hvor kun 58 pct. har overværet eller lyttet til en sportsbegivenhed inden for de seneste tre måneder. Endelig havde 20 pct. af befolkningen (25 pct. for mænd og 16 pct. for kvinder) inden for de seneste tre måneder været til en sportsbegivenhed som tilskuer på stadion eller i en sportshal. Generelt er denne andel faldende med stigende alder. Fx har 29 pct. af de 16-24-årige været tilskuere til en sportsbegivenhed, mens kun 9 pct. af dem på mindst 75 år har været det.

*Superligafodbold
tiltrak 1,5 mio.
tilskuere*

Herrerne i landets superligaklubber i fodbold blev bakket op af 1,6 mio. tilskuere i løbet af sæsonen 2018/2019. Det svarede til, at der dukkede knap 6.600 tilskuere op og heppede til hver af de 246 kampe, der blev spillet. Fra sæsonen 2016/2017 blev Superligaen udvidet med to hold og et slutspil, hvilket medførte 52 ekstra kampe. I den første sæson under den nye struktur steg det samlede antal tilskuere, mens antallet af tilskuere pr. kamp faldt. I 2018/2019 er der sket en stigning i både det samlede tilskuertal til superligakampene i herrefodbold og tilskuertallet pr. kamp.

Figur 8.4 Udvikling i tilskuertal til superligakampe i herrefodbold

Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/IDRTIL01>.

Danske idrætspræstationer ved VM i 2019

En ny statistik om danske eliteidrætspræstationer sammenligner de danske resultater med øvrige nationer både ved antallet af medaljer og ud fra de otte bedste placeringer inden for en disciplin (top-8). De danske præstationer i de officielle sommer-olympiske discipliner i 2019 har resulteret i 23 top-8 placeringer. Disse stod for 29 pct. af det samlede antal nordiske placeringer i de sommer-olympiske discipliner. 12 af disse var desuden podiepladser, dvs. guld, sølv eller bronzemedaljer. I 2019 overgik Sverige Danmark som det eneste nordiske land i de sommer-olympiske discipliner med 34 top-8 placeringer, heriblandt 17 podiepladser. I de vinter-olympiske discipliner var det til gengæld Norge, der lå suverænt i den nordiske top med 77 top-8 placeringer, svarende til 58 pct. af det samlede antal placeringer i Norden.

Tabel 8.1 Top-8 placeringer i Norden i OL discipliner

	Sommer-OL discipliner				Vinter-OL discipliner			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
	antal							
Danmark	28	25	30	23	3	1	1	1
Sverige	30	24	27	34	30	33	36	40
Norge	8	13	14	18	63	62	79	77
Finland	4	5	6	5	22	20	20	15
Island	2

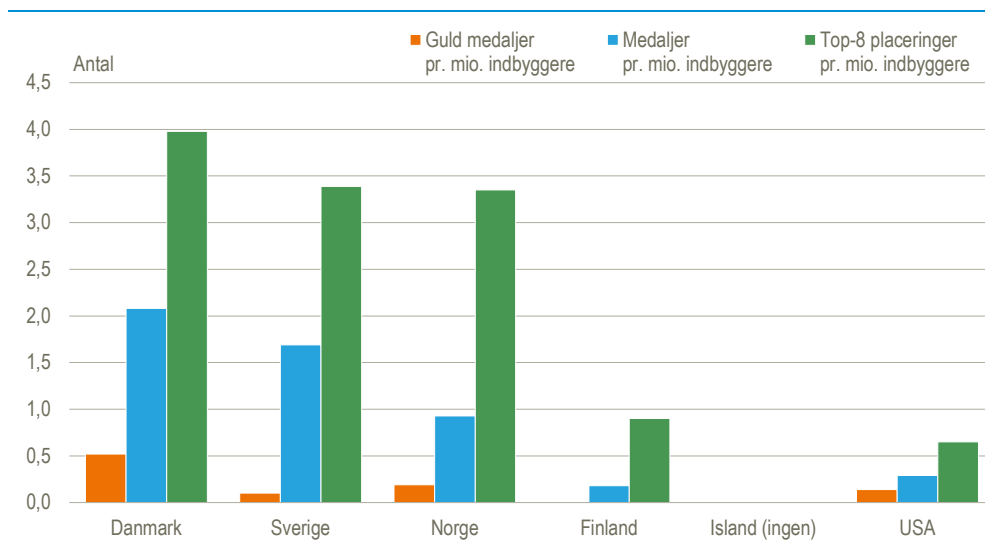
Anm.: I OL-år (fx 2016 for sommer-OL og 2018 for vinter-OL) viser tabellen resultaterne fra de Olympiske lege. I de øvrige år er resultaterne fra verdensmesterskaber i de aktuelle OL discipliner.

Kilde: www.statistikbanken.dk/idrrs01.

Danmark toppe Norden i medaljer pr. indbygger

Set i forhold til indbyggertallet ligger Danmark klart i toppen blandt de nordiske lande. Det gælder både, hvis man ser på antallet af guldmedaljer, alle medaljer ("podiepladser") og top-8 placeringer inden for sommer-OL-disciplinerne.

Figur 8.5 Medaljer og Top 8-placeringer i Norden pr. million indbyggere i sommer OL-discipliner. 2019

Kilde: www.statistikbanken.dk/idres02.

Danmark vandt ved verdensmesterskaberne 2019 i sommer-olympiske discipliner 0,5 guldmedaljer pr. mio. indbygger. Norge var andenbedst i Norden med 0,2 guldmedaljer pr. mio. indbygger. Danmark vandt desuden 2,1 podiepladser og næsten 4 top-8 placeringer pr. mio. indbyggere. Her var Sverige næstbedst med 1,7 podiepladser og 3,4 top-8 placeringer. USA, som i 2019 var det land der vandt flest medaljer og top-8 placeringer, havde til sammenligning 0,7 top-8 placeringer pr. mio. indbyggere.

8.3 Faciliteter og foreninger

Denne del af statistikken er baseret på data fra Idrættens Analyseinstitut og Lokale- og Anlægsfondens facilitetsdatabase samt Det Centrale Foreningsregister, som drives af de tre idrætsorganisationer DIF, DGI og Firmaidrætten.

Flest idrætsfaciliteter i Sydjylland

Der lå i alt 4.600 idrætslokaler og –sale samt store og små idrætshaller i Danmark i 2019. Halvdelen var idrætslokaler og –sale, 14 pct. var små idrætshaller, mens 36 pct. var store idrætshaller. Antallet af idrætsfaciliteter i de enkelte kommuner hænger bl.a. sammen med befolkningstallet og kommunernes geografiske størrelse. Der er desuden en tendens til, at de kommuner, der i 2007 blev dannet ved sammenlægning af flere små kommuner, ligger højt på listen over kommuner med mange idrætsfaciliteter. Sydjylland var den landsdel, hvor flest idrætsfaciliteter var placeret. Her lå 14 pct. af det samlede antal idrætslokaler og –sale, 16 pct. af de små idrætshaller og 16 pct. af de store idrætshaller. Faciliteterne i Sydjylland udgjorde samlet set 15 pct. af de udvalgte faciliteter i hele landet. Til sammenligning var Bornholm den landsdel, hvor der lå færrest. Her var antallet af idrætslokaler og –sale, små idrætshaller og store idrætssale sammenlagt 35, hvilket svarede til 1 pct. af de udvalgte idrætsfaciliteter i hele landet.

Tabel 8.2 Idrætsfaciliteter fordelt på størrelse og landsdel. 2019

	Idrætslokaler/sale	Små idrætshaller	Store idrætshaller
Hele landet	2 321	644	1 651
Byen København	236	54	61
Københavns omegn	251	37	96
Nordsjælland	171	49	105
Bornholm	19	6	10
Østsjælland	89	37	67
Vest- og Sydsjælland	229	59	182
Fyn	223	52	169
Sydjylland	331	105	270
Østjylland	315	85	256
Vestjylland	219	84	218
Nordjylland	217	76	238

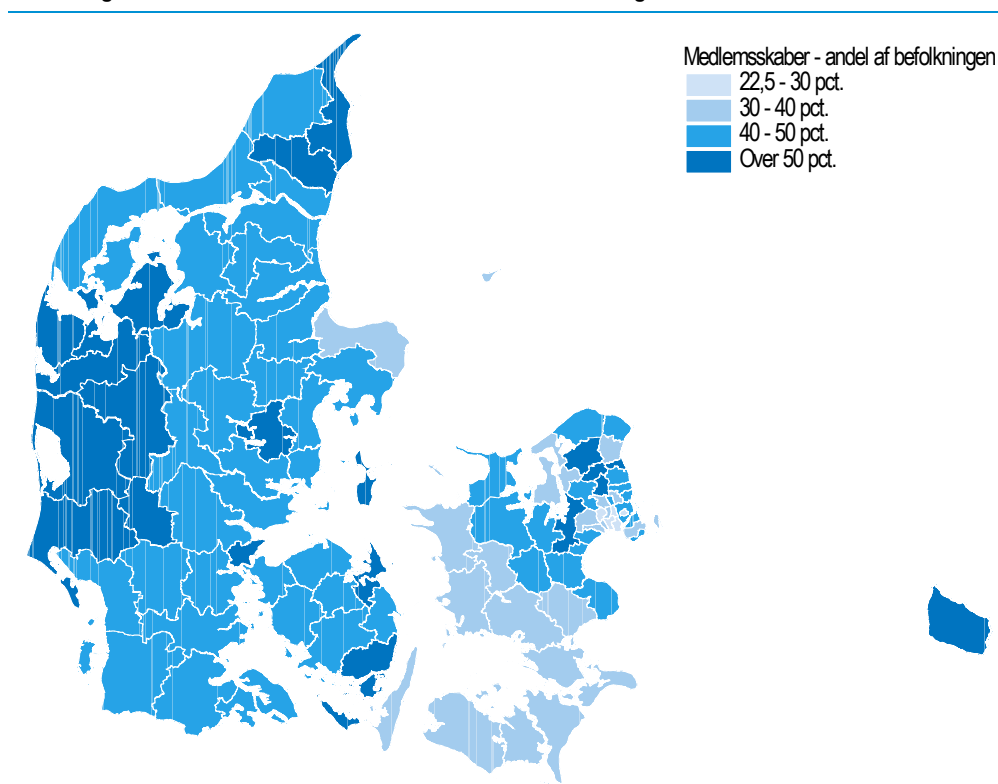
Anm: Idrætslokaler og –sale måler mindre end 300 m², Store idrætshaller måler 800 m² og derover, små idrætshaller måler mellem 300-799 m², og idrætslokaler og –sale måler mindre end 300 m².

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRFAC01 på baggrund af tal fra Facilitetsdatabasen.

Medlemskaber i idrætsforeninger

På landsplan er 44 pct. af befolkningen medlemmer af en idrætsforening, men der er store forskelle mellem de enkelte kommuner. Der er en tendens til, at en højere andel af befolkningen i kommunen er medlemmer af en idrætsforening, jo længere mod vest og mod nord, vi bevæger os. De laveste andele ses i Hovedstadsområdet og i Region Sjælland, mens vest- og nordjyske kommuner topper listen.

Figur 8.6 Idrætsorganisationernes medlemskaber - andel af befolkningen. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRAKT02 på baggrund af tal fra Det Centrale Foreningsregister.

9. Kultur- og fritidsvaner

Indhold i kapitel 9 Mens relevante resultater fra kulturvaneundersøgelsen er medtaget i de tidligere kapitler, indeholder kapitel 9 oplysninger om det tværgående kulturforbrug. Derudover belyser kapitlet udøvelse af frivilligt arbejde, brug af digitale spil og besøg i forlystelses- og temaparker.

9.1 Kulturvaner på tværs af kulturområder

Musik, film og serier mest udbredt

'Musik' og 'film og serier' er de to mest udbredte kulturaktiviteter i befolkningen. 95 pct. af danskerne har lyttet til musik i de seneste tre måneder. Samme andel har set film og serier. Det høje forbrug skyldes formentlig, at film, serier og musik kun er et klik væk. Tre ud af fire danskere lytter til musik mindst hver dag, hvor dette desuden er tilfældet flere gange om dagen for hver anden dansker. Godt en fjerdedel ser dagligt eller næsten dagligt en serie.

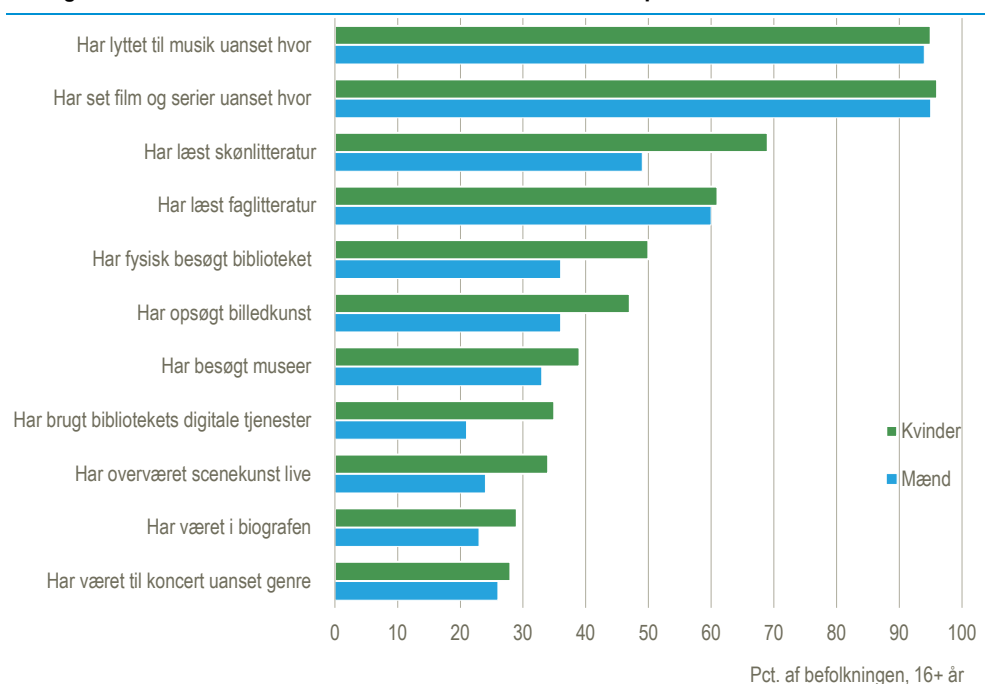
Kvinderne især i front i brug af scenekunst, skønlitteratur og biblioteker

De største forskelle på kvinders og mænds kulturaktiviteter er inden for *scenekunst, læsning eller lytning af skønlitterære værker, besøg på biblioteket og brug af bibliotekets digitale tjenester*. 69 pct. af kvinderne har læst eller lyttet til skønlitteratur. Blandt mændene har halvdelen læst eller lyttet til skønlitteratur. Blandt kvinderne har 50 pct. været på biblioteket og 35 pct. har benyttet sig af bibliotekets online tjenester. Godt hver tredje kvinde har overværet scenekunst live mod 24 pct. af mændene.

Konserter og faglitteratur næsten lige udbredt blandt kvinder og mænd

Live musik er en aktivitet, som er næsten lige populær hos begge køn. Godt hver fjerde mand og kvinde har været til koncert for at høre klassisk eller rytmisk musik i 2018. Der er heller ikke stor forskel på andelen af mænd og kvinder, der læser faglitteratur, da det er 61 pct. af kvinderne og 60 pct. af mændene.

Figur 9.1 Deltagelse i kulturaktiviteter i de seneste tre måneder fordelt på køn. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUAARKA.

Uddannelse og kulturforbrug Personer med længere uddannelser har et større forbrug af kultur end personer med kortere uddannelser. Danskere med en bachelor eller højere uddannelse deltager i højere grad end gennemsnittet i alle de målte kultur- og fritidsaktiviteter på nær digitale spil og sportsbegivenheder. At spille digitale spil er mest populært blandt den yngste del af befolkningen. Personer med erhvervsfaglig uddannelse har et forholdsvis stort forbrug af sportsbegivenheder som tilskuere.

Flere kvinder end mænd bruger kultur Alle udvalgte kulturaktiviteter er generelt mere populære blandt kvinder end mænd. Kvindernes større kulturforbrug kendetegner både de enkelte kulturaktiviteter og det tværgående kulturforbrug.

Tabel 9.1 **Deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter opdelt på højst fuldførte uddannelse. 2018**

	Grundskole	Erhvervsfaglig	Gymnasial	Kort eller mellemlang videregående	Bachelor eller lang videregående
	pct.				
Har set film og serier	93	95	98	96	98
Har været i biografen	21	21	35	32	36
Har lyttet til musik	92	95	97	95	97
Har været til rytmisk og/eller klassisk koncert	21	23	35	32	37
Har opsøgt billedkunst	35	34	49	51	56
Har læst eller lyttet til skønlitterære bøger	50	54	65	71	76
Har læst eller lyttet til faglitterære bøger	49	52	73	73	83
Har spillet digitale spil	56	47	66	49	49
Har været (fysisk) på biblioteket	37	34	50	54	59
Har brugt bibliotekets digitale tjenester	21	19	39	37	47
Har dyrket motion	79	82	90	88	90
Har overværet eller lyttet til en sportsbegivenhed	66	77	71	72	67
Har været til sportsbegivenhed som tilskuer	15	18	26	20	19
Har udført frivilligt arbejde	30	33	34	38	36
Har deltaget i fritidsaktiviteter	32	33	39	43	44
Har besøgt et museum o. lign	28	29	42	44	57
Har overværet scenekunst i teatret, operaen, mv	19	26	34	36	45

Anm. Mørkere farver indikerer større forbrug på tværs af uddannelser og inden for de enkelte kultur- og fritidsaktiviteter.
Kilde: www.statbank.dk/KVUARUDD.

Alder og kulturforbrug Billedet af det tværgående kulturforbrug er lidt mere blandet, når man ser på aldersfordelingen af kulturforbrugerne. Nogle aktiviteter er mest populære blandt de yngre fx at læse faglitteratur, se film og serier, gå i biografen og spille digitale spil. Andre aktiviteter er mere udbredt blandt de ældre fx sportsbegivenheder eller at læse eller høre skønlitterære værker. Flere aktiviteter topper hos de 65-74 årige, hvilket kan hænge sammen med de første pensionsår, inden helbredet begrænser kulturforbruget hos danskere over 75 år.

Tabel 9.2 Deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter opdelt på alder. 2018

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75 år og derover
	pct.						
Har set film og serier	99	98	96	96	94	93	87
Har været i biografen	33	32	28	27	23	21	15
Har lyttet til musik	99	98	97	96	94	91	87
Har været til rytmisk og/eller klassisk koncert	32	30	26	30	27	23	16
Har opsøgt billedkunst	44	41	36	39	44	46	43
Har læst eller lyttet til skønlitterære bøger	56	54	58	61	62	66	60
Har læst eller lyttet til faglitterære bøger	65	65	61	63	64	55	46
Har spillet digitale spil	80	66	60	48	40	37	27
Har været (fysisk) på biblioteket	46	47	49	40	37	43	39
Har brugt bibliotekets digitale tjenester	35	34	34	28	22	23	17
Har dyrket motion	90	84	84	82	81	85	79
Har overværet eller lyttet til en sportsbegivenhed	64	63	68	73	76	79	76
Har været til sportsbegivenhed som tilskuer	24	20	22	21	16	12	7
Har udført frivilligt arbejde	29	29	38	35	31	39	33
Har deltaget i fritidsaktiviteter	34	34	32	34	37	45	41
Har besøgt et museum o. lign	35	35	34	33	38	42	33
Har overværet scenekunst i teatret, operaen, mv	26	30	28	31	30	31	24

Anm. Mørkere farver indikerer større forbrug på tværs aldersgrupper og inden for de enkelte kultur- og fritidsaktiviteter.

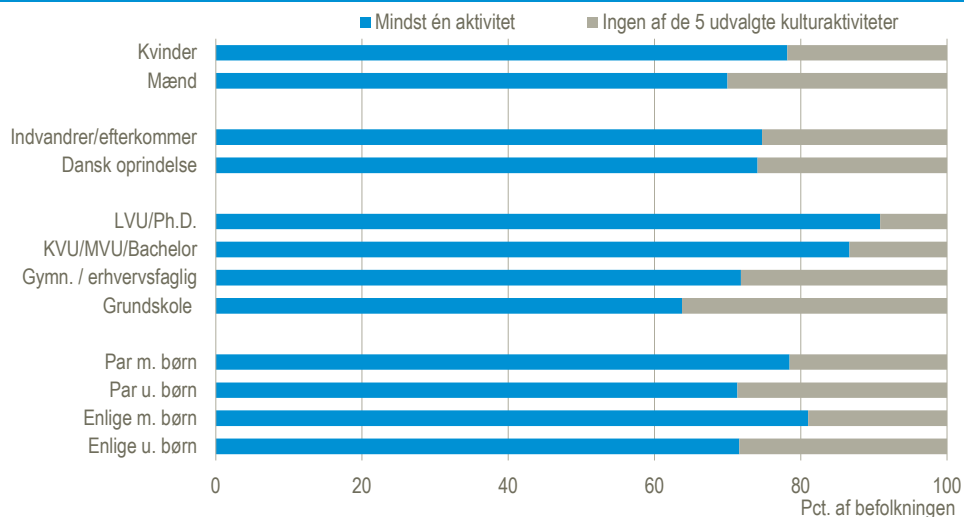
Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUARUDD.

Fem udvalgte 'klassiske' kulturaktiviteter

Kulturvaneundersøgelsen gør det muligt at se på danskernes kulturforbrug på tværs af kulturaktiviteter. Man kan fx belyse de enkelte brugeres forbrug inden for udvalgte kulturaktiviteter. I dette tilfælde er der valgt fem klassiske aktiviteter: museumsbesøg, live scenekunst, biblioteksbrug, biografbesøg og koncert.

Figur 9.2

Fem udvalgte kulturaktiviteter fordelt på køn, oprindelse, uddannelse og familietype 2018

Anm: Bornholm er udeladt, da antallet af respondenter i denne landsdel er for lavt til at lave særskilt opgørelse på det niveau.

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

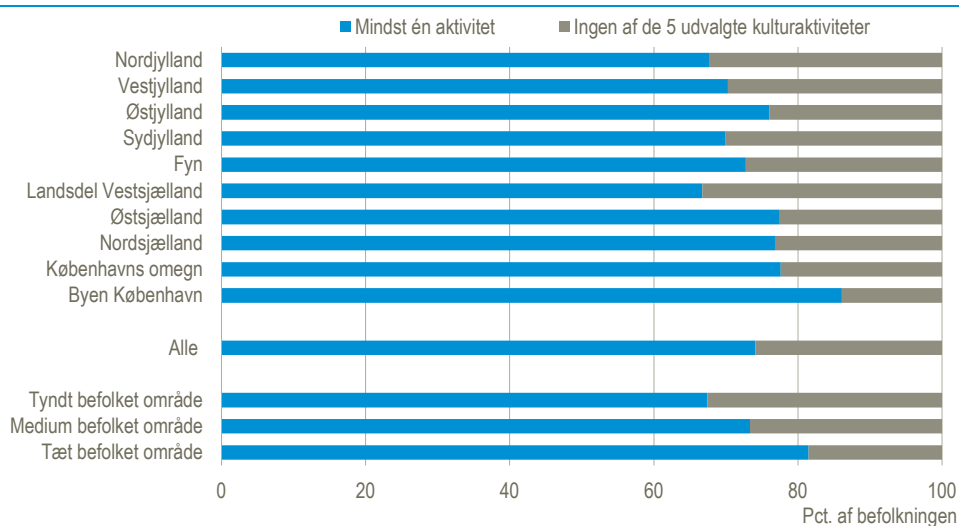
Uddannelse, børn og køn er afgørende

Tre ud af fire danskere over 15 år brugte mindst én af de fem udvalgte klassiske kulturaktiviteter i 2018. Andelen er næsten otte ud af ti blandt kvinder mod syv ud af ti blandt mænd. Om der er børn i familien gør også en forskel for det tværgående kulturforbrug, idet familier med børn har et større forbrug. Også niveauet for den højeste fuldførte uddannelse har stor indflydelse på kulturforbruget. Flere år på skolebænken betyder større kulturforbrug. Oprindelse synes til gengæld ikke at gøre en forskel for kulturforbrug. Andelen af dem, der har forbrugt mindst én af de fem udvalgte kulturaktiviteter er den samme blandt personer med dansk oprindelse og efterkommere og indvandrere.

Mere kulturforbrug i byerne

Der er en klar sammenhæng mellem befolkningstæthed og deltagelse i kulturelle aktiviteter. Andelen af dem, som ikke har forbrugt nogen af de fem udvalgte kulturaktiviteter, er højest i de tyndt befolkede områder. Byen København er den landsdel, hvor flest forbruger mindst én af de fem udvalgte klassiske kulturaktiviteter.

Figur 9.3 Fem udvalgte kulturaktiviteter fordelt på landsdele og befolkningstæthed 2018

Anm: Bornholm er udeladt, da antallet af respondenter i denne landsdel er for lav til at lave særskilt opgørelse på det niveau.
Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

9.2 Fritidsvaner

Introduktion til statistikområde

Kulturvaneundersøgelsen 2018-2019 indeholder en række spørgsmål om fritidsaktiviteter. Forbrug af fritidsaktiviteterne digitale spil, motion og sportsbegivenheder, øvrige fritidsaktiviteter samt frivilligt arbejde måles ved at spørge om deltagelse i løbet af de seneste tre måneder i forhold til dataindsamlings-tidspunktet.

9.3 Frivilligt arbejde

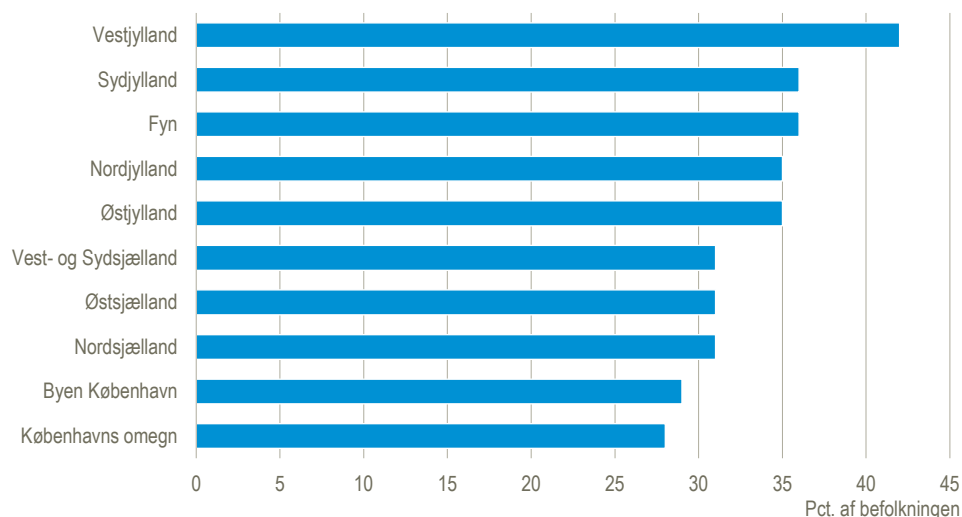
Hver tredje arbejder frivilligt

På landsplan har hver 3. voksne dansker over 16 år givet deres arbejdskraft gratis væk som frivillige i en idrætsforening, til sociale indsatser, til kulturområdet – eller andre områder i det mangfoldige danske foreningsliv. Men de frivillige indsatsområder lever ikke lige godt i alle landets egne, og der er store regionale forskelle på, hvilke områder danskerne lægger deres frivillige timer i.

Flest frivillige i Vestjylland

Bedst lever idrætsfrivilligheden i *Vestjylland*. Hele 42 pct. af voksne vestjyder svarer i kulturvaneundersøgelsen, at de har udført frivilligt arbejde inden for det seneste år. Det er markant over landsgennemsnittet, hvor 33 pct. af danskerne som helhed svarer at have udført frivilligt arbejde i årets løb.

Figur 9.4 Frivilligt arbejde fordelt på landsdele. 2018

Anm: Bornholm er udeladt, da antallet af respondenter i denne landsdel er for lav til at lave særskilt opgørelse på det niveau.
Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUARGE0.

Hver sjette vestjyde har været idrætsfrivillig

Det er især på idrætsområdet, at vestjyderne står stærkt i statistikken over frivilligt arbejde. Ikke mindre end 16 pct. af alle vestjyder (svarende til hver sjette) beskæftigede sig nemlig frivilligt med idræt i 2018. Idræt er overordnet set det største frivilligområde i Danmark. Her svarer 9 pct. - svarende til hver 11. dansker - at de har leveret frivilligt arbejde i løbet af 2018.

Forskel på mænd og kvinders frivillige arbejde

Overordnet laver næsten lige så stor en andel af mænd (35 pct.) og kvinder (32 pct.) frivilligt arbejde. Der er dog forskelle på, i hvilke slags foreninger de lægger deres kræfter. 33 pct. af de voksne mænd, som havde været frivillige i 2018, havde således været det på idrætsområdet. Her lagde 23 pct. af kvinderne deres frivillige indsats. Kvinderne involverer sig til gengæld i højere grad i socialt arbejde og på skole- og institutionsområdet, hvor hhv. 17 og 12 pct. af de frivillige kvinder lagde deres indsats. Blandt mændene lagde 9 pct. deres frivillige kræfter på socialområdet og 7 pct. involverede sig på skole- og institutionsområdet.

9.4 Fritidsaktiviteter

Besøg i udvalgte attraktioner

Kulturvaneundersøgelsen dækker seks forskellige typer af attraktioner. Ud over forlystelses-, temaparker og sommerlande spørges danskerne, om de har besøgt zoologiske haver, oplevelsescentre fx Experimentarium, akvarier og cirkus.

Forlystelser og temaparker tiltrækker især folk under 45 år

Ca. én ud af fire mellem 25-44 år har fået et sus i maven i en rutsjebane eller set andre få det i en forlystelsespark. Det samme gør sig gældende for hver femte mellem 16-24 år (20 pct.). 13 pct. i aldersgruppen 55-64 år har også været i en forlystelses- eller temapark, mens det er 12 pct. af de 65-74-årige og 9 pct. blandt personer på 75 eller derover. Find flere tal i statistikbanken.dk/KVUFRI1.

Flere kvinder end mænd besøger attraktionerne

En lidt større andel af kvinder (20 pct.) end mænd (15 pct.) besøger tema- og forlystelsesparker. Besøg i forlystelsesparker mv. topper blandt de 35-44-årige (27 pct.) og falder derefter stødt med alderen til 9 pct. blandt ældre over 74 år. Danskere uden børn gæster også i mindre omfang de seks forskellige typer attraktioner.

Mere information

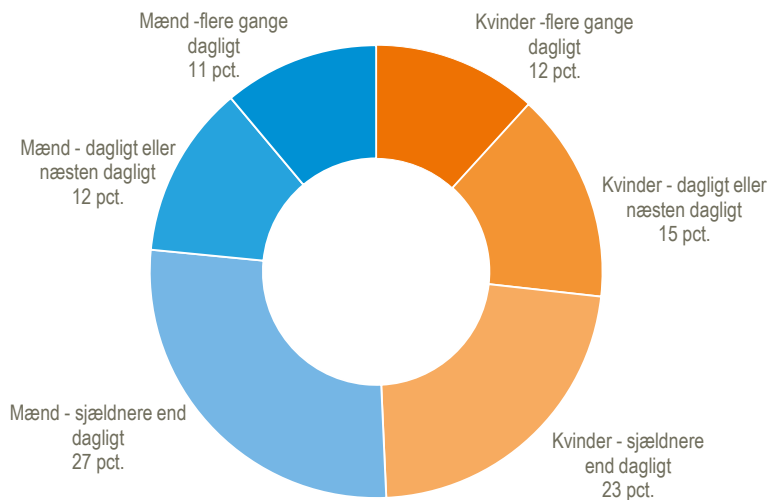
Læs mere om, hvem der besøger zoologiske haver og akvarier i afsnit 3.2.

9.5 Spillevaner (digitale spil)

Halvdelen af danskerne spiller digitale spil

Danskerne er vilde med digitale spil. 53 pct. af mændene og 51 pct. af kvinderne spiller digitale spil på mobilen, computeren eller spillekonsollen. Godt hver fjerde dansker spiller dagligt eller næsten dagligt. Andelen af kvinder, som spiller dagligt eller næsten dagligt er 27 pct., mens den tilsvarende andel blandt mænd er 27 pct. Fire ud af ti danskere spiller mindst én gang om ugen.

Figur 9.5 **Hvor ofte har du spillet digitale spil inden for de seneste tre måneder?**

Kilde: www.statistikbanken.dk/KVUH1KA.

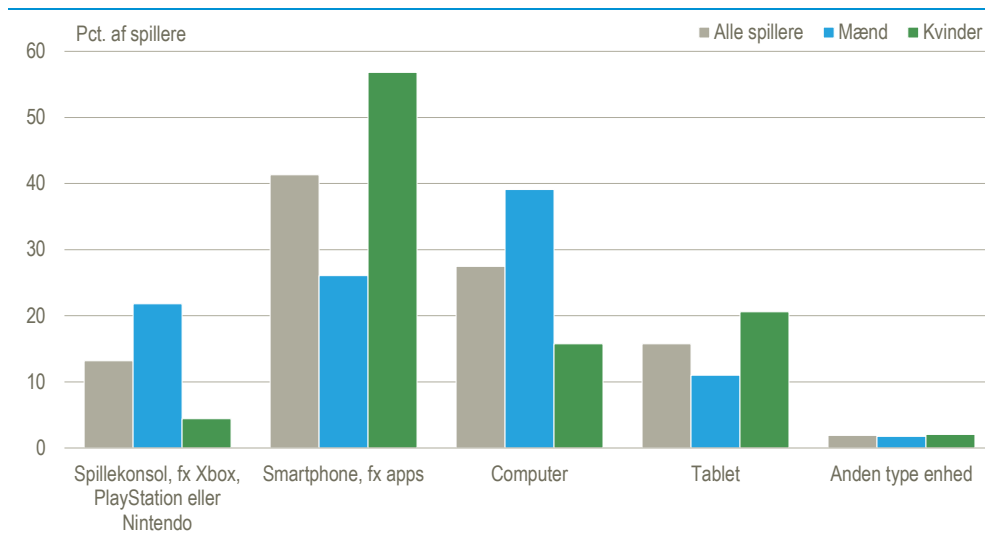
Især unge spiller digitale spil sammen med andre

Blandt de 16-34-årige spiller 73 pct. digitale spil, mens den tilsvarende andel i resten af befolkningen blot er 43 pct. At spille digitale spil med andre er især populært i den yngre del af befolkningen. Blandt de 16-24-årige svarer 62 pct. i 2018, at de har spillet sammen med andre inden for de seneste tre måneder, og det samme gælder for 46 pct. blandt de 24-34-årige. Andelen, der spiller sammen med andre, falder med alderen.

Mænd spiller især på computer, kvinder spiller på smartphone

Enhederne, som mandlige spillere oftest bruger, er computeren (39 pct.) og smartphonen (26 pct.). Flest kvindelige spillere spiller på smartphonen (57 pct.) og på tablet (21 pct.) Størst er forskellen på de to køns præferencer, når det kommer til spillekonsol. Blandt mændene spiller lidt mere end hver femte oftest på spillekonsol mod 4 pct. af de kvindelige spillere.

Figur 9.6 Hvilken type enhed spiller du oftest på? 2018

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 2018.

Kort om Kulturvaneundersøgelsen

Formålet med kulturvaneundersøgelsen er at belyse befolkningens tværgående kultur- og fritidsvaner. Undersøgelsen måler således det faktiske forbrug af flere kulturaktiviteter. Kultur- og fritidsaktiviteter er baseret på FN's liste over kulturområderne og afspejler dermed Kulturministeriets arbejde med kultur- og fritidsaktiviteter. Kultur- og fritidsaktiviteter dækker følgende kulturemner og kulturinstitutioner i undersøgelsen: film og serier, nyheder, musik, litteratur, scenekunst, billedkunst, digitale spil, motion, fritidsaktiviteter, frivilligt arbejde, bibliotek og museer, udstillinger og kulturarv.

Tidligere kulturvaneundersøgelser

Undersøgelsen er gennemført i 1964, 1975, 1987, 1993, 1998, 2004, 2012 og senest i 2018-2019. I den nye kulturvaneundersøgelse er flere af spørgsmålene revideret for at afspejle nutidens mere digitaliserede kulturforbrug. Som noget nyt har spørgeskemaet en fleksibel del fra 2019, der udskiftes hvert kvartal. Formålet er at kunne imødekomme mere akutte brugerbehov ved enten at tilføje spørgsmål om emner, som ikke er dækket af skemaets faste del, eller at kunne tilføje flere, detaljerede spørgsmål om udvalgte emner. Læs mere om kilder og metoder i [statistikdokumentationen](#), hvor spørgeskemaet er også tilgængeligt.

English Summary

Overview of cultural statistics

The purpose of this publication is to provide a reader-friendly overview of Statistics Denmark's cultural statistics. The publication presents a selection of Statbank Denmark tables available to the public as well as results from a special run from Statistics Denmark's registers. All results show the development in cultural life *before* COVID19.

Feature: Who borrows library materials from the Danish public libraries and their joint platform for e-books?

The feature chapter gives you a taste of the new individually based library statistics, which will be published in the second quarter of 2020. It identifies borrowing patterns with the adult part of the population in the fourth quarter of 2019, and these are some of the conclusions:

- A minority of registered readers borrow many library materials, whereas many registered readers borrow a few materials. This meant that 10 per cent of the registered readers accounted for 45 per cent of total loans, whereas the remaining 90 per cent of the registered readers accounted for 55 per cent of total loans. The registered readers who borrowed the most materials, borrowed an average of 43 library materials, whereas the remaining 90 per cent of the registered readers borrowed an average of 6 materials.
- Borrowing of library materials is most widely used in North Zealand and least used in West Jutland, Bornholm and West & South Zealand. In North Zealand, 18 per cent of the population borrowed library materials, whereas this was only the case for 12 per cent in the other three provinces.
- Registered readers in West Jutland are fonder of digital materials than registered readers in general. As many as 26 per cent of the registered readers borrowed only digital materials, which is 8 percentage points higher than the national average.
- Women borrow library materials more than twice as much as men. Of the female part of the population, 19 per cent borrowed materials, whereas this was only the case for 9 per cent of the male part. On the other hand, with 10 and 9 materials, respectively, the female and male readers borrowed almost the same number of materials.
- Borrowing of library materials is far more common among persons of Danish origin than among immigrants and their descendants. The share of registered readers was 15 per cent among persons of Danish origin, 7 per cent among immigrants and 11 per cent among descendants. Registered readers of Danish origin borrowed 10 materials on average, immigrants borrowed 9, whereas descendants borrowed 7 library materials.
- The share of registered readers is almost four times as high among persons with a bachelor level education or higher as among persons whose highest level of education is basic school or initial vocational education and training. Of the population with long-term education, 26 per cent borrowed library materials, whereas this was only the case for 7 per cent of those with basic school or initial vocational education and training.

Library services, literature and books

The number of e-books circulated (digital circulation) in the public libraries was 3.8m in 2018. This is an increase of 140 per cent on 2014, where the number of e-books circulated was 1.6m.

The number of fictional e-books declined from 4,000 releases in 2017 to 2,700 in 2018, corresponding to a decline of 33 per cent. The decline meant that the

number of releases of fictional e-books dropped to a normal level after the retro-digitisation in 2016, the purpose of which was to convert older titles to e-books.

Finances and occupational structure

Central and local government granted a total of DKK 24 billion for libraries, performing arts, museums, sport and other cultural purposes in 2019, which was an increase of 0.5 per cent on the previous year. The grants corresponded to DKK 4,140 for culture per Dane.

There were just under 155,000 jobs in the cultural field at the end of 2017, corresponding to 4.9 per cent of all jobs at the time. The jobs were distributed across 23,700 establishments and accounted for 86,400 FTEs in 2017.

The gross unemployment rate for persons with an education in arts and culture declined for the fourth year in a row to 9 per cent in 2018. Persons with an education from one of Denmark's conservatories had the lowest rate of gross unemployment, which was in the range of 4-8 per cent. In comparison, persons with an education from the Danish National School of Performing Arts had the highest rate of gross unemployment among persons with an education in arts and culture, which was 20 per cent.

Cultural heritage

In 2018, the museum statistics covered 355 branch museums, distributed on 216 museums that received 15.1m visits in all during the year. A branch museum is an establishment that belongs administratively under a museum. For example, the Danish War Museum and Kronborg Castle are branch museums that both belong under the National Museum of Denmark. Two thirds of the branch museums and just under half of the museums were national or state-recognised museums and welcomed 79 per cent of the museum visitors.

The total number of visitors in the 22 zoological parks included in the zoo statistics in 2018 was 4.5m.

Denmark had 7,100 listed buildings in 2018. The most common type of listed building was multi-storey housing, which accounted for 15 per cent of the listed buildings.

There were 33,100 registered ancient monuments in 2018, of which 84 per cent were categorised as burial sites. This made relics such as burial mounds the by far most common ancient monuments.

Despite the increased digitisation, conventional (paper-based) collections continue to grow in the national archives. In the period 2016-2018, the national collections grew from 459,600 to 477,300 linear metres, while the collections in the city and local archives grew from 255,400 to 273,900 linear metres. The digital collections of the state archives grew from 28,400 gigabyte in 2011 to 207,000 in 2018, an increase of 630 per cent.

Media

The print media continue to be under pressure. The number of newspaper readers who read national newspapers on weekdays declined from 2.1m to 1.1m in the period 2010-2018, while the number of national newspapers read on weekdays (gross coverage) declined from 3.1m newspapers to 1.4m. This corresponds to declines of 46 and 56 per cent, respectively.

The share of Danes aged 16-74 who had access to online news within the last three months, increased from 52 per cent in 2008 to 82 per cent in 2019.

Four in five persons aged 16-74 used social networking services in 2019. This is an increase of 2 percentage points on the previous year.

Films and cinemas

A total of 12.5m cinema tickets were sold in the course of 2018. During the Christmas holidays, Danish cinemas sold 588,200 tickets, which made week 52 the biggest sales week of the year. That year, *The Purity of Vengeance* (original title: *Journal 64*) was the most popular film, selling 749,000 tickets.

Performing arts and music

The professional theatres in Denmark that were part of the performing arts statistics for the 2017/2018 season framed 833 different theatre productions, which were staged 14,800 times for an audience of 2.8m spectators.

For the sixth year in a row, music sales increased and exceeded DKK 582m in 2018, corresponding to an increase of 6 per cent on the previous year. The increase meant that music sales surpassed the level of 2008, where it was at DKK 557m. From 2008 to 2018, Danes went from buying physical media, such as CDs and vinyl, to buying digital media via downloading and streaming. The change meant that the sales of digital media went from 19 per cent of total music sales in 2008 to 91 per cent of the sales in 2018.

For the sixth season in a row, the six most popular instrument lessons in Denmark's music schools were piano, acoustic guitar, percussion, singing, violin and electric guitar. There was a majority of female students in piano, singing and violin lessons, while there was a majority of male students in lessons of acoustic guitar, electric guitar and percussion.

Sport

In 2018, the sport industries employed 25,000 persons. Of these, 46 per cent were under 26 years, and 21 per cent were 50 plus.

In 2019, the Danish performances in the official summer Olympic disciplines earned athletes 23 places in the top eight. These accounted for 29 per cent of the total number of Nordic rankings in the summer Olympic disciplines. Moreover, 12 of these were places on the podium, i.e. gold, silver or bronze medals.

On a national level, 44 per cent of the population are members of an athletic association, but there are major differences between individual municipalities. There is a tendency towards a higher share of athletic association membership in the municipal population the further west and north you look. The Capital Region and Region Zealand have the lowest share of membership, whereas West and North Jutland municipalities are at the top of the list.

Cultural habits

'Music' and 'films and series' are the two most popular cultural activities in the population. In the last three months, 95 per cent of the Danes have listened to music. A corresponding share has watched films and series.

The major difference between the cultural activities of men and women is in *reading of or listening to fictional works*. Of the women, 69 per cent have read or listened to fiction, while 49 per cent of the men have done this.

Persons with long-term education have a higher consumption of culture than persons with short-term education. Danes with a bachelor degree or higher education participate more than the average in all cultural and leisure activities measured, except for digital games and sporting events.

At the national level, one in three Danes over the age of 16 has worked as a volunteer in an athletic association, with social activities, in the cultural field – or other areas of the multifaceted Danish association activities.

Facts about the publication

Culture 2019 is the fifth edition of Statistics Denmark's annual publication on culture. It presents a sample of the statistics bank tables documenting the cultural sphere and it provides the reader with insights into some of the more detailed Statbank Denmark results.

All statistics bank tables are continuously updated on Statistics Denmark's homepage, and selected results are described in newsletters from Statistics Denmark (*Nyt fra Danmarks Statistik*). Both of these are available free of charge at dst.dk or statistikbanken.dk.

The cultural statistics are based on various methods and data foundations, which are described in more detail in the documentation for the individual sets of statistics. You can access it via this link:

www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation.

Statistics Denmark conducts services based on our vast data material. This may be special runs that provide more detailed information, show other combinations of data, or that are in some other manner customised to your special needs.

Bilag

Her er vist en samlet oversigt over Danmarks Statistiks kulturstatistikker samt en oversigt over kulturemner og deres indbyrdes kategorisering. Desuden indeholder bilaget en række henvisninger til andre relevante kilder til belysning af kulturområdet.

Kulturstatistik hos Danmarks Statistik

Nedenstående oversigt over kulturstatistikkerne viser for hver statistik de tilhørende tabeller. Tabellerne er angivet ved deres referencenavn (fx KUBS01), og alle tabeller kan direkte tilgås i Statistikbanken fra browserens adresselinje ved fx at indtaste www.statistikbanken.dk/KUBS01.

Kulturstatistikker

Statistik	Tabeller
Arkiver	ARKIV01, ARKIV02B ARKIV03
Biblioteker	BIB1, BIB3, BIB5-8, BIB2B-3B, BIB4E, SBS1-2, FORSK5C, FORSK6, FORSK21-24
Biografer og film	BIO1-2, BIO4TA, BIO5-6, BIO9
Bogproduktion	BOG02-06
Dagblade og tidsskrifter	AVISLAES, DAGBLAD2, FAGBLAD, MAGASIN1
Idræt og fritid	IDRFIN01-02, IDROEK01-, IDRUDD01, IDRFU01-07, IDRBE01-03, MEDALJE, IDRRES01-02, IDRRANG1, IDRVAN01-14, IDRKVU01-02, IDRTIL01, IDRFAC01, IDRFOR01
Uddannelse og beskæftigelse på kulturområdet	KUBESK1-5, KUIV1-2, KUERH1-3, KUARB1-3, KULTUDD, KULTUDD1-2
Økonomiske forhold på kulturområdet	BEVIL01-02, BEVIL04-05, KUBS01-KUBS11, KUBS02A, BIA01-02
Forskning inden for kultur	FOUKUL01-02
Museumsstatistik	MUS1, MUS3
Musik	MUSIK1-4
Musikskoler	MUSKOL01-06
Internet, radio og tv	DIS122, DIS129, VIR316, VIR331
Scenekunst	SCENE01-08
Zoologiske anlæg og botaniske haver	ZOO2
Fredede bygninger og fortidsminder	KFRED1-3
Kulturvaneundersøgelsen (varierende perioder - opdateres ved nye undersøgelser)	KVUHOVED, KVUHYP01-02, KVUARUDD, KVUARGEO, KVUAARKA, KVUH1KA-2KA, KVUH1GEO-2GEO, KVUH1UDD-2UDD, KVUMUS1-4, KVUFOR01, KVUBK01-02, KVUBIB2-3, KVUFS1-4, KVUSC1-2, KVUMK01-03, KVULIT01-03, KVUNYH01-04, KVUFRI1, KVUFRI02-04, MEDLEM2, KVUMS01-03, KVUSPIL1-3

Til alle tabeller i Statistikbanken hører en statistikdokumentation, som kan findes på linket www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation.

Kulturemner

Formidlingen af kulturstatistikken er organiseret i kulturemner, jf. nedenstående tabel. Kulturemnerne er defineret efter UNESCOs³ struktur men tilpasset danske forhold. Strukturen består af en række overordnede kategorier (fx *kulturarv*, *visuel kunst og design*), som samler de enkelte kulturemner. Fx omfatter kategorien *visuel kunst og design* kulturemnerne *arkitektur*, *billedkunst*, *design*, *fotografering* og *kunsthåndværk*.

Statistikkerne dækker de enkelte kulturemner forskelligt. Fx indgår *reklame* og *fotografering* pt. kun som brancher i statistikken om kulturvirksomheder, mens der for fx *scenekunst* og *biblioteker* udarbejdes detaljeret statistik på baggrund af en dedikeret dataindsamling.

Inddeling af kulturemner

IDRÆT OG FRITID	Fornøjelses- og temaparker Idræt Spil og lotteri
KULTURARV	Arkiver Fredede bygninger Fredede fortidsminder Kulturmiljøer/landskaber Museer Sprog Zoologiske anlæg og botaniske haver
MEDIER, BIBLIOTEKER OG LITTERATUR	Biblioteker Computerspil Dagblade og tidsskrifter Film Litteratur og bøger Radio og tv
SCENE OG MUSIK	Musik Scenekunst
VISUEL KUNST OG DESIGN	Arkitektur Billedkunst Design Fotografering Kunsthåndværk
ANDEN KULTUREL AKTIVITET	Folkeoplysning og folkehøjskoler Reklame Statslig administration Udstyr Anden/tværgående kultur

³ www.uis.unesco.org/culture/Documents/framework-cultural-statistics-culture-2009-en.pdf. Det kulturstatistiske arbejde i Danmark understøtter også initiativerne i det europæiske statistiknetværks (ESS-net) kulturafdelings anbefalinger.

Andre relevante kilder

I dette afsnit er vist en række aktuelle, supplerende kilder til belysning af kulturområdet fra udvalgte eksterne aktører. Det er ikke en udtømmende liste over kilder mv. for hele kulturområdet, men et udsnit af fortrinsvis nyere publikationer der behandler et givet emne mere grundigt, end Danmarks Statistiks kulturstatistikker har mulighed for.

Biblioteker

Udvalg om Biblioteksafgift for Bøger og Musik (2015): *Rapport - anbefalinger vedr. digitalt materiale (bøger og musik) i biblioteksafgiften*.
(kan hentes på www.kum.dk).

Slots- og Kulturstyrelsen: *Folkebiblioteker i tal 2015*.
(kan hentes på www.slks.dk).

Bøger

Bog- og Litteraturpanelets årsrapport: *Bogen og Litteraturens vilkår 2017*.
(kan hentes på www.slks.dk).

Idræt

Idrættens Analyseinstitut: *Danskernes motions- og sportsvaner 2016*.
(kan hentes på www.idan.dk).

It-anvendelse

Danmarks Statistik: *It-anvendelse i befolkningen 2019*.
(kan hentes på www.dst.dk).

Kulturvaner

Pluss Leadership og Epinion: *Danskernes kulturvaner 2012*.
(kan hentes på www.kum.dk).

Medier

Slots- og Kulturstyrelsen: *Mediernes udvikling i Danmark 2019*.
(kan hentes på www.slks.dk).

DR Medieforskning: *Medieudviklingen 2019*.
(kan hentes på www.dr.dk).

Museer

Slots- og Kulturstyrelsen: *Danske museer i tal 2013-2017*.
(kan hentes på www.slks.dk).

Slots- og Kulturstyrelsen: *Den nationale brugerundersøgelse for museer. Årsrapport 2018*.
(kan hentes på www.slks.dk).

Statistik

Danmarks Statistik og Kulturministeriet: *Dansk kultur-statistik 1960-1977*.
(kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik og Kulturministeriet: *Dansk kultur-statistik 1970-1985*.
(kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik, Kulturministeriet, Ministeriet for Kommunikation og Turisme, Danmarks Turistråd og Kirkeministeriet: *Dansk kultur- og mediestatistik 1980-1992*. (kan hentes på www.dst.dk).

**DANMARKS
STATISTIK**

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
www.dst.dk
dst@dst.dk